

**KONCEPCE PREVENCE KRIMINALITYA SOCIÁLNĚ
PATOLOGICKÝCH JEVŮ PLZEŇSKÉHO KRAJE NA
LÉTA 2017 - 2020**

1 ÚVOD	4
2 OBECNÁ CHARAKTERISTIKA KRAJE (DEMOGRAFICKÉ A SOCIOEKONOMICKÉ UKAZATELE).....	6
2.1 NEZAMĚŠTNANOST	8
2.2 ZÁKLADNÍ CHARAKTERISTIKA VÝVOJE NEZAMĚŠTNANOSTI A VOLNÝCH PRACOVNÍCH MÍST V PLZEŇSKÉM KRAJI	8
2.3 POČET VYPLACENÝCH SOCIÁLNÍCH DÁVEK ZÁVISLÝCH NA VÝŠI PŘÍJMU ZA ROK 2015	8
2.4 CIZINCI NA TRHU PRÁCE	9
3 PREVENCE KRIMINALITY V PLZEŇSKÉM KRAJI, PŘEHLED PREVENTIVNÍCH PROJEKTŮ	10
3.1 PREVENCE KRIMINALITY V PLZEŇSKÉM KRAJI 2013	10
3.2 PREVENCE KRIMINALITY V PLZEŇSKÉM KRAJI 2014	11
3.3 PREVENCE KRIMINALITY V PLZEŇSKÉM KRAJI 2015	13
3.4 PREVENCE KRIMINALITY V PLZEŇSKÉM KRAJI 2016 - PLÁNOVANÉ REALIZACE PROJEKTŮ	14
3.4.1 Cíle projektů prevence kriminality 2016	16
3.4.2 Vyhodnocení krajských projektů prevence kriminality 2013, 2014, 2015	16
4 PRACOVNÍ SKUPINA PREVENCE KRIMINALITY PLZEŇSKÉHO KRAJE.....	16
5 SWOT ANALÝZA	16
6 DATA O KRIMINALITĚ	17
6. 1 KRAJSKÉ ŘEDITELSTVÍ POLICIE PLZEŇSKÉHO KRAJE - POROVNÁNÍ KRIMINALITY	18
6. 1. 1 Komentář ke statistickým údajům	19
6. 2 VÝVOJ KRIMINALITY V ČESKÉ REPUBLICE.....	20
6. 2. 2 Vývoj indexů nezaměstnanosti, vyplacených dávek a kriminality 2011 - 2015.....	21
7 SOCIÁLNĚ VYLOUČENÉ LOKALITY.....	21
7. 1 PŘEHLED SOCIÁLNĚ VYLOUČENÝCH LOKALIT V PLZEŇSKÉM KRAJI	22
8 INFORMACE KE STŘEDISKŮM PROBAČNÍ A MEDIAČNÍ SLUŽBY (PMS) V PŮSOBNOSTI PLZEŇSKÉHO KRAJE	22
9 PROTIDROGOVÁ POLITIKA.....	23
9. 1 SYSTÉM PROTIDROGOVÉ POLITIKY V ČR	23
9. 2 LEGISLATIVA	24
9. 3 ZHODNOCENÍ SÍTĚ SLUŽEB.....	24
9. 4 INFORMACE O TRESTNÉ ČINNOSTI V SOUVISLOSTI S UŽÍVÁNÍM DROG ZA ROK 2015 (KRAJSKÉ STÁTNÍ ZASTUPITELSTVÍ V PLZNI):	24
9. 5 CELKOVÝ POČET PŘESTUPKŮ PODLE § 30, ODS. 1, PÍSM. J) A PÍSM. K) ZÁKONA Č. 200/1990 SB., O PŘESTUPCÍCH.....	25
10. KOORDINACE PROTIDROGOVÉ POLITIKY	26
10. 1 INSTITUCIONÁLNÍ ZAJIŠTĚNÍ.....	26
10. 1. 1 Krajské	26
10. 1. 2 Místní.....	26
10. 2 HLAVNÍ ZAMĚŘENÍ STRATEGICKÝCH DOKUMENTŮ PROTIDROGOVÉ POLITIKY PLZEŇSKÉHO KRAJE	27
10. 3 HODNOCENÍ STRATEGICKÝCH DOKUMENTŮ PROTIDROGOVÉ POLITIKY KRAJE.....	27
10. 4 ZADANÉ/REALIZOVANÉ ANALÝZY/STUDIE V OBLASTI DROGOVÉ POLITIKY A DROGOVÉ SITUACE.....	27
10. 5 DALŠÍ VÝZNAMNÉ AKTIVITY OBLASTI PROTIDROGOVÉ POLITIKY V ROCE 2015 NA KRAJSKÉ I MÍSTNÍ ÚROVNI	27
11 FINANČNÍ ZAJIŠTĚNÍ PROTIDROGOVÉ POLITIKY.....	28
11. 1 ZPŮSOB ZAJIŠTĚNÍ SLUŽEB PRO UŽIVATELE NÁVYKOVÝCH LÁTEK A OSOBY OHROŽENÉ PROBLÉMOVÝM HRÁČTVÍM	28
11. 1. 1 Způsob financování služeb krajem	28
11. 1. 2 Způsob financování služeb ze strany obcí	28
12 SLUŽBY POSKYTOVANÉ UŽIVATELŮM NÁVYKOVÝCH LÁTEK, PROBLÉMOVÝM HRÁČŮM A OSOBÁM ZÁVISLOSTÍ OHROŽENÝM 30	
13 PŘEHLED ORGANIZACÍ POSKYTUJÍCÍCH PROTIDROGOVÉ SLUŽBY V PLZEŇSKÉM KRAJI	32
14 PREVENCE RIZIKOVÉHO CHOVÁNÍ	33
14. 1 DOTAČNÍ PROGRAMY VYHLÁŠENÉ PLZEŇSKÝM KRAJEM	34
14. 2 PEDAGOGICKO-PSYCHOLOGICKÉ PORADENSTVÍ	34
14. 3 DĚTSKÉ DOMOVY	36

15 PLZEŇSKÝ KRAJ A VEŘEJNÁ SPRÁVA	36
16 PROJEKT „PLZEŇSKÝ KRAJ - BEZPEČNÝ KRAJ“	36
17 SOCIÁLNĚ-PRÁVNÍ OCHRANA DĚTÍ	37
18 STRATEGICKÁ ČÁST KONCEPCE PREVENCE KRIMINALITY A SOCIÁLNĚ PATOLOGICKÝCH JEVŮ PLZEŇSKÉHO KRAJE NA LÉTA 2017 - 2020	38
18. 1 VÝCHODISKA KONCEPCE A PRIORITY PLZEŇSKÉHO KRAJE.....	38
18. 2 PODPORA AKTIVIT PREVENCE KRIMINALITY	38
18. 3 OBECNÉ CÍLE KONCEPCE PREVENCE KRIMINALITY A SOCIÁLNĚ PATOLOGICKÝCH JEVŮ PLZEŇSKÉHO KRAJE NA LÉTA 2017 - 2020	38
18. 4 ZDROJE FINANCOVÁNÍ PROJEKTŮ PREVENCE KRIMINALITY	38
18. 5 ZPŮSOB VYHODNOCENÍ	39
18. 6 AKTÉŘI	39
18. 7 DLOUHODOBÉ ŘEŠENÍ A OBLASTI PREVENCE KRIMINALITY NA ÚROVNÍ KRAJE.....	39
19 ANALÝZA PROTIDROGOVÉ POLITIKY NA ÚZEMÍ PLZEŇSKÉHO KRAJE	39
19. 1 CENTRUM PROTIDROGOVÉ PREVENCE A TERAPIE, O.P.S. (INFORMACE POSKYTNUTY ORGANIZACÍ CPPT, O.P.S.).....	39
19. 1. 1 Kontaktní centrum	39
19. 1. 2 Drogové poradenství ve věznicích	40
19. 1. 3 Program následné péče	41
19. 2 POINT 14 (INFORMACE POSKYTNUTY ORGANIZACÍ POINT 14).....	42
19. 2. 1 Středisko následné péče.....	42
19. 2. 2 Terénní program	43
19. 2. 3 Kontaktní centrum	44
19. 3 STŘEDISKO KŘESŤANSKÉ POMOCI PLZEŇ (INFORMACE POSKYTNUTY ORGANIZACÍ SKP PLZEŇ).....	45
19. 3. 1 Pracovní a sociální agentura.....	45
19. 3. 2 Terapeutická komunita Vršíček.....	45
19. 4 SPOLEK ULICE PLZEŇ (INFORMACE POSKYTNUTY ORGANIZACÍ SPOLEK ULICE PLZEŇ).....	46
19. 4. 1 Substituční centrum	46
19. 4. 2 Terénní program	47
19. 5 KOTEC O.P.S. (INFORMACE POSKYTNUTY ORGANIZACÍ KOTEC O.P.S.)	48
19. 5. 1 Kontaktní centrum	48
19. 5. 2 Terénní program	49
19. 6 POROVNÁNÍ VYBRANÝCH UKAZATELŮ:.....	49
20 UŽITÉ ZDROJE A MATERIÁLY	50
21 SEZNAM PŘÍLOH	50

1 Úvod

Zpracování Koncepce prevence kriminality krajů na léta 2017 až 2020 (dále jen „Koncepce“) je jednou z podmínek realizace programů prevence kriminality krajů obsažených ve Strategii prevence kriminality v České republice na léta 2016 až 2020, která byla schválena usnesením vlády České republiky č. 66 ze dne 25. ledna 2016.

Prevence kriminality zahrnuje komplex opatření sociální a situační prevence, včetně informování veřejnosti o možnostech ochrany před trestnou činností. Součástí prevence je i pomoc obětem trestných činů. Prevence kriminality úzce souvisí s prevencí dalších sociálně patologických jevů, z nichž k nejzávažnějším patří nejrůznější formy závislostí.

Struktura prevence kriminality

Sociální prevence: představuje aktivity ovlivňující proces socializace a sociální integrace a aktivity zaměřené na změnu nepříznivých společenských a ekonomických podmínek, které jsou považovány za klíčové příčiny páchaní trestné činnosti. Sociální prevence je součástí sociální politiky. Efektivita sociální prevence je obtížně statisticky či ekonomicky měřitelná, lze na ni jen usuzovat, a to z hlediska odhadů sociálních perspektiv jedinců - objektů preventivního působení.

Situační prevence: staví na zkušenosti, že určité druhy kriminality se objevují v určité době, na určitých místech a za určitých okolností. Prostřednictvím opatření režimové, fyzické a technické ochrany se snaží kriminogenní podmínky minimalizovat. Nejeftektivněji působí při omezování majetkové trestné činnosti. Úspěšnost situační prevence je vysoká, je však podmíněna adekvátní volbou opatření a finančními a personálními prostředky do ní vložených. Těžiště odpovědnosti za opatření situační prevence nesou především občané a obce a v rámci vymezených kompetencí i Ministerstvo vnitra, respektive Policie ČR.

Prevence viktimmnosti a pomoc obětem trestných činů: je založena na konceptech bezpečného chování, diferencovaného s ohledem na různé kriminální situace a psychickou připravenost ohrožených osob. V praxi se jedná o skupinové i individuální zdravotní, psychologické a právní poradenství, trénink v obranných strategiích a propagaci technických možností ochrany před trestnou činností. Užívá metody sociální i situační prevence, a to podle míry ohrožení na primární, sekundární i terciární úrovni.

Objekty prevence kriminality

kriminogenní faktory - sociální prostředí, příčiny a podmínky kriminality, potenciální či skuteční pachatelé trestné činnosti, potenciální či skutečné oběti trestných činů.

Úrovně preventivních aktivit

Sociální a situační přístupy se vzájemně doplňují v primární, sekundární a terciární prevenci.

Primární prevence: zahrnuje především výchovné, vzdělávací, volnočasové, osvětové a poradenské aktivity zaměřené zejména na nejširší veřejnost. Zvláštní pozornost je zaměřena na pozitivní ovlivňování zejména dětí a mládeže (využívání volného času, možnosti sportovního využití). Těžiště primární prevence spočívá v rodinách, ve školách a v lokálních společenstvích.

Sekundární prevence: se zabývá rizikovými jedinci a skupinami osob, u nichž je zvýšená pravděpodobnost, že stanou pachateli nebo oběťmi trestné činnosti (specializovaná sociální péče), na sociálně patologické jevy (např. drogové a alkoholové závislosti, záškoláctví, gamblerství, povalečství, vandalismus, interetnické konflikty, dlouhodobá nezaměstnanost) a příčiny kriminogenních situací.

Terciární prevence: spočívá v resocializaci kriminálně narušených osob (pracovní uplatnění vč. rekvalifikace, sociální a rodinné poradenství, pomoc při získávání bydlení aj.). Jejím cílem je udržet dosažené výsledky předchozích intervencí a rekonstrukce nefunkčního sociálního prostředí.

Odpovědnost za oblast primární a sociální prevence spadá do působnosti rodiny, obce a Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy. Sekundární a terciární prevence je s ohledem na odbornou náročnost jednotlivých aktivit záležitostí resortu Ministerstva práce a sociálních věcí a v některých souvislostech i Ministerstva spravedlnosti a Ministerstva zdravotnictví. Ve specifické části populace působí i Ministerstvo obrany.

Základem úspěšné preventivní politiky státu je efektivní systém prevence kriminality. Ten lze v ČR považovat již za stabilní a úspěšný, když na základě předchozích Strategií prevence kriminality zahrnuje následující 3 úrovně:

1. republiková: vláda ČR, Republikový výbor pro prevenci kriminality, ministerstva a další státní instituce,
2. krajská: krajské úřady,
3. lokální: samosprávy měst a obcí.

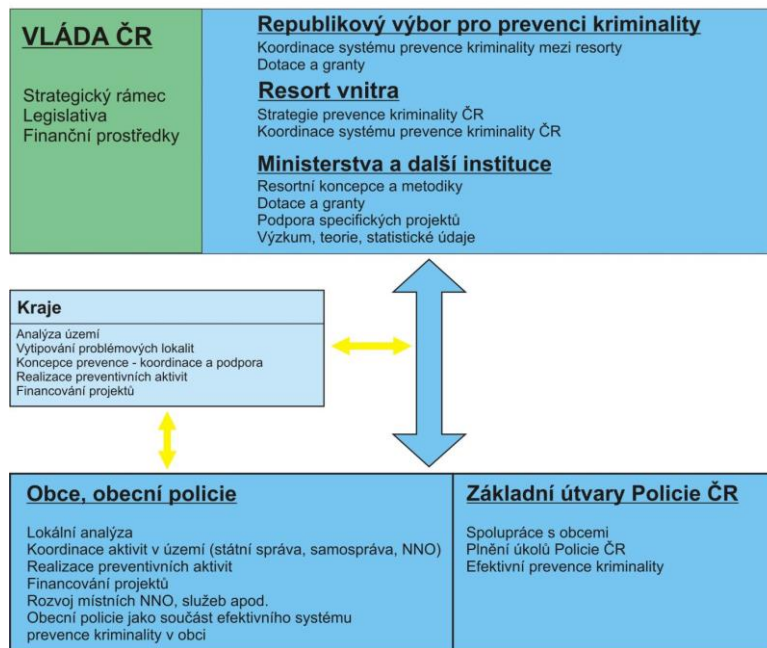
Krajská úroveň se zabývá organizováním preventivní politiky v samostatné působnosti. Pokud se kraj do realizace preventivní politiky zapojí, má možnost ovlivnit podobu politiky prevence kriminality na svém území, stanovovat priority, cíle a cílové skupiny, na které chce své aktivity zaměřit a také má možnost za pomoci finančních prostředků ze státního rozpočtu realizovat své preventivní aktivity. Při této činnosti je především kladen důraz na komplexní přístup při řešení bezpečnostní situace kraje. Při plánování vlastních preventivních aktivit na území kraje kraj napomáhá při plánování a realizaci preventivních opatření a aktivit jednotlivých obcí, které projeví zájem řešit svou bezpečnostní situaci.

Oblast prevence kriminality není samostatně legislativně řešena. Níže je zachycen výčet základních legislativních dokumentů, které s oblastí prevence kriminality souvisí.

- Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích, zákon č. 129/2000 Sb., o krajích a zákon č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 379/2005 Sb., o opatřeních k ochraně před škodami působenými tabákovými výrobky, alkoholem a jinými návykovými látkami, ve znění pozdějších předpisů

- Zákon č. 167/1998 Sb., o návykových látkách, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 253/2008 Sb., o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 202/1990 Sb., o loteriích a jiných podobných hrách, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 257/2000 Sb. o Probační a mediační službě a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 239/200 Sb., o integrovaném záchranném systému, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů

SYSTÉM PREVENCE KRIMINALITY V ČR

Dotační Program prevence kriminality (dále jen „Program“) je nejviditelnějším nástrojem podpory prevence kriminality v České republice, a to jak kvůli své finanční podpoře (na léta 2012 až 2015 bylo celkem vládou určeno 225 mil. Kč), tak kvůli dopadu z něj realizovaných projektů. Program vyhláší (včetně jeho podmínek) každoročně MV, a to zejména na podporu konkrétních projektů a programů obcí a krajů a dále na podporu národních specifických projektů. Program vždy reflektuje priority a cíle stanovené aktuální Strategii prevence kriminality. Program slouží jako nástroj vlády ČR, kterým podporuje oblast prevence kriminality, se zaměřením na nejvíce rizikové regiony v ČR, skupiny obětí (např. děti a mládež, senioři, oběti domácího násilí, obchodování s lidmi) či pachatele (např. zaměření na recidivu). Pomocí tohoto Programu je vytvářena dlouhodobá a finančně stabilní podpora prevence kriminality v ČR. Program také umožňuje operativně reagovat na akutní bezpečnostní problémy a rizika, které se mohou vyskytnout (v minulosti např. vyhrocení bezpečnostní situace v některých sociálně vyloučených lokalitách).

Koncepce popisuje krajská a regionální specifika v oblasti prevence kriminality s využitím „tvrdých dat“ o kriminalitě, nezaměstnanosti a počtu vyplacených sociálních dávek) a „měkkých dat“ (sociálně demografická analýza a podobně). Podkladem pro zpracování Koncepce jsou také údaje o sociálně vyloučených lokalitách (dále jen „vyloučené lokality“).

Cílem Koncepce je:

- Popsat území kraje z hlediska výskytu kriminality
- Popsat území kraje z hlediska výskytu vyloučených lokalit
- Popsat území kraje z hlediska dalších rizikových faktorů (počet nezaměstnaných a počet vyplacených sociálních dávek závislých na výši příjmů), které mohou mít vliv na výskyt delikventní činnosti
- Stanovit „rizikové lokality“ na základě všech výše uvedených faktorů
- Poskytnout podklady obcím k plánování vlastních preventivních aktivit
- Vymežit „krajskou roli“ v oblasti prevence kriminality
- Definovat politiku kraje v oblasti prevence kriminality na uvedené období
- Stanovit oblasti priorit a poskytnout tím vodítko subjektům v území kraje pro jejich činnost

Koncepce navazuje na Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb v Plzeňském kraji na období 2015 - 2018, vč. dodatku. Plán byl vytvořen ve spolupráci se zástupci měst a obcí Plzeňského kraje, prostřednictvím probíhajících procesů komunitního plánování byli do tvorby částečně zapojeni i zástupci poskytovatelů sociálních služeb a osob, kterým jsou služby poskytovány.

Koncepce prevence kriminality a sociálně patologických jevů Plzeňského kraje na léta 2017 - 2020 navazuje na priority politiky kraje v oblasti prevence kriminality z let 2013 - 2016.

Plzeňský kraj bude nadále podporovat především:

- *sociální opatření* - zabývající se sociálními a ekonomickými problémy, zaměřující se na ohrožené jedince a jejich rodiny, na skupiny obyvatel a rizikové lokality s cílem změnit nepříznivé socioekonomické prostředí;

- *situační opatření* - nasazování technických opatření včetně urbanistického plánování z hlediska potřeb bezpečí občanů, jehož cílem je omezování příležitostí k páchaní trestné činnosti, zvyšování rizika dopadení pro pachatele a snižování zisků z trestné činnosti;
- *informování občanů* a jejich aktivizace - zprostředkování informací o bezpečnostní situaci, o účinných formách ochrany před trestnou činností; cílem je zapojování občanů do aktivního způsobu zvyšování vlastní bezpečnosti i bezpečí svého okolí;
- *budování realizačních kapacit* - posilování systému prevence kriminality včetně podmínek pro realizaci národních, regionálních a lokálních preventivních strategií a zajištění jejich finanční podpory.

2 OBECNÁ CHARAKTERISTIKA KRAJE (DEMOGRAFICKÉ A SOCIOEKONOMICKÉ UKAZATELE)

Plzeňský kraj se rozprostírá na jihozápadě České republiky. Sousedí na severozápadě s Karlovarským, na severu s Ústeckým, na severovýchodě se Středočeským a na východě s Jihočeským krajem. Nejdlejší hranici má na jihozápadě se SRN (Bavorskem). Velmi výhodná je poloha regionu mezi hlavním městem Prahou a zeměmi západní Evropy.

Svou rozlohou 7 649 km² je Plzeňský kraj třetím největším krajem v České republice, avšak počtem obyvatel, kdy k 31. 12. 2015 žilo v Plzeňském kraji 576 616 obyvatel, se řadí na deváté místo. Na celkovém počtu obyvatel České republiky se podílí 5,4%. Po Jihočeském kraji je druhým nejméně zalidněným krajem v České republice.

Sídelní struktura kraje je nevyvážená - na metropolitní Plzeň navazuje drobná venkovská struktura. Schází města střední velikosti. Typickým rysem území je vysoký počet malých sídel. Katastrální území obcí do 2 000 tisíc obyvatel tvoří více než 4/5 rozlohy kraje a žije v nich přes 30% obyvatelstva. Přirozeným centrem regionu už od doby svého vzniku je Plzeň. Město Nová Plzeň bylo založeno na příkaz českého krále Václava II. roku 1295 na soutoku řek Radbuzy, Mže, Úhlavy a Úslavy. Od počátku se stalo důležitým obchodním střediskem na významné křižovatce cest do Norimberka a Řezna. Průmyslový a technologický rozmach Plzně začíná v polovině 19. století. Postupně se zařazuje mezi nejvýznamnější města státu. V současnosti je Plzeň čtvrtým největším městem v Česku. Žije zde 186 000 obyvatel, což je více než 30 % obyvatelstva Plzeňského kraje. Sídlí zde Západočeská univerzita a biskupství. Kromě Plzně plní funkci center města Klatovy, Domažlice, Tachov, Rokycany. Vzhledem k nízké hustotě zalidnění mají význam i malá města jako jsou například Sušice, Stříbro, Plasy, Kralovice, Horšovský Týn, Přeštice, Nepomuk aj.

Plzeňský kraj se vyznačuje rozmanitými přírodními podmínkami. Tato pestrost je podmíněna především reliéfem. Dominantním přírodním fenoménem je pásmo pohraničních pohoří na jihozápadě (Šumava a Český les) a Plzeňská kotlina na severovýchodě kraje. Ostatní území kraje tvoří pahorkatiny Plzeňská pahorkatina a část Brdské vrchoviny. Členíme-li Plzeňský kraj podle hlavních vodních toků, největší část tvoří povodí Berounky - historické Plzeňsko, Kralovicko, Tachovsko, Domažlicko, Rokycansko a část Klatovska. K povodí horní Otavy patří Sušicko a zbytek Klatovska. Na území se nachází řada maloplošných chráněných území. Pro zachování rozmanitosti krajiny jsou vyhlášeny přírodní parky.

Plzeňský kraj patří mezi průměrně ekonomicky rozvinuté kraje v ČR, na tvorbě HDP České republiky se podílí cca 5,5%. V podílu tvorby HDP na obyvatele zaujímá v porovnání s ostatními kraji páté místo, a to především díky vysoké ekonomické výkonnosti města Plzně, která dle odhadů vytváří téměř dvě třetiny celkového HDP Plzeňského kraje.

Mezi nejvýznamnější průmyslová odvětví zastoupená v Plzeňském kraji patří strojírenství, potravinářství, průmysl stavebních hmot a keramiky, výroba a distribuce energií, hutnictví. Společnosti s účastí zahraničního kapitálu představují cca 3,4% podíl na celkovém počtu průmyslových podniků v kraji, tato hodnota dvojnásobně převyšuje celorepublikový průměr. Kraj patří v rámci ČR k oblastem s dlouhodobě nižší mírou nezaměstnanosti, která byla 4,2 % ke konci roku 2015.

Síť předškolních a školských zařízení v kraji představuje 269 mateřských škol, 214 základních škol, 53 středních škol. Vysokoškolské vzdělání nabízí Západočeská univerzita ve svých 9 fakultách (ekonomické, pedagogické, filozofické, právnické, aplikovaných věd, strojní, elektrotechnické, zdravotnických studií a designu a umění Ladislava Sutnara) a lékařská fakulta v Plzni, která patří pod Univerzitu Karlovu v Praze. V Plzeňském kraji působí tři vysoké školy, Západočeská univerzita, Lékařská fakulta Univerzity Karlovy v Praze a Metropolitní univerzita. Tyto školy vysokou kvalitou výuky a zaměřením vyučovaných oborů přitahují studenty nejen z Plzeňska, ale i z jiných regionů ČR a zahraničí.

Plzeňský kraj zaujímá strategicky významnou polohu ve spojení východ-západ Evropy. Největší význam na území kraje má silniční doprava. Dopravní síť v regionu má výrazné radiální uspořádání a město Plzeň je významným dopravním uzlem.

Poloha Plzeňského kraje je také významná pro rozvoj cestovního ruchu. Konají se zde tradiční každoroční slavnosti a kulturní akce přitahují pozornost mnoha návštěvníků. K hlavním cílovým skupinám klientů cestovního ruchu patří občané SRN a v rámci domácího cestovního ruchu pravidelně se vracející obyvatelé větších měst ČR. Největší počet zahraničních turistů přichází do Plzeňského kraje z Německa přes hraniční přechody Rozvadov, Folmava a Železná Ruda. Výborné podmínky pro celoroční rekreaci nabízí Šumava. K rekreaci a zlepšení zdravotního stavu je možno využít pobytu v Konstantinových Lázních. Mezi další místa vhodná pro rekreaci v kraji patří přehradní nádrž Hracholusky a vodáky hojně využívaná řeka Berounka.

Sousedství Bavorska, jednoho z nejvyspělejších regionů EU s podobnými přírodními podmínkami, vyvolává potřebu zmírňování přeshraničních socio-ekonomických rozdílů před vstupem do EU. Města a obce příhraničních území na české a německé straně vytváří dva Euroregiony: Šumava - Bavorský les - Mühlviertel a Egrensis.

V rámci přípravy systému regionální politiky v ČR ve vazbě na plánovaný vstup do EU bylo v souladu se zákonem o podpoře regionálního rozvoje vytvořeno 8 statistických jednotek území NUTS II, které jsou složeny ze dvou až tří krajů. Plzeňský kraj vytváří územní jednotku NUTS II Jihozápad spolu s Jihočeským krajem.

Návštěvníci a obyvatelé Plzeňského kraje mohou využít nejen mnoha kulturních zařízení, jako jsou divadla, kina, galerie, muzea, hrady a zámky, ale také výborných podmínek pro sport - v létě pro turistiku a cykloturistiku, v zimě pak pro sjezdové i běžecké lyžování.

Plzeňský kraj je jedním ze čtrnácti samosprávných krajských celků. Jejich vznik a činnost jsou od roku 2000 důležitým prvkem veřejné správy v České republice. Kraje jsou samosprávné celky, to znamená, že je nespravuje stát, ale zvolené zastupitelstvo daného

kraje. To by mělo přinést občanům kraje větší kontrolu nad jeho činností a více možností ovlivňovat dění na území, na kterém žijí. Kraj pečuje o všestranný rozvoj svého území a o potřeby svých občanů. Při plnění svých úkolů chrání též veřejný zájem vyjádřený v zákonech a jiných právních předpisech. Kraj jako instituce má velmi podobnou strukturu jako město či obec. Podle zákona č. 129/2000 Sb., o krajích je nejvyšším rozhodujícím orgánem krajské zastupitelstvo. Zastupitelstvo Plzeňského kraje je 45 členné (počet zastupitelů je stanoven podle počtu obyvatel kraje). Zastupitelé ze svého středu zvolili hejtmana kraje, hlavního představitele, který kraj navenek reprezentuje a je oprávněn jeho jménem jednat. Jeho pozice v kraji odpovídá zhruba pozici starosty či primátora ve městě či obci. Zastupitelstvo dále volilo radu kraje (svou funkcí odpovídá radě města či obecní radě), která připravuje podklady pro rozhodování zastupitelstva nebo sama rozhoduje v dílčích záležitostech. Rada Plzeňského kraje je devítičlenná (počet členů je také stanoven podle počtu obyvatel kraje).

Jedním z orgánů kraje je krajský úřad. Krajský úřad vykonává přenesenou působnost s výjimkou věcí, které jsou zákonem svěřeny zastupitelstvu nebo zvláštnímu orgánu. Krajský úřad plní úkoly samostatné působnosti uložené mu zastupitelstvem a napomáhá činnosti výborů a komisí. Funkce krajského úřadu jsou vymezeny zákonem č. 129/2000 Sb., o krajích. Krajský úřad tvoří ředitel a zaměstnanci kraje, zařazení do krajského úřadu. Krajský úřad se člení na odbory a oddělení.

Od začátku roku 2003 vstoupila na území České republiky v platnost další etapa reformy veřejné správy. Zanikly okresní úřady, místo nich byly výkonem státní správy pověřeny tzv. obce s rozšířenou působností. Město Plzeň se svými 186 000 (k 31. 1. 2015) obyvateli představuje protiklad k malým sídlům, neboť je po Praze druhým nejvýznamnějším centrem v Čechách. Plzeňský kraj je rozdělen do 15 správních obvodů obcí s rozšířenou působností (ORP) a do nich spadajících 35 správních obvodů obcí s pověřeným obecním úřadem (POU). Mezi obce s rozšířenou působností patří: Blatovice, Domažlice, Horažďovice, Horšovský Týn, Klatovy, Kralovice, Nepomuk, Nýřany, Plzeň, Přeštice, Rokycany, Stod, Stříbro, Sušice a Tachov. Většina rozvojových sídel leží na rozvojových osách regionálního významu a na západní radiální ose spojující Plzeň s Prahou a směřující koridorem k hranici s Německem. Mimo tyto osy se nachází řídce zalidněná území s převažující obytnou a zemědělskou funkcí s nedostatečně vyvinutou sociální a technickou infrastrukturou a omezenou dopravní obslužností. K oživení těchto sídel přispěje vznik malých podniků, obnova řemesel a rozvoj služeb vázaných na cestovní ruch. Obce se sdružují do mikroregionů, aby mohly být některé aktivity alespoň částečně realizovány.

Počet obyvatel v Plzeňském kraji v letech 2013 - 2015			
	2013	2014	2015
Počet obyvatel celkem (k 31. 12.)	573 469	575 123	576 616
muži	283 647	284 689	285 647
ženy	289 822	290 434	290 969

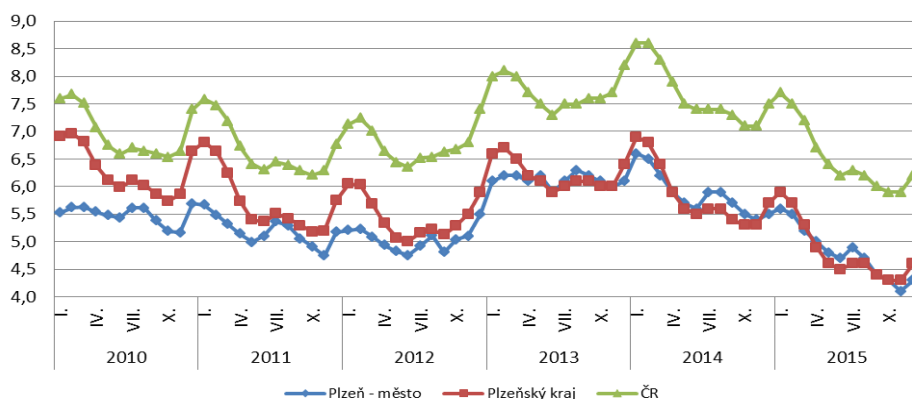
2.1 NEZAMĚŠTNANOST

V rámci ČR patří Plzeňský kraj k oblastem s nižším podílem nezaměstnaných. K 31. 12. 2015 bylo evidováno úřadem práce 18 587 uchazečů o zaměstnání. Porovnáme-li ostatní kraje ČR podle podílu nezaměstnaných, zaujímá Plzeňský kraj s mírou nezaměstnanosti 4,6% druhé místo (po Hlavním městě Praze - 4,2%). Nejvyššího podílu nezaměstnaných dosahují okresy Tachov (6,1%) a Domažlice (5,3%), naopak nejnižší podíl nezaměstnanosti je zastoupen v okresech Rokycany (3,9%) a Plzeň-jih (4,1%). K 31. 12. 2015 bylo v Plzeňském kraji 8 458 volných míst, na 1 volné pracovní místo připadlo v průměru 2,2 uchazečů. Mezi jednotlivými okresy Plzeňského kraje byla nejlepší situace v okrese Rokycany, kdy na jedno volné pracovní místo připadli v průměru 1,5 uchazeči a naopak nejhorší stav byl zaznamenán v okrese Plzeň-jih, kde připadlo v průměru 2,9 uchazečů na jedno volné pracovní místo. Nezaměstnaných absolventů a mladistvých bylo v Plzeňském kraji k 31. 12. 2015 celkem 934, což je 5% z celkového počtu nezaměstnaných uchazečů. Podporu v nezaměstnanosti pobíralo k 31. 12. 2015 celkem 5 368 uchazečů o zaměstnání, tedy téměř 28,9% všech nezaměstnaných. Z hlediska struktury pracovních sil nejobtížněji hledají zaměstnání zaměstnanci s nízkou kvalifikací, osoby se zdravotním postižením, absolventi škol a administrativní pracovníci se středoškolským vzděláním. Naopak nedostatek pracovníků převládá v technických profesích. Ani při strukturalizaci zaměstnávání cizinců nedochází k výrazným výkyvům.

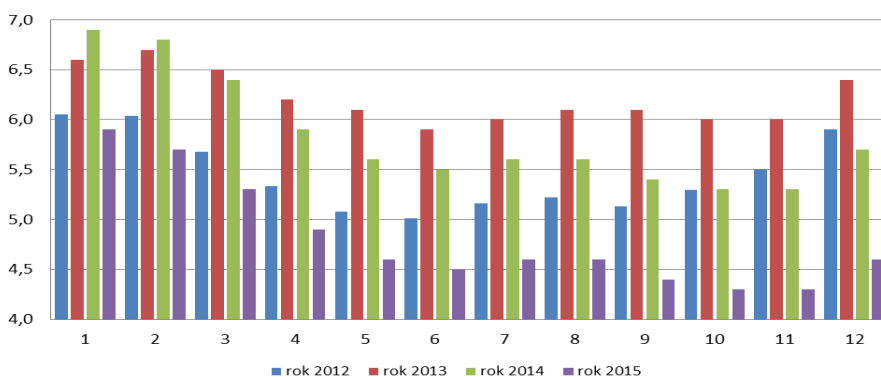
2.2 ZÁKLADNÍ CHARAKTERISTIKA VÝVOJE NEZAMĚŠTNANOSTI A VOLNÝCH PRACOVNÍCH MÍST V PLZEŇSKÉM KRAJI

ukazatel (celkový počet)		stav k		
		prosinec 2014	listopad 2015	prosinec 2015
evidováni uchazeči o zaměstnání		22 641	17 272	18 587
z toho	ženy	11 619	9 446	9 675
	absolventi a mladiství	1 223	979	934
	uchazeči se zdravot. postižením	3 187	2 958	3 045
uchazeči s nárokem na PvN		5 582	4 412	5 368
podíl nezaměstnaných osob v % ¹⁾		5,7	4,3	4,6
volná pracovní místa		4 927	7 980	8 458
počet uchazečů na 1 volné pracovní místo		4,6	2,2	2,2

Vývoj podílu nezaměstnaných osob v okrese Plzeň - město, Plzeňském kraji a ČR v letech 2010 - 2015 (%)

Vývoj podílu nezaměstnaných v Plzeňském kraji v letech 2012 - 2015 (%)

2.3 POČET VYPLACENÝCH SOCIÁLNÍCH DÁVEK ZÁVISKÝCH NA VÝŠI PŘÍJMU ZA ROK 2015

Pro potřeby analýzy jsou sčítány následující dávky:

1. dávky hmotné nouze: příspěvek na živobytí, doplatek na bydlení, mimořádná okamžitá pomoc (na úhradu nezbytných nákladů, odůvodněné náklady, úhrn jednorázových výdajů, sociální vyloučení, postižení mimořádnou událostí, újma na zdraví)
2. dávky státní sociální podpory: příspěvek na bydlení.

Hmotná nouze

KrP Plzeň	Dávky hmotné nouze								DOZP + PnP		
	Příspěvek na živobytí	Doplatek na bydlení	MP na úhr. nez. nákl.	MP odův. Náklady	MP úhr. jednor. Výdaj	MP sociální vyloučení	MP post. mimoř. Událost	MP újma na zdraví	Příspěvek na péči	Příspěvek na mobilitu	Příspěvek na zvl. Pomůcku
Domažlice	5 045	808	1	3	11	14	1	3	21 544	20 895	31
Klatovy	5 519	2 220	11	41	251	24	0	6	29 050	29 226	56
Plzeň-jih	6 686	2 268	36	31	94	42	5	13	29 494	22 177	53
Plzeň-město	25 647	11 547	180	75	298	128	2	5	64 526	47 921	154
Plzeň-sever	8 213	2 352	21	45	122	22	2	33	26 838	16 506	47
Rokycany	5 309	2 521	41	34	145	36	0	3	20 584	15 938	41
Sušice	4 896	1 819	17	10	44	14	1	9	13 870	9 721	15
Tachov	6 569	2 561	8	9	28	23	1	2	16 421	14 815	44
Celkem	67 884	26 096	315	248	993	303	12	74	222 327	177 199	441

Státní sociální podpora

KrP Plzeň	Dávky státní sociální podpory					Pěstounské dávky				
	Rodičovský příspěvek	Příspěvek na bydlení	Přídavek na dítě	Porodné	Pohřebné	Odměna pěstouna	Příspěvek na převzetí dítěte	Příspěvek na potřeby dítěte	Příspěvek na zakoupení vozidla	
Domažlice	18313	5612	23018	111	14	832	11	1014	0	
Klatovy	17892	6356	25520	103	13	813	16	1087	3	
Plzeň-jih	18330	5810	22180	91	17	936	22	1256	2	
Plzeň-město	58376	35194	59777	318	36	2404	41	3005	1	
Plzeň-sever	24319	8248	29638	156	13	1125	9	1422	2	
Rokycany	14483	5433	13361	64	10	706	12	846	5	
Sušice	6964	5936	15121	67	5	495	7	643	0	
Tachov	16494	7957	24750	137	6	1069	26	1249	0	
Celkem	175171	80546	213365	1047	114	8380	144	10522	13	

Podpora v nezaměstnanosti

Podpora v nezaměstnanosti (Kč)	stav k		
	31. 12. 2014	30. 11. 2015	31. 12. 2015
	33 842 700	30 026 984	32 966 930

Státní sociální podpora

	stav k		
	31. 12. 2014	30. 11. 2015	31. 12. 2015
	Příspěvek na bydlení	23 653 510	18 986 930
Přídavek na dítě	10 863 265	8 569 976	9 883 210
Rodičovský příspěvek	97 427 994	97 322 748	97 952 532
Odměna pěstouna	5 284 674	5 996 877	5 792 795
Příspěvek na úhradu potřeb dítěte	4 491 317	4 904 669	4 842 410
Celkem (vybrané příspěvky v Kč)	141 720 760	135 781 200	142 587 929
Celkem (všechny příspěvky v Kč)	144 617 856	139 477 363	146 732 142

Nepojistné sociální dávky

	stav k		
	31. 12. 2014	30. 11. 2015	31. 12. 2015
	Doplatek na bydlení	10 555 090	7 972 875
Příspěvek na živobytí	22 717 386	18 120 320	19 193 395
Příspěvek na péči	96 564 000	100 589 100	101 580 500
Příspěvek na mobilitu	5 939 600	5 909 200	6 067 200
Příspěvek na zvl. pomůcku	4 316 329	4 494 360	3 259 564
Celkem (vybrané příspěvky v Kč)	140 092 405	137 085 855	139 044 284
Celkem (všechny příspěvky v Kč)	140 417 710	137 665 991	139 617 421

Vývoj všech vyplacených sociálních dávek

Všechny výdaje celkem (Kč)	stav k		
	31. 12. 2014	30. 11. 2015	31. 12. 2015
	318 878 266	307 170 338	319 316 493

Vyplacené dávky NSD za rok 2015

Doplatek na bydlení	108 852 135
Příspěvek na živobytí	245 409 596
Příspěvek na péči	1 204 048 096
Příspěvek na mobilitu	70 978 310
Příspěvek na zvláštní pomůcku	44 659 643
Celkem (vybrané dávky NSD) v Kč	1 673 947 780
Celkem (všechny dávky NSD) v Kč	3 405 764 960

2.4 CIZINCI NA TRHU PRÁCE

Počet cizinců, kteří potřebují pracovní povolení, za posledních deset let poklesl na historické minimum. Cizinci hledali jinou formu pracovních činností v ČR. Zaměřili se především na živnostenské podnikání. Mnoho z nich po pěti letech pobytu v ČR zažádalo

o udělení trvalého pobytu v ČR. Tímto krokem získali snadnější přístup na trh práce. V roce 2014 došlo k zásadní změně v agendě vydávání pracovních povolení pro cizince. Od 21. 6. 2014 již povolení ve většině případů nevydává úřad práce, ale Odbor azylové a migrační politiky Ministerstva vnitra (OAMP). Úřad práce v tomto případě vykonává pouze tzv. test trhu práce a zasilá stanoviska na OAMP. Ten poté vydá duální doklad cizinci. Tím je zároveň pracovní a pobytové povolení (tzv. zaměstnanecká karta). Tyto změny způsobily další pokles podaných žádostí o povolení k zaměstnání. Počet zaměstnaných cizinců v posledních několika letech ovlivňují ekonomické podmínky firem, které se potýkají s nepravidelnými zakázkami a omezeným odbytem svých produktů. Zaměstnavatelé využívají stále více služeb agentur práce, které dokáží pružněji reagovat na jejich požadavky. Důsledkem výše zmíněných opatření je značný nárůst agenturního zaměstnávání. Agentury se zaměřily na zaměstnávání občanů EU/EHP a Švýcarska a cizinců z třetích zemí, kteří nepotřebují povolení k zaměstnání (především cizinců s trvalým pobytem v ČR). Agenturní zaměstnávání vede k značné fluktuaci zaměstnanců agentur a s tím je spojená i značná administrativní zátěž zaměstnavatelů a příslušných úřadů. Velkým problémem v některých okresech Plzeňského kraje je velká dojezdová vzdálenost. V případě směnných provozů není veřejná doprava zajištěna vůbec. Z toho vyplývá také požadavek zaměstnavatelů na zahraniční pracovníky. Cizinci jsou většinou ubytováni v místě výkonu práce a jsou „kdykoliv“ k dispozici zaměstnavateli, zároveň jsou ochotni pracovat za minimální mzdu, o sobotách, nedělích nebo přesčas.

Cizinci z třetích zemí: 162	Občané EU/EHP a Švýcarska: 23 700	Cizinci bez nutnosti pracovního povolení: 5 139
z toho: Ukrajina 39	z toho: Slovensko 12 596	z toho: Ukrajina 3 391
Japonsko 29	Rumunsko 5 165	Vietnam 476
Čína 24	Bulharsko 3 060	Moldavsko 296
USA 12	Polsko 1 238	Rusko 157
Rusko 9	Maďarsko 706	Mongolsko 108

V meziročním srovnání je současný počet cizinců z třetích zemí o 249 nižší, počet občanů EU/EHP a Švýcarska vzrostl o 8 329 a počet cizinců, kteří nepotřebují pracovní povolení, se zvýšil o 1 527 osob.

3 PREVENCE KRIMINALITY V PLZEŇSKÉM KRAJI, PŘEHLED PREVENTIVNÍCH PROJEKTŮ

V Plzeňském kraji se na realizaci preventivních aktivit podílí několik odborů Krajského úřadu Plzeňského kraje. Jednak je to Odbor sociálních věcí, který do roku 2010 vyhlášoval vlastní dotační program na projekty prevence kriminality realizované a podporované obcemi, Odbor školství, mládeže a sportu, který podporuje realizaci preventivních aktivit na školách, a dále projekt „Plzeňský kraj - bezpečný kraj“, který realizuje aktivity přispívající k pocitu bezpečí obyvatel kraje, který byl zahájen v roce 2010 a realizuje aktivity přispívající k pocitu bezpečí obyvatel kraje. Jedná se o aktivitu Plzeňského kraje, vedení Krajského ředitelství policie Plzeňského kraje, Krajského úřadu Plzeňského kraje a dalších subjektů směřující ke zlepšení bezpečnostní situace v Plzeňském kraji. Cílem je vedle zlepšení bezpečnostní situace rovněž zlepšení subjektivního vnímání pocitu bezpečí. K naplnění těchto hlavních cílů směřují jednotlivé dílčí aktivity. Od roku 2015 je projekt Plzeňský kraj - bezpečný kraj otevřen pro všech 501 měst a obcí Plzeňského kraje.

3.1 PREVENCE KRIMINALITY V PLZEŇSKÉM KRAJI 2013

Na základě Rozhodnutí č. 72 a 73 o poskytnutí neinvestiční dotace ze státního rozpočtu ČR na rok 2013 v rámci Krajského programu prevence kriminality Plzeňského kraje na rok 2013 byla přidělena neinvestiční dotace ze státního rozpočtu na realizace projektů „Prevence předlužení obyvatel Plzeňského kraje“ a „Informovaný senior II.“ a v celkové výši 428 000 Kč.

Na realizaci projektu „Prevence předlužení obyvatel Plzeňského kraje“ byla poskytnuta celková dotace 140 420 Kč, z toho neinvestiční dotace ze státního rozpočtu ČR na rok 2013 ve výši 114 000 Kč a 26 420 Kč z rozpočtu Plzeňského kraje. Náklady vznikly v celkové výši 123 287,36 Kč, jsou podrobně rozepsány v následující tabulce. K nedočerpání dotace došlo v celkové výši 17 132,64 Kč, z toho 7 027,65 Kč z prostředků Ministerstva vnitra, zejména v kapitolách lektorné (důvodem bylo neuskutečnění dvou seminářů). Z podílu kraje nebyly dočerpány zejména prostředky na cestovné, pronájem prostor a občerstvení (obce a další subjekty prostory ve většině případů poskytly zdarma, občerstvení bylo nakupováno s ohledem na účast na besedách v menší míře). Část těchto prostředků byla přesunuta do nové položky Další inzerce, čímž došlo k posílení dopadů projektu. V rámci realizace projektu proběhly vzdělávací kurzy pro sociální pracovníky poskytovatelů soc. služeb a obcí v oblasti dluhového poradenství v těchto termínech: 17. 10. 2013 - smluvní podmínky, 24. 10. 2013 - vymáhání pohledávek, 31. 10. - exekuce a 7. 11. 2013 - insolvence. Jednotlivých kurzů se zúčastnilo 11 - 14 posluchačů. Dohromady se kurzů účastnilo 26 osob. Ohlasy na vedení a průběh kurzů byly velmi pozitivní. V rámci projektu bylo 5 besed pro občany. Tyto besedy byly pořádány v regionech Stříbro, Sušice, Tachov, Horažďovice a Kralovice. V návaznosti na besedy byly v regionech, kde besedy proběhly, zveřejněny články varující před některými rizikovými postupy spojenými se zadlužením ve zpravodajích jednotlivých obcí. Zveřejněno bylo 10 článků v obecních zpravodajích. V několika dalších obcích došlo k otisknutí v lednu/únoru 2014. Po dohodě mezi zástupci Plzeňského kraje a společnosti Člověk v tísni, o.p.s. došlo k přesunu části prostředků ze spoluúčasti Plzeňského kraje na podporu další inzerce (položka rozpočtu „Další inzerce“) s účelem podpořit varovné působení na občany prostřednictvím hromadných médií. V prosinci tak došlo k vytvoření reklamního banneru a jeho umístění na regionálním zpravodajském webu - <http://plzen.idnes.cz>, kde ho shlédlo 100 000 čtenářů.

Spotřebované výdaje celkem ke dni 31. 12. 2013	Celkem	Státní dotace
Koordinátor a mediální pracovník projektu (373 hod)	16 940	16 940
Lektorné (celkem 78 hod výuky a 26 hod. přípravy)	33 033	33 033
Cestovné	7 551,61	2 999,35
Pronájem prostor	1 578	0
Občerstvení, besedy	1 849,75	0
Telefon	0	0
Návrh, grafická úprava a tisk plakátů	4 000	4 000
Inzerce ve veřejné dopravě - letáky, videospoty	52 587	50 000
Další inzerce	5 748	0
Celkem vč. DPH	123 287,36	106 972,35

Na realizaci projektu „Informovaný senior II.“ byla poskytnuta celková dotace ve výši 427 397 Kč, z toho neinvestiční dotace ze státního rozpočtu ČR na rok 2013 ve výši 314 000 Kč a 113 397 Kč z rozpočtu Plzeňského kraje. V rámci projektu vznikly náklady v celkové výši 398 121,74 Kč, které jsou podrobně rozepsány v následující tabulce:

V roce 2011 zrealizoval Plzeňský kraj ve spolupráci s Krajským ředitelstvím policie Plzeňského kraje projekt Bezpečí pro seniory, jehož cílem bylo seznámit seniory s nejčastějšími typy trestné činnosti páchané na seniorech. Pozornost byla věnována rovněž prevenci bezpečnosti a plynulosti silničního provozu. V roce 2012 byl realizován projekt Informovaný senior I., který se zaměřil na oblasti finanční gramotnost, znalost bezpečnostních úskalí práce v prostředí Internet, první pomoc a zásady zdravého životního stylu a sebeobrana. Projekt Informovaný senior II. v roce 2013 k těmto oblastem připojil nově ještě oblast Informační gramotnosti.

Cílovou skupinou tohoto projektu byli aktivní senioři žijící ve městech a obcích Plzeňského kraje, kteří jsou v důsledku svého aktivního životního postoje i ve vyšším věku v daných oblastech nejvíce ohroženi. Senioři jsou, jak dokládají statistické výstupy Krajského ředitelství policie Plzeňského kraje, spolu se ženami skupinou, která zaznamenává v posledních letech největší nárůst počtu evidovaných trestných činů. Pro zajištění projektu byli přizváni odborní lektori z jednotlivých oblastí, byla připravena konkrétní náplň daných tematických bloků a byly připraveny informační materiály a zakoupen drobný dárkový materiál související se zajištěním bezpečnosti seniorů. Senioři si z nabízených okruhů vybírali vždy dva, jednotlivá setkání se skupinami optimálně 15 seniorů pak probíhala zhruba po dobu 90 minut. Aktivity se konaly ve městech a obcích, které o jejich realizaci projeví zájem. Každý tematický blok vedl odpovídající odborný lektor. Projekt byl nabídnut starostům všech měst a obcí Plzeňského kraje. Zapojilo se 28 měst a obcí, proběhlo 102 vzdělávacích aktivit a zúčastnilo se celkem 1624 seniorů. Zájem o jednotlivé okruhy byl rovnoměrně rozprostřen a projekt byl kladně hodnocen 97 % seniorů. Spoluúčast Plzeňského kraje v celkové konečné výši 121 446,74 Kč byla hrazena z prostředků projektu Plzeňský kraj - bezpečný kraj a představuje tak 30,5 % celkových nákladů projektu. Nevyčerpaná částka dotace ve výši 37 325 Kč byla vrácena na účet poskytovatele dotace.

Náklady na projekt „Informovaný senior“ ke dni 31. 12. 2013	Celkem v Kč	Státní dotace v Kč
Příprava tematických bloků a lektorů (4x 4 odborní lektori, každý 5 hodin po 400 Kč/hod)	16 000,00	0
Grafický návrh infomateriálů a jejich vytvoření (1 300 ks)	33 299,20	0
Zajištění materiálu pro realizaci konkrétních přednášek a pro seniory (tužky, magnetky, osobní alarmy po 1 300 kusech)	149 887,54	95 000,00
Náklady na činnost lektorů	100 000,00	100 000,00
Cestovní náklady	32 675,00	32 675,00
Náklady na pronájem prostor k realizaci aktivit	0	0
Náklady na organizační zajištění akcí - úhrada nákladů SSS Plzeň	10 000,00	0
Činnost lektora související s přípravou a vyhodnocením konkrétní vzdělávací aktivity	49 000,00	49 000,00
Mediální kampaň (2x týdenní mediální kampaň v ČRo Plzeň)	0	0
Propagace projektu na jiných akcích pro seniory - neuznatelný náklad	7 260,00	0
Celkem	398 121,74	276 675,00

3.2 PREVENCE KRIMINALITY V PLZEŇSKÉM KRAJI 2014

Na základě Rozhodnutí č. 104, 105 a 106 o poskytnutí neinvestiční dotace ze státního rozpočtu ČR na rok 2014 v rámci Krajského programu prevence kriminality Plzeňského kraje na rok 2014 byla přidělena neinvestiční dotace ze státního rozpočtu na realizace projektů „Plzeňský kraj - Obezřetnost se vyplácí“, „Plzeňský kraj - Informovaný senior III.“ a „Plzeňský kraj - Kraje pro bezpečný internet - on-line kvíz“ v celkové výši 490 000 Kč.

Na realizaci projektu „Plzeňský kraj - Obezřetnost se vyplácí“ byla poskytnuta celková dotace 215 300 Kč, z toho neinvestiční dotace ze státního rozpočtu ČR na rok 2014 ve výši 179 000 Kč a 36 300 Kč z rozpočtu Plzeňského kraje. V rámci projektu vznikly náklady v celkové výši 200 229,37 Kč. K nedočerpání dotace došlo v celkové výši 15 070,63 Kč, z toho 14 770,63 Kč z prostředků Ministerstva vnitra. K nedočerpání prostředků MV došlo zejména v kapitolách lektorné (neuskutečnění jednoho z připravených seminářů a nižší počet hodin na úpravu brožury), doprava - pronájem dodávky (oproti předpokladu levnější) a finanční poradce v rámci besed v lokalitách (v lokalitě Janovice byl využit místní finanční poradce, jehož mzda nebyla nárokována v rámci projektu). V rámci projektu byla aktualizována (především z důvodu změny NOZ) a rozšířena brožura Obezřetnost se vyplácí. Brožura byla upravena tak, aby nebyla adresována již jen čtenářům z řad seniorů, ale všem občanům, kterým hrozí nepříznivá sociální situace, nebo se s ní již potýkají. Příručka byla vytištěna v počtu 3 100 ks, což je o 1 500 výtisků více oproti původnímu předpokladu. Díky dobré mediální podpoře a spolupráci Krajského úřadu Plzeňského kraje a jednotlivých obcí PK, byly příručky do konce kalendářního roku beze zbytku rozdělovány mezi veřejnost.

Návazně byly na téma dluhové problematiky uspořádány tři besedy s dluhovými/finančními poradci v lokalitách Nýřany, Rokycany a Janovice, které byly obohaceny promítáním filmu Cesta ven. Na podzim byly otištěny 3 novinové články s názvy: „Zprostředkování půjček - pomoc nebo pohroma“, „Oddlužení jako past“, „Zadlužení nebo trestný čin?“. Další aktivitou projektu byly vzdělávací kurzy pro různé cílové skupiny: sociální pracovníky, pedagogy, strážníky městské policie a zaměstnance Věžnice Plzeň. Pro tyto skupiny byly připraveny semináře tak, aby získaly informace odpovídající specifikům jejich práce. Kurzů se účastnilo 52 osob, z toho 6 osob absolvovalo všechny 4 semináře, zbytek se zúčastnil dílčích seminářů. Navíc byly na vyžádání účastníků vytvořeny navazující kazuistické semináře, kterých se mohli zúčastnit pouze absolventi alespoň dvou z akreditovaných seminářů pro SP.

Náklad vč. DPH v Kč	Celkem	Státní dotace	Podíl kraje	Čerpáno celkem	Nedočerpáno st. dotace	Nedočerpáno podíl kraje
Koordinátor (max. 300 hod/185,- Kč/hod)	55 500	55 500	0	55 176,00	324,00	
Lektorné (400 hod a max. 243,- Kč/hod)	97 200	97 200	0	85 668,00	11 532,00	
Finanční poradce (3x 3 hod a 500,- Kč)	4 500	4 500	0	2 998,38	1 501,62	
Cestovné	4 400	4 400	0	4 399,56	0,44	

Grafická úprava brožury	6 000	6 000	0	6 000,00	0
Doprava pronájem dodávky	7 200	7 200	0	5 787,43	1 412,57
Materiál	4 200	4 200	0	4 200,00	0
Občerstvení semináře	2 000	0	2 000	2 000,00	0
Tisk brožur 3 160 ks	34 300	0	34 300	34 000,00	0
Celkem vč. DPH	215 300	179 000	36 300	200 229,37	14 770,63

Na realizaci projektu „Plzeňský kraj - Informovaný senior III.“ byla poskytnuta celková dotace ve výši 282 800,00 Kč, z toho neinvestiční dotace ze státního rozpočtu ČR na rok 2014 ve výši 168 000 Kč a 114 800 Kč z rozpočtu Plzeňského kraje. V rámci projektu vznikly náklady v celkové výši 454 770,10 Kč, spoluúčast z rozpočtu Plzeňského kraje musela být navýšena o 171 970,10 Kč na 286 770,10 Kč. Spoluúčast Plzeňského kraje v celkové konečné výši 286 770,10 Kč byla hrazena z prostředků projektu Plzeňský kraj - bezpečný kraj a představuje tak 63,1 % celkových nákladů projektu. Neinvestiční dotace ze státního rozpočtu ČR na rok 2014 byla vyčerpána, viz tabulka.

Cílem projektu bylo seznámit seniory s nejčastějšími typy trestné činnosti páchané na seniorech. Pozornost byla věnována rovněž prevenci bezpečnosti a plynulosti silničního provozu, finanční gramotnosti, znalosti bezpečnostních úskalí práce v prostředí Internetu, první pomoci, zásad zdravého životního stylu, sebeobranu a informační gramotnosti. Pro zajištění projektu byli přizváni odborní lektori z jednotlivých oblastí, byla připravena konkrétní náplň daných tematických bloků a byly připraveny informační materiály a zakoupen drobný dárkový materiál související se zajištěním bezpečnosti seniorů. Senioři si z nabízených okruhů vybírali vždy dva, jednotlivá setkání se skupinami optimálně 15 seniorů pak probíhala zhruba po dobu 90 minut. Aktivita se konaly ve městech a obcích, které o jejich realizaci projeví zájem. Každý tematický blok vedl odpovídající odborný lektor. Projekt byl nabídnut starostům všech měst a obcí Plzeňského kraje. Zapojilo se 38 měst a obcí, proběhlo 146 vzdělávacích aktivit a zúčastnilo se celkem 2 465 seniorů. Zájem o jednotlivé okruhy byl rovnoměrně rozprostřen a projekt byl kladně hodnocen 98 % seniorů.

Náklad vč. DPH v Kč	Cena celkem	Státní dotace	Podíl kraje	Čerpáno celkem	Nedočerpáno st. dotace	Nedočerpáno podíl kraje
Příprava lektorů (4 odborní lektori, každý 3 hodiny po 400 Kč/hod)	4 800	0	4 800	20 000,00	0	-15 200,00
Úprava a tisk informačních materiálů (2 000 ks)	40 000	0	40 000	44 854,70	0	-4 854,70
Zajištění předmětů pro realizaci konkrétních přednášek a pro seniory (tužky (10 Kč/ks) - 1500 ks, magnetky (33,30 Kč/ks) - 1500 ks, reflexní pásky (30 Kč/ks) - 1 500 ks, osobní alarmy (60 Kč/ks - 1 500 ks)	200 000	0	200 000	173 320,40	0	26 679,60
Náklady na činnost lektorů (120 vzdělávacích aktivit v rozsahu 4 hodiny po 250 Kč/hod, konkrétní počet hodin bude upřesněn podle skutečné časové náročnosti, předpokládáme, že 4 hodiny bude průměrná hodnota)	120 000	120 000	0	146 000,00	0	-26 000,00
Cestovní náklady (vycházíme ze zkušenosti z minulých let)	40 000	24 000	16 000	36 595,00	0	3 405,00
Náklady na organizační zajištění akcí (např. uzavírání DPP, zpracování mezd, zapůjčení techniky apod.) - úhrada prokazatelně vynaložených nákladů Středisku služeb školám Plzeň	10 000	0	10 000	10 000,00	0	0
Činnost lektora související s přípravou a vyhodnocením konkrétní vzdělávací aktivity - 1,5 hod/vzdělávací aktivity (např. zajištění prostor, zajištění činnosti pracovních skupin a souvisejících činností) + celkové vyhodnocení projektu 4 x 8 hodin; po 250 Kč/hod	53 000	24 000	29 000	24 000,00	0	29 000,00
Propagace projektu (rádio, tisk, veřejné akce)	10 000	0	10 000	0	0	10 000,00
Celkem	477 800	168 000	309 800	454 770,10	0	23 029,90

Na realizaci projektu „Plzeňský kraj - Kraje pro bezpečný internet - on-line kvíz“ byla poskytnuta celková dotace ve výši 346 500 Kč, z toho neinvestiční dotace ze státního rozpočtu ČR na rok 2014 ve výši 143 000 Kč, 153 500 Kč z rozpočtu Plzeňského kraje a 50 000 Kč od společnosti Microsoft s.r.o. - ceny pro vítěze, spoluúčast z rozpočtu Plzeňského kraje musela být navýšena o 3 880 Kč na 157 380 Kč. Spoluúčast Plzeňského kraje v celkové konečné výši 157 380 Kč byla hrazena z prostředků projektu Plzeňský kraj - bezpečný kraj a představuje tak 43,8 % celkových nákladů projektu. Z neinvestiční dotace ze státního rozpočtu ČR na rok 2014 nebylo vyčerpáno 11 614,42 Kč na položce cestovní náklady lektorů, viz tabulka. Projekt proběhl v celé České republice, soutěž pak v sedmi krajích České republiky, celkem se systému zaregistrovalo 17 177 účastníků, kvíz úspěšně vyřešilo 4 109 řešitelů. V rámci on-line kvízu probíhaly automaticky v krajích i soutěže žáků základních a středních škol o věcné ceny od hlavního partnera projektu, společnosti Microsoft s.r.o. V Plzeňském kraji bylo jako doplněk k e-learningovým lekcím nabídnuto a také využito prezenční školení učitelů a rodičů žáků zkušenými lektory. Aktivně se do projektu zapojilo 8 krajů ČR a celkem se do systému zaregistroval 25 543 uživatelů internetu. Z dotazníku zpětné vazby vyplynulo, že i přes počáteční problémy s registracemi, kdy systém nezvládal nápor nových registrací v dopoledních hodinách, kdy se najednou pokoušelo zaregistrovat příliš mnoho uživatelů včetně celých tříd v rámci školní výuky, byl projekt hodnocen pozitivně naprostou většinou uživatelů.

Náklad vč. DPH v Kč	Cena celkem	Státní dotace	Podíl kraje +Microsoft s.r.o.	Čerpáno celkem	Nedočerpáno st. dotace	Nedočerpáno podíl kraje
Odborná a grafická příprava informačního plakátu 20 hod. x 500 Kč	10 000	10 000	0	10 000,00	0	0
Tisk informačních plakátů (5 000 ks A3, 4/0, 150 g křída)	25 000	25 000	0	25 000,00	0	0
Odborná příprava zásobníku kvíz. otázek 60 hod. x 500 Kč	30 000	30 000	0	30 000,00	0	0
Technická a grafická příprava kvízu 40 hod. x 300 Kč	12 000	12 000	0	12 000,00	0	0
Publicita aktivit projektu 70 hod. x 300 Kč	21 000	21 000	0	21 000,00	0	0
Koordinace projektu, komunikace s cílovými skupinami a kraji 294 hod. x 250 Kč	73 500		73 500	73 500,00	0	0
Věcné ceny pro vítěze soutěže (Microsoft s.r.o.)	50 000		50 000	50 000,00	0	0
Ceny pro vítězné školy (4 x 20.000 Kč)	80 000		80 000	80 000,00	0	0
Realizace školení učitelů sborů, rodičů a sociálních pracovníků 40 x 3 hod. x 250 Kč	30 000	30 000	0	33 880,00	0	-3 880
Cestovní náklady lektorů (předpoklad z minulých let)	15 000	15 000	0	3 385,58	11 614,42	0
Celkem	346 500	143 000	203 500	338 765,58	11 614,42	-3 880

3.3 PREVENCE KRIMINALITY V PLZEŇSKÉM KRAJI 2015

Na základě Rozhodnutí č. 118, 119 a 120 o poskytnutí neinvestiční dotace ze státního rozpočtu ČR na rok 2015 v rámci Krajského programu prevence kriminality Plzeňského kraje na rok 2015 byla přidělena neinvestiční dotace ze státního rozpočtu ČR na realizace projektů „Plzeňský kraj - Informovaný senior IV.“, „Plzeňský kraj - Kraje pro bezpečný internet II. - on-line kvíz“ a „Plzeňský kraj - Daleko hled' 2015“ v celkové výši 573 000 Kč.

Na realizaci projektu „Plzeňský kraj - Informovaný senior IV.“ byla poskytnuta celková dotace ve výši 450 592,66 Kč, z toho neinvestiční dotace ze státního rozpočtu ČR na rok 2015 ve výši 227 000 Kč a 223 592,66 Kč z rozpočtu Plzeňského kraje. Projekt byl nabídnut starostům všech měst a obcí Plzeňského kraje. Spoluúčast Plzeňského kraje v celkové konečné výši 223 592,66 Kč byla hrazena z prostředků projektu Plzeňský kraj - bezpečný kraj a představuje tak 49,6 % celkových nákladů projektu. Neinvestiční dotace ze státního rozpočtu ČR na rok 2015 byla vyčerpána. Cílem projektu bylo seznámit seniory s nejčastějšími typy trestné činnosti páchané na seniorech. Pozornost byla věnována rovněž prevenci bezpečnosti a plynulosti silničního provozu, finanční gramotnosti, znalosti bezpečnostních úskalí práce v prostředí Internetu, první pomoci, zásad zdravého životního stylu a sebeobrany, informační gramotnosti a problematice nového občanského zákoníku. Cílovou skupinou tohoto projektu jsou aktivní senioři žijící ve městech a obcích Plzeňského kraje, kteří jsou v důsledku svého aktivního životního postoje i ve vyšším věku v daných oblastech nejvíce ohroženi. Senioři jsou, jak dokládají statistické výstupy Krajského ředitelství policie Plzeňského kraje, spolu se ženami skupinou, která zaznamenává v posledních letech největší nárůst počtu evidovaných trestných činů. Projekt byl nabídnut starostům všech měst a obcí Plzeňského kraje. Zapojilo se 36 měst a obcí, proběhlo 140 vzdělávacích aktivit a zúčastnilo se celkem 2 602 seniorů.

Náklad vč. DPH v Kč	Cena celkem	Státní dotace	Podíl kraje	Čerpáno celkem	Nedočerpáno státní dotace	Nedočerpáno podíl kraje
Příprava lektorů (4 odborní lektori, každý 3 hodiny po 400 Kč/hod)	4 800,00	0	4 800,00	4 800,00	0	0
Úprava a tisk informačních materiálů (3 500 ks)	86 000,00	50 000	36 000,00	86 000,00	0	0
Zajištění předmětů pro realizaci konkrétních přednášek a pro seniory	122 592,66	0	122 592,66	122 592,66	0	0
Náklady na činnost lektorů (120 vzdělávacích aktivit v rozsahu 4 hodiny po 250 Kč/hod)	168 000,00	168 000	0	168 000,00	0	0
Cestovní náklady (ze zkušenosti z minulých let)	40 000,00	0	40 000,00	40 000,00	0	0
Náklady na organizační zajištění akcí (např. uzavírání DPP, zpracování mezd, zapůjčení techniky apod.) - úhrada prokazatelně vynaložených nákladů Středisku služeb školám Plzeň	10 000,00	0	10 000,00	10 000,00	0	0
Činnost lektora související s přípravou a vyhodnocením konkrétní vzdělávací aktivity (64 hodin po 300 Kč/hod)	19 200,00	9 000	10 200,00	19 200,00	0	0
Celkem	450 592,66	227 000	223 592,66	450 592,66	0	0

Na realizaci projektu „Plzeňský kraj - Kraje pro bezpečný internet - on-line kvíz“ byla poskytnuta celková dotace ve výši 400 000 Kč, z toho neinvestiční dotace ze státního rozpočtu ČR na rok 2015 ve výši 151 000 Kč, 199 000 Kč z rozpočtu Plzeňského kraje a 50 000 Kč od společnosti Microsoft s.r.o. - ceny pro vítěze. Spoluúčast Plzeňského kraje v celkové konečné výši 199 000 Kč byla hrazena z prostředků projektu Plzeňský kraj - bezpečný kraj a představuje tak 49,8 % celkových nákladů projektu. Z neinvestiční dotace ze státního rozpočtu ČR na rok 2015 nebylo vyčerpáno 46 000 Kč na položkách Odborná a grafická příprava informačního plakátu (uhrazena v rámci synergie projektu z prostředků jiného kraje) a Realizace školení učitelských sborů, rodičů a sociálních pracovníků (důraz byl kladen na využívání e-learningových lekcí dostupných na internetových stránkách projektu všemi cílovými skupinami). Projekt proběhl v celé České republice, soutěž pak v deseti krajích České republiky. V rámci on-line kvízu probíhaly automaticky v krajích i soutěže žáků základních a středních škol o věcné ceny od hlavního partnera projektu, společnosti Microsoft s.r.o. Aktivně se do projektu zapojilo již 10 krajů ČR a celkem se do systému zaregistrovalo více než 22 000 uživatelů internetu.

Náklad vč. DPH v Kč	Cena celkem	Státní dotace	Podíl kraje	Čerpáno celkem	Nedočerpáno státní dotace	Nedočerpáno podíl kraje
Odborná a grafická příprava informačního plakátu 20 hod x 500 Kč	10 000	10 000	0	0	10 000	0
Tisk informačních plakátů (12 000 ks, A5, 135 g KL)	20 000	20 000	0	20 000	0	0
Odborná příprava zásobníku kvízových otázek 60 hod x 500 Kč	30 000	30 000	0	30 000	0	0
Technická a grafická příprava kvízu 50 hod x 300 Kč	15 000	15 000	0	15 000	0	0
Optimalizace softwarové platformy a digitalizace dat	89 000	40 000	49 000	89 000	0	0
Koordinace projektu, komunikace s cílovými skupinami a kraji 70hod x 300 Kč	21 000	0	21 000	21 000	0	0
Zajištění publicity projektu	29 000	0	29 000	29 000	0	0
Věcné ceny pro vítěze soutěže (Microsoft s.r.o.)	50 000			50 000	0	0
Ceny pro vítězné školy (5 x 20 000 Kč)	100 000		100 000	100 000	0	0
Realizace školení učitelských sborů, rodičů a sociálních pracovníků 40 x 3 hod x 250 Kč	36 000	36 000	0	0	36 000	0
Celkem	400 000	151 000	199 000	354 000	46 000	0

Na realizaci projektu „Plzeňský kraj - Daleko hled' 2015“ byla poskytnuta celková dotace ve výši 268 320 Kč, z toho neinvestiční dotace ze státního rozpočtu ČR na rok 2015 ve výši 195 000 Kč a 73 320 Kč z rozpočtu Plzeňského kraje. V rámci projektu vznikly celkové náklady ve výši 242 480,35 Kč, z toho z prostředků Plzeňského kraje ve výši 58 150,05 Kč a ze státního rozpočtu ČR ve výši 184 330,30 Kč. K nedočerpání dotace ze státního rozpočtu ČR došlo v celkové výši 10 669,70 Kč, a to nejvíce v rámci položky ubytování na zážitkovém kurzu. Důvodem nedočerpání byly nižší reálné náklady na ubytování na proběhlém zážitkovém kurzu. Zbývající výše dotace ze státního rozpočtu ČR ve výši 10 669,70 Kč nebyla k 31. 12. 2015 vyčerpána. V rámci projektu probíhalo

několik aktivit. Ve všech lokalitách se realizovaly odpolední volnočasové kluby - v Nýřanech, Domažlicích, Janovicích nad Úhlavou a Rokycanech. Celkově proběhlo ve všech lokalitách 58 školních klubů, jichž se průměrně účastnilo 5 dětí. Náplní volnočasových klubů byla jednak školní příprava, dále aktivity zaměřené na výrobu a výtvarné aktivity, všeobecný rozvoj, ale také aktivity zaměřené na navázání a upevnění sociálních vztahů. Dále proběhlo celkem 16 krátkodobých volnočasových aktivit zaměřených zejména na upevnění sociálních vztahů mezi dětmi a jednak na rozšíření jejich povědomí o možnostech, jak trávit smysluplně volný čas. V rámci projektu bylo podpořeno celkem 7 dětí formou uhrazení komerčního kroužku v místě bydliště. V rámci projektu dále proběhlo celkově 7 rodičovských skupin, kterých se zúčastnilo celkem 32 účastníků. V červenci byl uskutečněn pětidenní kurz osobnostně-sociálního rozvoje v termínu od 7. do 12. 7. 2015 v Michlově Huti u Vimperku. Kurzu se zúčastnilo 15 dětí ze sociálně znevýhodněného prostředí, se kterými je navázána dlouhodobá spolupráce v rámci programu podpory vzdělávání, případně sociálně aktivizační služby, nejčastěji formou individuálního doučování.

Realizace části projektu "Plzeňský kraj - Daleko hled' 2015 " organizací Člověk v tísni, o.p.s.							
Náklad ke dni 14. 12. 2015 v Kč	Státní dotace	Podíl kraje	Dotace celkem	Čerpání	Čerpání st. dotace	Čerpání podílu kraje	Zůstatek
Koordinátor projektu (max. 30 hod. a max. 194 Kč) DPP	5 000,00	0,00	5 000,00	4 936,80	4 936,80	0,00	63,20
Pomůcky pro školní kluby		3 025,00	3 025,00	3 025,00	0,00	3 025,00	0,00
Vstupné (volnočasové aktivity)		5 050,00	5 050,00	2 714,35	0,00	2 714,35	2 335,65
Cestovné (volnočasové aktivity)		8 000,00	8 000,00	6 026,67	0,00	6 026,67	1 973,33
Príspevek na kroužky pro děti		4 577,00	4 577,00	3 478,75	0,00	3 478,75	1 098,25
Koordinátoři dobrovolníků a klubů (max. 540 hod. a max. 145 Kč) DPP	44 000,00		44 000,00	43 995,60	43 995,60		4,40
Psycholog (max. 60 hod. a max. 500 Kč) DPP	30 000,00		30 000,00	27 981,25	27 981,25		2 018,75
Lektor rodičovských skupin (max. 20 hod. a max. 500 Kč) DPP	10 000,00	2 100,00	12 100,00	9 982,50	9 982,50	0,00	2 117,50
Cestovné (lektori, koordinátoři, psycholog)	14 000,00		14 000,00	12 634,15	12 634,15		1 365,85
Lektori ZK (max. 145 hod. a max. 200 Kč) DPP	29 000,00	6 100,00	35 100,00	35 090,00	29 000,00	6 090,00	10,00
Kuchař ZK (max. 40 hod. a max. 150 Kč) DPP	6 000,00	1 260,00	7 260,00	7 260,00	6 000,00	1 260,00	0,00
Cestovné ZK	14 000,00	1 371,00	15 371,00	15 370,34	14 000,00	1 370,34	0,66
Materiál pro ZK	7 000,00	437,00	7 437,00	7 437,00	7 000,00	437,00	0,00
Celkem čerpání dotace v Kč	159 000,00	31 920,00	190 920,00	179 932,41	155 530,30	24 402,11	10 987,59
Podíl plán a skutečnost	83%	17%			86,4%	13,6%	

Realizace části projektu "Plzeňský kraj - Daleko hled' 2015 " Plzeňským krajem							
Náklad ke dni 14. 12. 2015 v Kč	Státní dotace	Podíl kraje	Dotace celkem	Čerpání	Čerpání st. dotace	Čerpání podílu kraje	Zůstatek
Nájem pro školní kluby		16 000	16 000	12 000,00	0,00	12 000,00	4 000,00
Stravné, občerstvení (volnočasové aktivity včetně doprovodu dětí, kluby, rodičovské skupiny)		6 500	6 500	5 334,00	0,00	5 334,00	1 166,00
Ubytování (volnočasové aktivity)		3 500	3 500	2 998,94	0,00	2 998,94	501,06
Ubytování ZK	36 000		36 000	28 800,00	28 800	0,00	7 200,00
Stravné ZK (15 dětí + 9 dospělých)		15 400	15 400	13 415,00	0,00	13 415,00	1 985,00
Celkem čerpání dotace v Kč	36 000	41 400	77 400	62 547,94	28 800	33 747,94	14 852,06
Podíl plán a skutečnost	46,5%	53,5%			46%	54%	

3.4 PREVENCE KRIMINALITY V PLZEŇSKÉM KRAJI 2016 - PLÁNOVANÉ REALIZACE PROJEKTŮ

V rámci „Krajského programu prevence kriminality Plzeňského kraje na rok 2016“ byla přidělena neinvestiční dotace ze státního rozpočtu na projekty, které zrealizuje Plzeňský kraj a jeho obce (viz tabulka).

Plzeňský kraj	Název projektu	Návrh dotace v Kč
Plzeňský kraj	Výslechová místnost pro dětské svědky a oběti trestné činnosti Plzeň - obměna technického vybavení	168 000
Plzeňský kraj	Daleko hled' 2016	267 000
Plzeňský kraj	Kraje pro bezpečný internet III. - on-line kvíz	178 000
Plzeň	Asistent prevence kriminality III.	516 000
Plzeň	I prevence může být legrace	120 000
Plzeň	Domovník preventista v Plzni	219 000
Plzeň	Vybavení nových prostor NZDM Vzducholoď	135 000
Plzeň	Rozšíření kamerového systému na území MO Plzeň 1 II. – INVESTICE	550 000
Přeštice	Rozšíření městského kamerového dohledového systému – INVESTICE	288 000
Přeštice	Forenzní identif. značení jízdních kol a kompenz. pomůcek prostř. synt. DNA	39 000
Celkem		2 480 000

Projekt „Výslechová místnost pro dětské svědky a oběti trestné činnosti Plzeň - obměna technického vybavení“. Výslechové místnosti pro dětské svědky a oběti trestné činnosti, na jejichž realizaci se podílel Plzeňský kraj společně s Krajským ředitelstvím policie Plzeňského kraje za finanční podpory Odboru prevence kriminality MVČR, byly zrealizovány v rámci Programu prevence kriminality 2010. Vybudovány byly ve Fakultní nemocnici Plzeň - Bory a v budově Klatovské nemocnice, a.s. V roce 2013 se Plzeňský kraj rozhodl rozšířit využití výslechové místnosti pro dětské svědky a oběti trestné činnosti v Plzni a v Klatovech pro cílovou skupinu seniorů, zejména obětí podvodných předváděcích akcí. Z vyjádření policie je zřejmé, že i tato cílová skupina potřebuje často zvláštní ohleduplný přístup ze strany orgánů činných v trestním řízení, aby nebylo násobeno jejich trauma. Plzeňský kraj se tak dlouhodobě

připojuje k řadě preventivních akcí proti zneužívání seniorů, a vidí tento krok jako smysluplnou součást pokračující spolupráce s Krajským ředitelstvím policie Plzeňského kraje. Vzhledem k potřebě obměny technického vybavení, bude v roce 2016 realizován projekt, jehož cílem je pořízení nového nahrávacího zařízení.

Ceny technického vybavení jsou uvedeny vč. dodání a montáže - SVM		
DVR rekordér (1920x1080 @ 25 fps)	1 ks	28 305 Kč
1TB HDD	1 ks	
Klávesnice a myš pro DVR rekordér	1 set	
24" LCD Monitor	1 ks	
Kamery přehledové, 1080p	2 ks	27 123 Kč
Napájecí zdroj pro kamery	1 ks	
PTZ kamera, 1080p	1 ks	39 912 Kč
Všesměrový mikrofon	1 ks	35 172 Kč
Kompaktní mixážní pult zvuku	1 ks	
Sestava aktivních reproduktorů	1 set	18 570 Kč
Držáky na stěnu	1 set	
Záloha napájení - UPS	1 set	39 918 Kč
Celkem dodávka a montáž technického vybavení		189 000 Kč

Počet provedených úkonů ve speciálních vyslechových místnostech Plzeňského kraje:			
Plzeňský kraj - úkon provedený PČR/úkon provedený OSPOD	2013	2014	2015
Plzeň	13/12	26/10	27/13
Klatovy	9/3	2/7	6/1
Celkem	22/15	28/17	33/14

S organizací Člověk v tísni, o.p.s. plánuje Plzeňský kraj zrealizovat projekt „Daleko hled' 2016“, jenž navazuje na projekt realizovaný v roce 2015 „Daleko hled' 2015“. Cílem projektu „Daleko hled' 2016“ je předcházet kriminalitě dětí a mládeže tím, že se zaměří na smysluplné trávení jejich času, osobní rozvoj a rozvoj sociálních a vzdělávacích kompetencí vedoucích ke zvýšení možnosti uplatnění ve společnosti, vzdělávacím systému, pracovním i osobním životě. Prostředkem k tomuto cíli bude zajištění sociálně-preventivních aktivit, které navazují na existující síť sociálních služeb ve vybraných sociálně vyloučených lokalitách (zejm. v Nýřanech, Rokycanech, Janovicích nad Úhlavou, na Domažlicku a Horšovskotýnsku). Zúčastní se jich min. 45 dětí a mladistvých se sociálním znevýhodněním a min. 12 jejich rodičů. Zapojeni budou do jednorázových volnočasových aktivit (poznávací výlety, exkurze apod.), pravidelných odpoledních klubů, doučování a další podpory při vzdělávání, kurzu osobnostně-sociálního rozvoje a rodičovských skupin. Projekt bude realizován společností Člověk v tísni, o.p.s.

Plánovaný rozpočet na realizaci projektu Plzeňským krajem:

Náklad	Počet jednotek	Cena za jednotku	Státní dotace	Podíl kraje	Cena celkem
Nájem prostor pro kluby	7 měsíců	2600	18 200	0	18 200
Stravné, občerstvení (volnočasové aktivity včetně doprovodu dětí, kluby, rodičovské skupiny)	7 měsíců	1000	0	7 000	7 000
Ubytování (volnočasové aktivity, děti a doprovod)	4 akce	1200	0	620	4 800
Ubytování ZK (předpoklad 15 dětí + 6 dospělých, 350 Kč/osoba/den)	4 noci	7350	29 400	0	29 400
Stravné ZK (předpoklad 15 dětí + 6 dospělých, 150 Kč/osoba/den)	5 dní	3150	0	15 750	15 750
Celkem			47 600	23 370	70 970

Plánovaný rozpočet na realizaci projektu společností Člověk v tísni, o.p.s.:

Náklad	Počet jednotek	Cena za jednotku (s DPH)	Státní dotace	Podíl kraje	Cena celkem
Koordinátor projektu (max. 70 hod á 242 Kč) DPP	70 hodin	242	16 940	0	16 940
Pomůcky, materiál pro kluby, volnočasové aktivity a kurz	1	19360	0	19 360	19 360
Vstupné volnočasové aktivity (dětí i doprovod, v každé lokalitě 5 akcí)	20 akcí	302,50	6 050	0	6 050
Cestovné volnočasové aktivity (dětí i doprovod, v každé lokalitě 5 akcí)	20 akcí	484	9 680	0	9 680
Příspěvek na kroužky pro děti	8 dětí	502,50	4 020	0	4 020
Koordinátoři dobrovolníků a volnočasových aktivit (max. 420 hod. á 181,50 Kč) DPP	420 hodin	181,50	76 230	0	76 230
Lektor rodičovských skupin (max. 20 hod. á max. 484 Kč) DPP	20 hodin	484	9 680	0	9 680
Cestovné (lektoři, koordinátoři, dobrovolníci)	8 měsíců	2117,50	16 940	0	16 940
Lektoři ZK (předpoklad 5 dní, 4 lektoři, 16 hodin á 181,50 Kč/osoba/den) DPP	20 osobodni	2904	58 080	0	58 080
Kuchař ZK (max. 40 hod. á 181,50 Kč) DPP	40 hodin	181,50	7 260	0	7 260
Cestovné ZK (dětí a doprovod, zásobování atd.)	1 akce	14520	14 520	0	14 520
Celkem Kč			219 400	19 360	238 760

Organizace Člověk v tísni, o.p.s. bude na základě objednávky realizovat část projektu ve výši 238 760 Kč vč. DPH.

Oblast informačních a komunikačních technologií je jedna z nejdynamičtějších oblastí života. Vedle pozitivních dopadů, které s sebou vývoj této oblasti přináší, je třeba věnovat odpovídající pozornost rovněž hrozbám a nebezpečím spojeným s užíváním informačních a komunikačních technologií, což je také hlavním cílem projektu „Kraje pro bezpečný internet III. - on-line kvíz“. Případy trestné činnosti páchané v prostoru informačních a komunikačních médií jsou stále častější. Od roku 2011 věnuje Plzeňský kraj každoročně této problematice zvýšenou pozornost. Do roku 2013 to bylo realizací projektu eBezpečnost, jehož součástí jsou na webových stránkách www.bezpecnykraj.cz volně dostupné veškeré vytvořené informační materiály a také on-line kvíz k příslušnému aktuálnímu vybranému tématu. V letech 2014 a 2015 proběhly pod záštitou Rady Asociace krajů České republiky dva ročníky projektu „Kraje pro bezpečný internet“, do kterého se Plzeňský kraj zapojil projektem vytvoření on-line znalostního a osvětového kvízu pro veřejnost. Společně s e-learningovými vzdělávacími materiály je on-line kvíz veřejně k dispozici na webových stránkách www.kpbi.cz. V deseti krajích, které se do projektu „Kraje pro bezpečný internet“ aktivně zapojily, plnil zároveň funkci soutěžního kvízu pro žáky

základních a středních škol, ve kterém soutěžili o věcné ceny. Odborným partnerem projektu bylo Národní centrum bezpečnějšího internetu. Do projektu se v loňském roce na webových stránkách zaregistrovalo v České republice celkem více než 22 000 účastníků a více než 8 000 jich úspěšně vyřešilo on-line znalostní kvíz. Na základě těchto pozitivních ohlasů a výsledků se Plzeňský kraj společně s ostatními kraji, které se v loňském roce projektu zúčastnily, rozhodl pokračovat v něm i v roce 2016. Částí, za kterou bude odpovědný Plzeňský kraj, bude opět vytvoření on-line kvízu. Cílovou skupinou tohoto projektu jsou děti a mladí dospělí a oběti trestných činů. Plzeňský kraj objedná část realizace tohoto projektu formou nákupu služby u Národního centra bezpečnějšího internetu a u Střediska služeb školám Plzeň.

Plánovaný rozpočet na realizaci projektu:

Položka	jednotka	měsíců	Počet jednotek	Cena za jednotku	Celkem	Podíl kraje	Požadovaná dotace
Odborná a grafická příprava informačního plakátu	hodina	3	20	500	10 000	0	10 000
Tisk informačních plakátů (10 000 ks A4) a letáků (10 000 ks A5)	ks	3	20 000	1	20 000	0	20 000
Odborná příprava zásobníku kvízových otázek	hodina	3	80	500	40 000	0	40 000
Technická a grafická příprava kvízu	hodina	3	60	300	18 000	0	18 000
Optimalizace softwareové platformy a digitalizace dat		3			90 000	0	90 000
Publicita aktivit projektu (internetové servery, sociální sítě, tisk, ...)		7			35 000	35 000	0
Koordinace projektu, komunikace s cílovými skupinami a kraji	hodina	9	100	300	30 000	30 000	0
Věcné ceny pro vítěze soutěže "On-line kvíz" (dodá partner projektu společnost Microsoft s.r.o.)					25 000	25 000	0
Věcné ceny pro vítěze soutěže "Soutěžní kvíz PLUS"					25 000	25 000	0
Celkem Kč					293 000	115 000	178 000

3.4.1 Cíle projektů prevence kriminality 2016

Cílem projektu „Výslechová místnost pro dětské svědky a oběti trestné činnosti Plzeň - obměna technického vybavení“ je z důvodu opakovaných problémů s exportem záznamu obměna technického vybavení. Cílem projektu „Daleko hled' 2016“ je předcházet kriminalitě dětí a mládeže tím, že se zaměří na smysluplné trávení jejich času, osobní rozvoj a rozvoj sociálních a vzdělávacích kompetencí vedoucích ke zvýšení možností uplatnění ve společnosti, vzdělávacím systému, pracovním i osobním životě. Prostředkem k tomuto cíli bude zajištění sociálně-preventivních aktivit, které navazují na existující síť sociálních služeb ve vybraných sociálně vyloučených lokalitách (zejména v Nýřanech, Rokycanech, Janovicích nad Úhlavou, na Domažlicku a Horšovskotýnsku). Cílem projektu „Kraje pro bezpečný internet III. - on-line kvíz“ je snížení nebezpečí spojených s užíváním informačních a komunikačních technologií. Případy trestné činnosti páchané v prostoru informačních a komunikačních médií jsou stále častější. Projekt si klade za cíl snížit preventivní cestou tato rizika.

3.4.2 Vyhodnocení krajských projektů prevence kriminality 2013, 2014, 2015

Vypracované Obsahové vyhodnocení Programu prevence kriminality 2013, 2014 a 2015 viz příloha č. 1, č. 2 a č. 3.

4 PRACOVNÍ SKUPINA PREVENCE KRIMINALITY PLZEŇSKÉHO KRAJE

Na základě doporučení MV ČR vznikla v lednu roku 2012 Pracovní skupina prevence kriminality Plzeňského kraje, jejímiž členy jsou krajský koordinátor prevence KŘP ČR, krajský koordinátor prevence kriminality, který je zároveň i krajským protidrogovým koordinátorem, krajský metodik sociální prevence, krajský školský koordinátor prevence, krajský romský koordinátor, koordinátor projektu „Plzeňský kraj - bezpečný kraj“, regionální vedoucí Probační a mediační služby a další členové, kteří jsou přizváni k účasti na jednání podle potřeby. Smyslem vytvoření Pracovní skupiny PK je zlepšení výměny informací, koordinace aktivit jejich členů a účelné vynakládání finančních prostředků (role v posuzování projektů obcí). Pracovní skupina spolupracovala na vytvoření Koncepce prevence kriminality kraje na léta 2017 - 2020, dále spolupracuje na každoročním zpracování Bezpečnostní analýzy, poskytuje konzultace k preventivním opatřením na lokální úrovni, metodickou podporu vzniku programů prevence kriminality měst a obcí, zajišťuje informovanost samospráv v území kraje o bezpečnostní situaci a vhodných preventivních opatřeních, spolupracuje na zpracování hodnocení programů, respektive projektů prevence kriminality obcí a měst.

5 SWOT ANALÝZA

SWOT analýza definuje silné (Strengths), slabé (Weaknesses) stránky systému prevence kriminality a dále příležitosti (Opportunities) a rizika (Threats) pro oblast sociální prevence a prevence kriminality. SWOT analýzu sestavili členové Pracovní skupiny prevence kriminality Plzeňského kraje na základě zpracované analýzy kriminality, socio-demografické analýzy a institucionální analýzy.

Silné stránky	Slabé stránky
✓ Koncepční řešení problematiky prevence a její schválení Zastupitelstvem kraje ✓ Pracovní skupina prevence kriminality Plzeňského kraje, využití odborných znalostí členů ✓ Funkční systém prevence kriminality v kraji založen na vzájemné spolupráci ✓ Projekt „Plzeňský kraj - bezpečný kraj“, který je otevřen všem obcím Plzeňského kraje, které na základě svých projektů čerpají dotace z krajského rozpočtu ✓ Zavedená síť služeb prevence díky výborné spolupráci Krajského úřadu Plzeňského kraje se Statutárním městem Plzeň a projektu „Plzeňský kraj - bezpečný kraj“ ✓ Finanční podpora systému prevence kriminality Plzeňským krajem ✓ Plánování rozvoje sociálních služeb na území kraje ✓ Rostoucí zájem samospráv obcí o řešení problematiky prevence kriminality v obci ✓ Úzká spolupráce s Krajským ředitelstvím policie Plzeňského kraje ✓ Projekty realizované Plzeňským krajem se více zaměřují i na odborné poradenství (dluhové poradenství)	✓ Obtížná komunikace s cizinci a menšinovými skupinami a jejich uzavřenost vůči majoritní společnosti ✓ Chybějící služby v oblasti protidrogové prevence v kraji, především následné péče pro mládež ✓ Nedostatečné právní ukotvení prevence kriminality ✓ Proměnlivost politické scény na lokální úrovni

Příležitosti	Rizika
✓ Možnost financování aktivit prevence kriminality ze státního rozpočtu a rozpočtu kraje a obcí ✓ Podpora kraje projektům prevence kriminality pro obce z dotačního titulu „Plzeňský kraj - bezpečný kraj“ ✓ Spolupráce s Ministerstvem vnitra, Odborem bezpečnostní politiky a prevence kriminality ✓ Existence a rozvoj NNO, včetně spolupráce v oblasti prevence kriminality ✓ Zvyšující se zájem samospráv o řešení prevence kriminality na místní úrovni	✓ Nejdlejší hranice se SRN ✓ Problematika sociálně vyloučených lokalit ✓ Nezaměstnanost, počet pracovních míst ✓ Nízká úroveň právního vědomí obyvatelstva kraje ✓ Nárůst počtu dětí a mladistvých s rizikovými projevy chování ✓ Nezaměstnatelnost mladých dospělých po ukončení základního vzdělání ✓ Nepříznivé sociálně-demografické ukazatele v kraji ✓ Snižování dotací na prevenci kriminality ze státního rozpočtu ✓ Zvyšování finanční negramotnosti obyvatelstva kraje

Na základě zpracované SWOT analýzy, popisu současného stavu v oblasti kriminality v Plzeňském kraji, bezpečnostní analýzy a na základě znalostí a zkušeností členů Pracovní skupiny prevence kriminality Plzeňského kraje, byly definovány cílové skupiny a priority, ke kterým budou v letech 2017 - 2020 směřovat konkrétní preventivní aktivity. K přímému naplnění definovaných priorit budou stanovena opatření.

Definované priority:

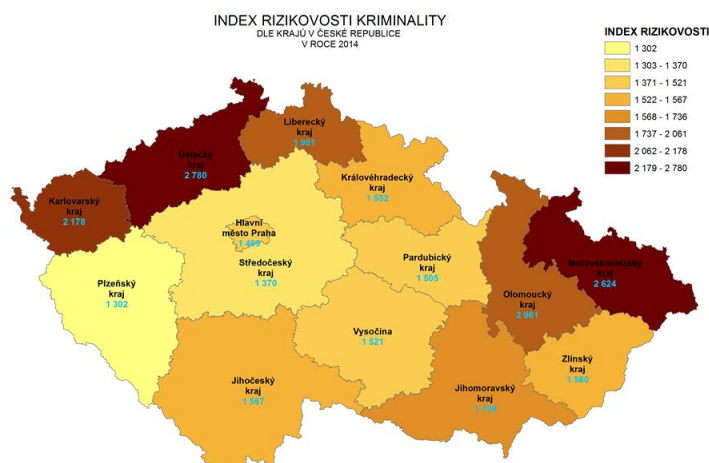
- Udržení stávající sítě služeb, podpora služeb prevence
- Informovanost veřejnosti o systému prevence, posilování právního vědomí obyvatelstva
- Koordinace, spolupráce a zvyšování odbornosti subjektů v oblasti prevence, s ohledem na definované cílové skupiny na krajské a místní úrovni.

Cílové skupiny:

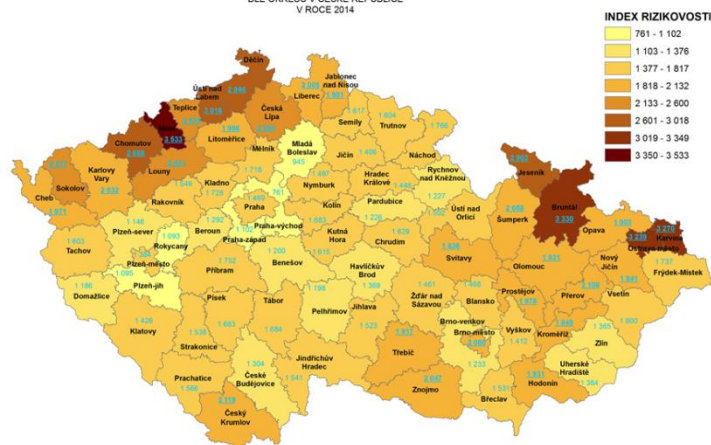
- Pachatelé - především děti, mládež, mladí dospělí, recidivisté
- Oběti - majetkové, násilné, mravnostní trestné činnosti, domácího násilí, šikany, rasově nebo národnostně motivovaných trestných činů, cizinci, senioři, osamělé ženy, rodiny s rizikem výskytu kriminálního chování u jejich členů
- Rodiny s rizikem výskytu kriminálního chování jejich členů - rodiny s alespoň jedním kriminálně rizikovým dítětem, rodiny s kriminálně rizikovým chováním rodičů
- Osoby ohrožené sociálním vyloučením - osoby ze sociálně vyloučených lokalit, osoby po propuštění z výkonu trestu, osoby bez přístřeší
- Subjekty působící v oblasti prevence - pracovníci veřejné správy (samosprávy a státní správy), Policie ČR, Městské policie, Probační a mediační služby, metodici PPP a školní metodici prevence, poskytovatelé sociálních služeb a pracovníci NNO.

6 DATA O KRIMINALITĚ

Index kriminality okresů Plzeňského kraje 2015			
okres	počet obyvatel	kriminalita	index kriminality (idx 10 000)
Plzeň - město	187 946	5 244	279
Tachov	52 809	966	182,9
Domažlice	61 240	940	153,5
Rokycany	47 967	664	138,4
Klatovy	86 651	1 145	132,1
Plzeň - jih	62 237	775	124,5
Plzeň - sever	77 336	778	100,6

INDEX RIZIKOVOSTI KRIMINALITY
DLE OKRESŮ V ČESKÉ REPUBLICE
V ROCE 2014

6. 1 KRAJSKÉ ŘEDITELSTVÍ POLICIE PLZEŇSKÉHO KRAJE - POROVNÁNÍ KRIMINALITY

Porovnání kriminality	Plzeňský kraj	Domažlice	Klatovy	Plzeň-město	Plzeň-venkov	Rokycany	Tachov
Násilná kriminalita							
2013	904	77	120	415	139	65	88
2014	853	65	102	393	120	76	97
2015	872	58	66	458	138	77	75
Mravnostní kriminalita							
2013	109	14	11	33	32	6	13
2014	107	8	11	57	17	4	10
2015	104	14	9	44	20	8	9
Krádeže vloupáním							
2013	3257	216	422	1522	593	231	273
2014	2 517	169	360	1 197	376	178	237
2015	1 835	107	200	1 028	274	90	136
Krádeže prosté							
2013	4298	268	441	2435	597	243	314
2014	3 581	213	327	2 025	469	269	278
2015	3 180	203	253	1 920	400	157	247
Majetkové činy celkem							
2013	8209	533	941	4338	1255	509	633
2014	6 791	449	758	3 633	912	479	560
2015	5 585	356	523	3 268	722	278	438
Ostatní kriminalita							
2013	1719	209	282	599	302	124	203
2014	1 572	180	302	546	268	127	149
2015	1 283	151	170	494	249	97	122
Zbývající kriminalita							
2013	1709	252	250	506	315	191	195
2014	1 687	244	241	514	294	172	222
2015	1 581	248	238	456	303	129	207
Hospodářská kriminalita							
2013	1063	107	132	471	176	75	102
2014	981	95	101	446	138	63	138
2015	1 087	113	139	524	121	75	115
Celková kriminalita							
2013	13713	1192	1736	6362	2219	970	1234
2014	11 991	1 041	1 515	5 589	1 749	921	1 176
2015	10 512	940	1 145	5 244	1 553	664	966

Oběti (na tuto rizikovou oblast reagují projekty prevence kriminality Plzeňského kraje, realizace v roce 2016)

Rok	Děti (0-18 let)	Osoby starší 60 let
2013	136	173
2014	137	201
2015	164	155

Skladba kriminality v Plzeňském kraji - porovnání s ČR za rok 2015 (základ, tj. 100% = celková kriminalita)					
	ČR - počet	ČR - %	kraj - počet	kraj - %	odchylnka (%) kraj - ČR
Celková kriminalita - z toho:	247 628	100	10 512	100	
Násilné činy	15 669	6,33	872	8,30	1,97
Mravnostní činy	2 256	0,91	104	0,99	0,08
Majetkové činy	139 092	56,17	5 585	53,13	-3,04
Ostatní kriminalita	27 340	11,04	1 283	12,21	1,16
Zbývající kriminalita	32 646	13,18	1 581	15,04	1,86
Hospodářské činy	30 616	12,36	1 087	10,34	-2,02

Skladba násilné kriminality v Plzeňském kraji - porovnání s ČR za rok 2015 (základ, tj. 100% = násilná kriminalita)					
	ČR - počet	ČR - %	kraj - počet	kraj - %	odchylka (%) kraj - ČR
násilná - z toho:	15 669	100	872	100	
loupeže	1 995	12,73	107	12,27	-0,46
úmyslné ublížení na zdraví	5 229	33,37	293	33,60	0,23
nebezpečné vyhrožování	2 197	14,02	142	16,28	2,26
vydírání	1 232	7,86	92	10,55	2,69
porušování dom. svobody	2 251	14,37	100	11,47	-2,90

Skladba majetkové kriminality v Plzeňském kraji - porovnání s ČR za rok 2015 (základ, tj. 100% = majetková kriminalita)					
	ČR - počet	ČR - %	kraj - počet	kraj - %	odchylka (%) kraj - ČR
majetková celkem - z toho:	139 092	100	5 585	100	
krádeže vloupáním	34 476	24,79	1 835	32,86	8,07
krádeže prosté	84 793	60,96	3 180	56,94	-4,02
ostatní ¹⁾	19 823	14,25	570	10,21	-4,05

1/ Zahnuje TČ podvod, zpronevěru, zatajení cizí věci, poškozování a neoprávněné užívání cizí věci a ostatní majetkové TČ.

Skladba krádeží prostých v Plzeňském kraji - porovnání s ČR za rok 2015 (základ, tj. 100% = krádeže prosté celkem)					
	ČR - počet	ČR - %	kraj - počet	kraj - %	odchylka (%) kraj - ČR
krádeže prosté celkem - z toho:	84 793	100	3 180	100	
kapesní	13 060	15,40	127	3,99	-11,41
jiné na osobách	7 703	9,08	196	6,16	-2,92
motorová vozidla dvoustopá	6 292	7,42	203	6,38	-1,04
věci z aut	18 457	21,77	842	26,48	4,71
součástky z aut	5 036	5,94	125	3,93	-2,01
jízdní kola	7 229	8,53	294	9,25	0,72
krádeže v bytech	2 869	3,38	139	4,37	0,99
v jiných objektech	17 890	21,10	849	26,70	5,60
ostatní	5 364	6,33	341	10,72	4,40

Skladba krádeží vloupáním v Plzeňském kraji - porovnání s ČR za rok 2015 (základ, tj. 100% = krádeže vloupáním celkem)					
	ČR - počet	ČR - %	kraj - počet	kraj - %	odchylka (%) kraj - ČR
krádeže vloupáním celkem - z toho:	34 476	100	1 835	100	
do obchodů	2 130	6,18	118	6,43	0,25
do restaurací a hostinců	1 343	3,90	75	4,09	0,19
do bytů	3 127	9,07	157	8,56	-0,51
do chat	2 553	7,41	224	12,21	4,80
do rodinných domků	3 768	10,93	217	11,83	0,90

Skladba TČ výtržnictví a sprejerství - ze skupiny „ostatní TČ“ v Plzeňském kraji - porovnání s ČR za rok 2015					
	ČR - počet	ČR - %	kraj - počet	kraj - %	odchylka (%) kraj - ČR
„ostatní TČ“ celkem - z toho:	27 340	100	1 283	100	
výtržnictví	2 891	10,57	176	13,72	3,14
sprejerství	4 122	15,08	151	11,77	-3,31

Stíháno, vyšetřováno osob v roce 2015 - ČR							
trestná činnost	celkem osob	nezletilí	tj. %	mladiství	tj %	recidivisté	tj.%
		(do 14 let)		(15 - 17)			
celková TČ - z toho:	101 883	1 226	1,20	2 186	2,15	53 015	52,04
násilná	11 357	276	2,43	443	3,90	5 496	48,39
mravnostní	1 365	103	7,55	186	13,63	416	30,48
krádeže vloupáním	6 195	188	3,03	342	5,52	4 240	68,44
krádeže prosté	15 950	191	1,20	479	3,00	11 722	73,49
ostatní	18 016	265	1,47	443	2,46	10 951	60,78
zbývající	28 700	29	0,10	80	0,28	12 598	43,90
hospodářská	15 131	34	0,22	89	0,59	5 181	34,24

Stíháno, vyšetřováno osob v roce 2015 - Plzeňský kraj										
trestná činnost	celkem osob	nezletilí	tj. %	rozdíl % k	mladiství	tj %	rozdíl % k	recidivisté	tj.%	rozdíl% k
		(do 14 let)		ČR	(15 - 17)		ČR			ČR
celková TČ - z toho:	5 263	59	1,12	-0,08	88	1,67	-0,47	2 117	40,22	-11,81
násilná	672	13	1,93	-0,50	18	2,68	-1,22	222	33,04	-15,36
mravnostní	77	5	6,49	-1,05	4	5,19	-8,43	10	12,99	-17,49
krádeže vloupáním	370	5	1,35	-1,68	15	4,05	-1,47	370	100,00	31,56
krádeže prosté	918	11	1,20	0,00	20	2,18	-0,82	576	62,75	-10,75
ostatní	1 017	16	1,57	0,10	20	1,97	-0,49	469	46,12	-14,67
zbývající	1 413	3	0,21	0,11	3	0,21	-0,07	440	31,14	-12,76
hospodářská	599	0	0,00	-0,22	3	0,50	-0,09	115	19,20	-15,04

6. 1. 1 Komentář ke statistickým údajům

V roce 2015 zaevidovali policisté v Plzeňském kraji celkem 10 512 případů porušení zákona, které bylo kvalifikováno jako trestný čin. Ve srovnání s rokem 2014 je to o 1 479 případů méně. V Plzeňském kraji tak byl zaznamenán, stejně jako v celé České republice, pokles kriminality. Z celkového počtu trestných činů se podařilo objasnit 5 687 případů, což činí 54,1%. Škoda způsobená trestnou činností byla vyčíslena na částku přesahující 350 milionů korun.

Z hlediska porovnání jednotlivých územních odborů a městského ředitelství lze konstatovat, že nejvíce trestných činů řeší policisté našeho krajského města, které je zatíženo mnoha kriminogenními faktory (celkem 5 244 případů). Jedná se skoro o 50% z celkového počtu trestných činů celého krajského ředitelství. Naopak nejméně trestných činů (6,3%) šetří v rámci Územního odboru Rokycany (664 případů).

Pachatelé se stejně jako v předchozích letech nejvíce dopouštěli majetkové trestné činnosti. V procentuálním vyjádření se jedná o více jak 53% celkového množství evidovaných trestných činů. V roce 2015 zapsali policisté do statistik 5 585 případů majetkových deliktů, tedy o 1 206 případů méně než v roce 2014. Největší část této kriminality zaujímají stejně jako v minulých letech krádeže prosté. Nejčastěji se jedná o krádeže věcí z automobilů (842x), krádeže jízdních kol (294x), krádeže dvoustopých motorových vozidel (203x) a krádeže na osobách (127x). Z celkového počtu majetkových trestných činů se jedná o necelých 57% krádeží prostých. Další sledovanou oblastí majetkové kriminality jsou krádeže vloupáním, přičemž se nejčastěji pachatelé vloupali do víkendových chat soukromých osob (224x), rodinných domů (217x), bytů (157x) a obchodů (118x).

Nepatrný nárůst v počtu případů byl zaznamenán u násilných trestných činů. V roce 2015 bylo na území Plzeňského kraje evidováno 872 případů, přičemž v roce 2014 jsme evidovali těchto trestných činů 853 (nárůst o 19 skutků). Do statistických údajů bylo v roce 2015 zaznamenáno na území našeho kraje 6 případů vražd (dvě vraždy dokonané a čtyři vraždy ve stadiu pokusu plus další tři vyšetřované případy pokusů vražd nejsou ve statistice zahrnuty). Z další násilné trestné činnosti se policisté Plzeňského kraje zabývali ve 109 případech loupežemi, jejichž počet se o více jak třicetkrát snížil. Třetina případů násilné trestné činnosti se týká úmyslného ublížení na zdraví (293x). Mezi další „časté“ násilné trestné činy lze řadit porušování domovní svobody (100x) a nebezpečné vyhrožování (142x) a vydírání (92x).

Dalším sledovaným druhem trestné činnosti je mravnostní kriminalita. Zde bylo v roce 2015 zaznamenáno celkem 104 případů. Nejčastěji se dle statisticky sledovaných ukazatelů jednalo o ostatní pohlavní úchytky (13x), znásilnění (34x) a pohlavní zneužívání (35x). Objasněno bylo z celkového počtu 75 případů, což odpovídá více jak 72 procentům.

V oblasti hospodářské kriminality, kdy jsou šetřeny zejména trestné činy proti daňové soustavě, proti měně, podvody a další, bylo v roce 2015 evidováno celkem 1 087 případů. Nejčastěji se jednalo o neoprávněné držení platebního prostředku (226x), podvod (315x), úvěrový podvod (173x) a zpronevěru (146x).

Mezi ostatními a zbývajícími trestnými činy zaujímají početně rozsáhlou oblast trestné činy maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání (640 případů), ohrožení pod vlivem návykové látky a opilství (525 případů), zanedbání povinné výživy (597 případů), či výtržnictví (176x) a sprejerství (151x).

V souvislosti s drogovou problematikou bylo evidováno 222 trestných činů. Nejčastějšími případy, stejně jako v předešlém roce, byla nedovolená výroba a držení psychotropních látek a jedů (157 případů), přechovávání omamných a psychotropních látek a jedů (48x) a nedovolené pěstování rostlin obsahujících omamnou a psychotropní látku (11 případů). Dle posouzení policejních specialistů na drogovou problematiku lze konstatovat, že situace je v této oblasti skoro na stejné úrovni jako v roce 2014. V roce 2015 bylo odhaleno 31 pěstíren konopí a 7 varen metamfetaminu.

V průběhu roku 2015 bylo na území Plzeňského kraje způsobeno 1 129 trestných činů pod vlivem alkoholu, ve 2 615 případech se trestné činnosti dopustili pachatelé, kteří již v minulosti měli problémy se zákonem. Nezletilí mají na svědomí 59 evidovaných případů a mladiství 122.

6. 2 VÝVOJ KRIMINALITY V ČESKÉ REPUBLICĚ

Tabulka rizikivosti VÚSC - sestavení pořadí zatíženosti v krajích v roce 2015 v porovnání s rokem 2014												
kraj	počet obyvatel			celková TČ - abs. Počet			index na 10 tis. obyv.				pořadí dle indexu 2015	
	k 31. 12. 2014	k 31. 12. 2015	změna proti roku 2014	rok 2014	k 31. 12. 2015	změna 14-15	rok 2014	rok 2015	změna 14-15 (index)	změna 12-13(%)		
ČR	10 512 419	10 546 120	33 701	288 660	247 628	-41 032	274,6	234,8	-39,78	-14,21	0	
PHA	1 243 201	1 264 708	21 507	71 828	64 095	-7 733	577,8	506,8	-70,97	-10,77	1	
ÚST	825 120	822 808	-2 312	25 927	21 061	-4 866	314,2	256,0	-58,26	-18,77	2	
LB	438 609	439 233	624	12 504	11 154	-1 350	285,1	253,9	-31,14	-10,80	3	
MS	1 221 832	1 214 113	-7 719	37 233	30 364	-6 869	304,7	250,1	-54,64	-18,45	4	
JM	1 170 078	1 173 948	3 870	27 109	23 828	-3 281	231,7	203,0	-28,71	-12,10	5	
OL	636 356	634 966	-1 390	14 066	12 609	-1 457	221,0	198,6	-22,46	-10,36	6	
JČ	636 707	637 472	765	14 683	12 595	-2 088	230,6	197,6	-33,03	-14,22	7	
KV	300 309	297 867	-2 442	6 726	5 737	-989	224,0	192,6	-31,37	-14,70	8	
STČ	1 302 336	1 323 355	21 019	31 118	25 442	-5 676	238,9	192,3	-46,69	-18,24	9	
PL	573 469	576 186	2 717	11 991	10 512	-1 479	209,1	182,4	-26,65	-12,33	10	
KH	551 909	551 172	-737	10 181	8 575	-1 606	184,5	155,6	-28,89	-15,77	11	
ZL	586 299	584 750	-1 549	8 807	7 964	-843	150,2	136,2	-14,02	-9,57	12	
VY	510 209	509 394	-815	8 107	6 880	-1 227	158,9	135,1	-23,83	-15,14	13	
PA	515 985	516 148	163	8 380	6 812	-1 568	162,4	132,0	-30,43	-18,71	14	

Vývoj kriminality ČR a kraje (VÚSC) v letech 2012 - 2015 - celková kriminalita										
Pořadí krajů		2012	2013	2014	2015	rozdíl 2012-15	meziroční odchylky v %			
							12-13	13-14	14-15	12-15
1	Praha	72 345	82 005	71 828	64 095	-8 250	13,35	-12,41	-10,77	-11,40
2	Jihočeský kraj	14 005	15 020	14 683	12 595	-1 410	7,25	-2,24	-14,22	-10,07
3	Jihomoravský kraj	29 533	29 811	27 109	23 828	-5 705	0,94	-9,06	-12,10	-19,32
4	Karlovarský kraj	7 582	8 198	6 726	5 737	-1 845	8,12	-17,96	-14,70	-24,33
5	Kraj Vysočina	8 543	8 761	8 107	6 880	-1 663	2,55	-7,46	-15,14	-19,47
6	Královéhradecký kraj	10 785	10 787	10 181	8 575	-2 210	0,02	-5,62	-15,77	-20,49
7	Liberecký kraj	13 003	13 963	12 504	11 154	-1 849	7,38	-10,45	-10,80	-14,22

8	Moravskoslezský kraj	40 623	42 853	37 233	30 364	-10 259	5,49	-13,11	-18,45	-25,25
9	Olomoucký kraj	14 367	14 768	14 066	12 609	-1 758	2,79	-4,75	-10,36	-12,24
10	Pardubický kraj	8 994	9 092	8 380	6 812	-2 182	1,09	-7,83	-18,71	-24,26
11	Plzeňský kraj	12 822	13 713	11 991	10 512	-2 310	6,95	-12,56	-12,33	-18,02
12	Středočeský kraj	35 612	37 350	31 118	25 442	-10 170	4,88	-16,69	-18,24	-28,56
13	Ústecký kraj	27 427	29 848	25 927	21 061	-6 366	8,83	-13,14	-18,77	-23,21
14	Zlínský kraj	8 887	9 197	8 807	7 964	-923	3,49	-4,24	-9,57	-10,39
Celkem ČR		304 528	325 366	288 660	247 628	-56 900	6,84	-11,28	-14,21	-18,68

Vývoj kriminality ČR a kraje (VÚSC) v letech 2010 - 2015 - celková kriminalita

kraj	evidovaná celková TČ- abs. počet						meziroční odchylky v %						
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	10 - 11	11 - 12	12 - 13	13-14	14-15	10 - 14	12 - 15
ČR	313 387	317177	304528	325 366	288 660	247 628	1,21	-3,99	6,84	-11,28	-14,21	-7,89	-18,68
PHA	74 028	74122	72 345	82 005	71 828	64 095	0,13	-2,40	13,35	-12,41	-10,77	-2,97	-11,40
STČ	38 217	37 654	35 612	37 350	31 118	25 442	-1,47	-5,42	4,88	-16,69	-18,24	-18,58	-28,56
JČ	15 298	14 820	14 005	15 020	14 683	12 595	-3,12	-5,50	7,25	-2,24	-14,22	-4,02	-10,07
PL	13 843	13 752	12 822	13 713	11 991	10 512	-0,66	-6,76	6,95	-12,56	-12,33	-13,38	-18,02
KV	7 939	8 110	7 582	8 198	6 726	5 737	2,15	-6,51	8,12	-17,96	-14,70	-15,28	-24,33
ÚST	29 438	30 287	27 427	29 848	25 927	21 061	2,88	-9,44	8,83	-13,14	-18,77	-11,93	-23,21
LB	13 764	13 674	13 003	13 963	12 504	11 154	-0,65	-4,91	7,38	-10,45	-10,80	-9,15	-14,22
KH	11 121	11 004	10 785	10 787	10 181	8 575	-1,05	-1,99	0,02	-5,62	-15,77	-8,45	-20,49
PA	8 877	9 160	8 994	9 092	8 380	6 812	3,19	-1,81	1,09	-7,83	-18,71	-5,60	-24,26
VY	8 678	8 613	8 543	8 761	8 107	6 880	-0,75	-0,81	2,55	-7,46	-15,14	-6,58	-19,47
JM	29 312	29 933	29 533	29 811	27 109	23 828	2,12	-1,34	0,94	-9,06	-12,10	-7,52	-19,32
OL	13 721	14 347	14 367	14 768	14 066	12 609	4,56	0,14	2,79	-4,75	-10,36	2,51	-12,24
MS	39 721	42 474	40 623	42 853	37 233	30 364	6,93	-4,36	5,49	-13,11	-18,45	-6,26	-25,25
ZL	9 430	9 227	8 887	9 197	8 807	7 964	-2,15	-3,68	3,49	-4,24	-9,57	-6,61	-10,39

Skladba kriminality v ČR 2010 - 15

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	meziroční odchylky v %			
							11 - 12	12 - 13	13-14	14-15
celková TČ - z toho:	313 387	317 177	304 528	325 366	288 660	247 628	-3,99	6,84	-11,28	-14,21
majetková	203 717	203 675	194 970	209 351	173 611	139 092	-4,27	7,38	-17,07	-19,88
násilná mravnostní	19 884	21 495	20 339	20 798	19 154	17 925	-5,38	2,26	-7,90	-6,42
ostatní kriminalita	25 437	27 787	27 140	30 316	29 729	27 340	-2,33	11,70	-1,94	-8,04
zbývající kriminalita	35 960	35 984	34 434	34 522	35 431	32 646	-4,31	0,26	2,63	-7,86
hospodářská	28 371	28 216	27 633	30 376	30 731	30 616	-2,07	9,93	1,17	-0,37

Skladba majetkové kriminality v ČR 2010 - 15

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	meziroční odchylky v %			
							11 - 12	12 - 13	13-14	14-15
majetková TČ - z toho:	203 717	203 675	194 970	209 351	173 611	139 092	-4,27	7,38	-17,07	-19,88
krádeže vloupáním	58 758	59 672	55 554	62 384	49 304	34 476	-6,90	12,29	-20,97	-30,07
krádeže prosté	126 311	124 274	119 367	125 573	103 708	84 793	-3,95	5,20	-17,41	-18,24
podvod	4 962	4 910	5 403	5 940	6 028	5 780	10,04	9,94	1,48	-4,11
poškození cizí věci	11 345	12 331	11 896	12 305	11 437	10 953	-3,53	3,44	-7,05	-4,23

6. 2. 2 Vývoj indexů nezaměstnanosti, vyplacených dávek a kriminality 2011 - 2015

Vývoj indexu nezaměstnanosti 2012 - 2015, vývoj indexu vyplacených dávek 2012 - 2015, vývoj indexu kriminality 2011 - 2015 viz příloha č. 4.

Vývoj kriminality v ČR 2011 - 2015 viz příloha č. 5.

7 SOCIÁLNĚ VYLOUČENÉ LOKALITY

Společnost GAC spol. s r. o. od ledna 2014 do března 2015 v návaznosti na zmapování sociálně vyloučených lokalit z roku 2006 zpracovala projekt Analýza sociálně vyloučených lokalit v České republice. Tento výzkumný projekt, jehož zadavatelem bylo MPSV, řešil GAC ve spolupráci s odborníky z Přírodovědecké fakulty UK a jeho výstupem je interaktivní mapa kumulující množství demografických charakteristik a jiných informací o sociálně vyloučených lokalitách s možností pravidelné aktualizace dat. Tato mapa je jedním z hlavních výstupů výše zmíněného výzkumného projektu.

MPSV k realizaci tohoto projektu dodává: „Projekt si kládí za cíl identifikovat a popsat sociálně vyloučené lokality a porovnat jejich stav s rokem 2006, kdy se realizovalo první velké mapování. Cílem bylo vyhodnotit vývoj a změny v rozmištní sociálně vyloučených lokalit od stavu zachyceného původní Analýzou a Mapou do současnosti s ohledem na aktuální či očekávaný vznik nových lokalit, možný zánik stávajících či změnu jejich charakteru co do počtu obyvatel, velikosti a kvality života v nich. Stojíme na prahu nového období využívání prostředků z Evropského sociálního fondu, který se stal díky objemu poskytnutých financí i svým zaměřením zásadním zdrojem pro podporu sociálního začleňování, zaměstnatelnosti, ale i vzdělávání. To s sebou nese potřebu aktuálních a komplexních informací o vývoji a charakteru sociálního vyloučení v ČR. Pro efektivní využití peněz dostupných pro období 2014/2020 hodláme využít nově získané informace a nastavit výzvy pro předkládání projektů v souladu s výstupy nové Analýzy sociálně vyloučených lokalit v ČR. Doufáme, že i tato Mapa a informace v ní obsažené budou praktickým nástrojem a podkladem pro klíčové aktéry zabývající se problematikou sociálního vyloučení, kteří budou připravovat projekty“.

V Plzeňském kraji vznikla v měsíci červnu 2016 Pracovní skupina pro romské záležitosti. První setkání se uskutečnilo v II. polovině roku 2016 a bude se skládat z těchto členů: vedoucí oddělení sociálních věcí OSV KÚPK, koordinátor pro romské záležitosti a

integraci cizinců, OSV KÚPK, zástupce organizace Diakonie ČCE - středisko Západní Čechy, zástupce organizace Člověk v tísní, o.p.s., sociální pracovníci z obce Poběžovice a města Rokycany, zástupce z Krajského ředitelství policie Plzeňského kraje, asistent prevence kriminality Městská policie Plzeň, zástupce Filosofické fakulty ZČU Plzeň, zástupce Probační a mediační služby a zástupce Úřadu práce Plzeň. Cílem bude vzájemná výměna informací a spolupráce v řešení romské problematiky

7.1 PŘEHLED SOCIÁLNĚ VYLOUČENÝCH LOKALIT V PLZEŇSKÉM KRAJI

ORP	Počet sociálně vyloučených lokalit	Počet obyvatel v sociálně vyloučených lokalitách
ORP Domažlice	6	100 - 400
ORP Horažďovice	1	0 - 100
ORP Horšovský Týn	4	0 - 200
ORP Klatovy	4	100 - 200
ORP Nýřany	4	200 - 300
ORP Plzeň	4	800 - 900
ORP Rokycany	2	200 - 300
ORP Tachov	5	200 - 500
ORP Přeštice	4	0 - 200
ORP Stod	2	0 - 100

Zdroj: Analýza sociálně vyloučených lokalit v ČR

8 INFORMACE KE STŘEDISKŮM PROBAČNÍ A MEDIAČNÍ SLUŽBY (PMS) V PŮSOBNOSTI PLZEŇSKÉHO KRAJE

V Plzeňském kraji sídlí pět středisek Probační a mediační služby (v Rokycanech, Domažlicích, Klatovech, Tachově a v Plzni), celkem v nich pracuje 24 zaměstnanců. PMS byla zřízena k 1. 1. 2001. V přípravném řízení a řízení před soudem pracuje s pachatelem i poškozeným, dojednává možnosti řešení vzniklého konfliktu, vč. náhrady škody. Ve vykonávacím řízení provádí dohled a kontrolu nad plněním alternativních trestů (např. obecně prospěšné práce, podmíněné odsouzení a podmíněné propuštění s dohledem, domácí vězení, trest zákazu vstupu na sportovní, kulturní a jiné společenské akce) a současně kontroluje plnění uložených povinností a omezení (užívání návykových látek apod.). Mimo práce s pachatelem trestných činů se PMS věnuje také poškozeným (obětem trestných činů dle Zákona č. 45/2013 Sb., o obětech trestných činů) poskytuje jim podporu a informační servis, kontakty na potřebné instituce a odborníky, pomáhá např. uzavírat dohody o náhradě škody apod. Na středisku v Plzni a Rokycanech probíhaly během roku 2015 multidisciplinární týmy pro oběti trestných činů, kde se setkávají odborníci z řad soudců, státních zástupců, zástupců PČR, neziskových organizací apod. Ve všech fázích trestního řízení nabízí PMS také možnost mediace (mimosoudní zprostředkování řešení konfliktu mezi poškozeným a pachatelem za účasti třetí osoby). PMS spolupracuje s širokou škálou nestátních neziskových organizací, státních institucí, odborných lékařů apod. Za zmínku stojí spolupráce s organizací Člověk v tísní, o.p.s., která poskytuje resocializační program JINOU CESTOU, jež je zaměřený především na podmíněně odsouzené a podmíněně propuštěné (resocializační programy probíhají ve všech okresech). V oblasti mládeže pracuje PMS jak s mladistvými, tak s dětmi mladšími 15 let. Ve vykonávacím řízení především provádí dohled. Nejčastějšími opatřeními, která PMS navrhuje v přípravném řízení, jsou společensky prospěšné činnosti (ve prospěch neziskových organizací) a účast v probačních programech - v Plzeňském kraji fungují dva akreditované programy pro mládež: KOST (v okresech Rokycany a Plzeň) a program PUNKT (na všech střediscích). Ve všech střediscích se na pravidelných setkáních multidisciplinárních týmů pro mládež scházejí odborníci na práci s rizikovou mládeží z řad PMS, Policie ČR, státních zastupitelství, soudů, dále např. ze střediska výchovné péče, pedagogicko-psychologické poradny apod. V níže uvedeném přehledu je výčet nejčastějších činností Probační a mediační služby v posledních dvou letech (jedná se o součty nových případů pěti středisek PMS působících v Plzeňském kraji):

DOSPĚLÍ: Práce v přípravném řízení a řízení před rozhodnutím soudu:

	Zprostředkování řešení konfliktu	Předjednání možnosti uložení trestu	Předjednání možnosti uložení	Náhrada vazby
2013	120	351	32	36
2014	132	417	38	49
2015	178	396	36	61

DOSPĚLÍ: Práce ve vykonávacím řízení (po pravomocném rozhodnutí):

	Obecně	Podmíněné odsouzení	Podmíněné propuštění z výkonu trestu	Domácí vězení	Příprava podkladů pro podmíněné propuštění
2013	441	266	59	10	38
2014	641	312	78	27	33
2015	567	380	64	10	29

MLÁDEŽ: (mladiství a děti mladší 15 let): Práce v přípravném řízení a řízení před rozhodnutím soudu:

	Zprostředkování řešení konfliktu (práce v přípravném řízení)	Předjednání možnosti uložení trestu	Předjednání možnosti uložení	Náhrada vazby
2013	64	1	0	0
2014	68	5	0	0
2015	62	1	0	3

MLÁDEŽ: (mladiství a děti mladší 15 let): Práce ve vykonávacím řízení (po pravomocném rozhodnutí):

	Trestní opatření obecně prospěšné	Trestní opatření podmíněně odsouzení s dohledem a	Domácí vězení	Dohled probačního úředníka
2013	3	27	0	15
2014	11	32	0	11
2015	11	9	0	11

V Plzni se nachází jediná věznice Plzeňského kraje. V současné době je ve věznici umístěno okolo 1 150 vězňů osob a věznice je, co se týče ubytovací kapacity, největším vězeňským zařízením v České republice. Nelze zjistit, kolik propuštěných zůstává v Plzni, i když mají jinou adresu trvalého bydliště. Věznice v rámci preventivně osvětové činnosti spolupracuje mj. s Centrem protidrogové prevence a terapie, o.p.s. zejména v sociální rehabilitaci uživatelů drog po propuštění na svobodu.

Věznice zajišťuje výkon vazby u obviněných mužů a v důvodných případech i žen, včetně mladistvých pro Krajský soud Plzeň a okresní soudy Domažlice, Klatovy, Plzeň-město, Plzeň-jih, Plzeň-sever, Rokycany a Tachov. Věznice Plzeň je profilována jako věznice s ostrahou. V souladu se zákonem jsou zde dále zřízena oddělení pro odsouzené v typu věznice s dozorem, se zvýšenou

ostrahou, oddělení specializované pro výkon trestu odsouzených s poruchou osobnosti a chování, způsobenou užíváním návykových látek ve věznici s ostrahou a dále je zde zřízeno oddělení specializované pro výkon trestu odsouzených trvale pracovně nezařaditelných ve věznici se zvýšenou ostrahou.

9 PROTIDROGOVÁ POLITIKA

Protidrogová politika je komplexní a koordinovaný soubor preventivních, vzdělávacích, léčebných, sociálních, regulačních, kontrolních a dalších opatření, včetně vymáhání práva, uskutečňovaných na mezinárodní, národní, krajské a na místní úrovni. Jejím účelem je zabezpečit zdraví, ochranu a bezpečnost jednotlivců, společnosti a majetku před zdravotními, sociálními, ekonomickými škodami a dopady v podobě trestné činnosti, která je s návykovými látkami a problémovým hráčstvím spojena.

Národní strategie protidrogové politiky na období 2010 - 2018 schválená usnesením vlády č. 340 ze dne 10. 5. 2010 definuje tři základní přístupy/strategie k řešení problému užívání drog.

Těmito přístupy jsou:

- snižování nabídky drog (kontrola prodeje a distribuce legálních a potlačování nezákoně výroby a distribuce nelegálních drog),
- snižování poptávky po drogách (primární prevence, léčba a sociální začleňování uživatelů),
- snižování rizik spojených s jejich užíváním.

V kontextu těchto přístupů tvoří protidrogovou politiku v ČR čtyři základní pilíře:

- primární prevence
- léčba a sociální začleňování
- snižování rizik
- snižování dostupnosti drog

přístupy/ strategie	snižování nabídky drog	snižování poptávky po drogách	snižování rizik spojených s užíváním drog
pilíře protidrogové politiky	snižování dostupnosti drog	primární prevence	léčba a sociální začleňování
			snižování rizik

Harm reduction, oblast léčby a sociálního začleňování

Harm reduction (snižování rizik)

spočívá ve snížení možných rizik spojených s užíváním drog pro jedince a společnost.

Intervence v oblasti snižování rizik (harm reduction) jsou zaměřeny na snižování nepříznivých zdravotních a sociálních důsledků užívání drog pro společnost a samotné uživatele, kteří drogy aktuálně užívají:

- snížení rizik negativních zdravotních (somatických a psychických) důsledků u uživatelů drog a závislých na návykových látkách; zejména se jedná o výskyt předávkování, infekční nemoci a další somatické a psychiatrické komorbidity,
- snížení rizik negativních sociálních důsledků u uživatelů drog a závislých na návykových látkách; zejména se jedná o nezaměstnanost, problémy v rodinném a sociálním životě a/nebo páčání trestné činnosti,
- snížení míry užívání drog a motivace k návratu k životnímu stylu bez drog u uživatelů drog a závislých na návykových látkách.

Léčba a sociální začleňování

spočívá ve snížení míry problémového a intenzivního užívání drog.

Intervence realizované v oblasti léčby a sociálního začleňování jsou zaměřeny zejména na dosažení následujících změn:

- návrat k životnímu bez drog u osob užívajících pravidelně a dlouhodobě návykové látky či u osob závislých na návykových látkách,
- zlepšení celkového zdraví uživatelů drog a závislých na návykových látkách včetně jejich psychiatrické a somatické komorbidity,
- zlepšení sociálního statutu a míry sociálního začleňování uživatelů drog a závislých na návykových látkách,
- snížení rizik negativních zdravotních a sociálních důsledků u uživatelů drog a závislých na návykových látkách.

Snižování dostupnosti drog

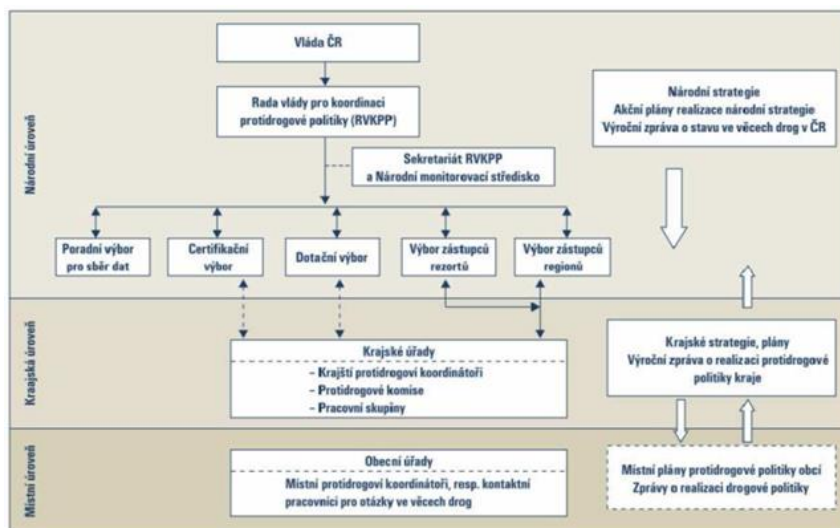
spočívá ve snížení dostupnosti drog zejména pro mladé lidi.

Intervence v oblasti vymáhání práva, které jsou postaveny zejména na efektivnějším využívání existujících legislativních a institucionálních nástrojů, jsou zaměřeny na:

- omezení dostupnosti legálních a nelegálních drog, zejména pro děti a mládež,
- regulaci a kontrolu trhu s omamnými a psychotropními látkami, přípravky a prekurzory drog,
- potírání trestné činnosti spojené s neautorizovanou výrobou, distribucí a jiným nakládáním s drogami, zejména její organizované a mezinárodní formy,
- ochranu zdraví a bezpečnosti osob a společnosti a ochranu majetku před trestnou činností spojenou s výrobou a distribucí drog a před jejich důsledky tak, aby škody utrpěné jednotlivci a společností byly co nejnižší.

9.1 SYSTÉM PROTIDROGOVÉ POLITIKY V ČR

Protidrogová politika je v ČR uskutečňována na národní, krajské a místní úrovni. Protidrogovou politiku na národní úrovni koordinuje Rada vlády pro koordinaci protidrogové politiky (RVKPP). Hlavní náplní činnosti RVKPP je vytváření národní strategie protidrogové politiky a akčních plánů a koordinace v nich obsažených aktivit na meziřesortní a mezioborové úrovni. Za účelem koordinace protidrogové politiky na regionální úrovni byly zřízeny krajské protidrogové komise a ustanovena funkce krajských a místních protidrogových koordinátorů.

9. 2 LEGISLATIVA

Přehled základních legislativních dokumentů, které souvisí s oblastí protidrogové politiky:

- Zákon č. 379/2005 Sb., o opatřeních k ochraně před škodami působenými tabákovými výrobky, alkoholem a jinými návykovými látkami, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování (zákon o zdravotních službách), ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 167/1998 Sb., o návykových látkách a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích (o silničním provozu), ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů
- Vyhláška č. 92/2012 Sb., o požadavcích na minimální technické a věcné vybavení zdravotnických zařízení a kontaktních pracovišť domácí péče, ve znění pozdějších předpisů (stanovuje techn. podmínky poskytování odborné péče v zařízeních adiktologické péče)
- Vyhláška č. 306/2012 Sb., o podmínkách předcházení vzniku a šíření infekčních onemocnění a o hygienických požadavcích na provoz zdravotnických zařízení a ústavů sociální péče, ve znění pozdějších předpisů

9. 3 ZHODNOCENÍ SÍTĚ SLUŽEB

Plzeňský kraj, Odbor sociálních věcí Krajského úřadu Plzeňského kraje, každoročně vypisuje dotační program „Program podpory projektů protidrogové prevence v Plzeňském kraji“. Tento program reaguje na způsob a výši poskytování dotací ústředními orgány organizací realizujících projekty protidrogové prevence. Realizace programu napomáhá k udržení a realizaci projektů protidrogové prevence v Plzeňském kraji. Podpořeni jsou zejména realizátoři protidrogových projektů, kteří mají platnou certifikaci odborné způsobilosti poskytovatelů služeb pro uživatele omamných a psychotropních látek uznávanou Radou vlády pro koordinaci protidrogové politiky (RVKPP) a podali si žádost na RVKPP o finanční podporu a prostřednictvím poskytovatelů služeb pomáhají na území kraje řešit sekundární či terciární drogovou problematiku. Projekty primární prevence jsou financovány z dotačního titulu OŠMS KÚPK. V kapitole Finanční zajištění protidrogové politiky naleznete informace o výši poskytované dotace nejen z krajského rozpočtu, ale i z rozpočtu obcí podle typu poskytovaných služeb a to za období let 2014 a 2015.

Plzeňský kraj se snaží o zachování stávající sítě protidrogových služeb, podporuje všechny typy poskytovaných služeb a spolupracuje s obcemi na finančním dofinancování regionálních projektů, které jsou realizovány na území Plzeňského kraje. Každoročně se na schvalování výše dotace shodne hodnotící komise, je pořízen Zápis z jednání hodnotící komise pro rozdělení finančních prostředků v rámci „Programu podpory projektů protidrogové prevence v Plzeňském kraji“. Hodnotící komise také určuje prioritu projektů podle aktuální situace v daném roce, která ovlivňuje konečnou výši dotace na jednotlivé projekty, které realizují organizace uvedené v kapitole 13.

9. 4 INFORMACE O TRESTNÉ ČINNOSTI V SOUVISLOSTI S UŽÍVÁNÍM DROG ZA ROK 2015 (KRAJSKÉ STÁTNÍ ZASTUPITELSTVÍ V PLZNI):

1. Trestný čin nedovolená výroba a držení omamných a psychotropních látek a jedů podle § 187 trestního zákona či nedovolená výroba a jiné nakládání s omamnými a psychotropními látkami a jedy podle § 283 trestního zákoníku

Počet trestných činů celkem: 414; vedeno řízení proti: 378 osobám

(z toho: trestně stíháno 304 osob (v tom 61 žen, 6 mladistvých); obžalováno 300 osob (v tom 57 žen, 9 mladistvých);

zastaveno 8 osob (v tom 9 osob podmíněně); přerušeno 0 osob; návrh na schválení dohody o vině a trestu 5 osob).

Věková skladba obžalovaných osob: 15-17 let - 9 osob; 18-19 let - 11 osob; 20-24 let - 45 osob; 25-29 let - 64 osob; 30-39 let - 105 osob; 40-49 let - 45 osob; 50 a více let - 25 osob.

Zkrácené přípravné řízení celkem: 40 osob (v tom 6 žen, 1 mladistvý); podán návrh na potrestání: 36 osob (v tom 6 žen).

2. Trestný čin přechovávání omamné a psychotropní látky a jedu podle § 284 trestního zákoníku

Počet trestných činů celkem: 74; vedeno řízení proti: 72 osobám

(z toho: trestně stíháno 45 osob (v tom 5 žen); obžalováno 44 osob (v tom 5 žen);

Věková skladba obžalovaných osob: 15-17 let - 1 osoba; 18-19 let - 2 osoby; 20-24 let - 8 osob; 25-29 let - 7 osob; 30-39 let - 17 osob; 40-49 let - 6 osob; 50 a více let - 3 osoby.

Zkrácené přípravné řízení celkem: 23 osob; podán návrh na potrestání: 23 osob (v tom 3 ženy).

3. Nedovolené pěstování rostlin obsahujících omamnou nebo psychotropní látku podle § 285 trestního zákoníku

Počet trestných činů celkem: 23; vedeno řízení proti: 23 osobám

(- z toho: trestně stíháno 17 osob (v tom 1 žena, 0 mladistvý); obžalováno 16 osob (v tom 1 žena, 0 mladistvý);

zastaveno 0 osoby (v tom 0 podmíněně zastaveno).

Věková skladba obžalovaných osob: 15-17 let - 0 osob; 18-19 let - 0 osob; 20-24 let - 1 osoba; 25-29 let - 4 osoby; 30-39 let - 6 osob; 40-49 let - 1 osoba; 50 a více let - 4 osoby.

Zkrácené přípravné řízení celkem: 4 osoby; podán návrh na potrestání: 2 osoby.

4. Trestný čin výroba a držení předmětu k nedovolené výrobě omamné a psychotropní látky a jedu podle § 286 trestního zákoníku

Počet trestných činů celkem: 8; vedeno řízení proti: 8 osobám

(- z toho: trestně stíháno 7 osob (v tom 0 žena, 0 mladistvý); obžalováno 6 osob (v tom 0 žena, 0 mladistvý).

Věková skladba obžalovaných osob: 15-17 let - 0 osob; 18-19 let - 0 osob; 20-24 let - 1 osoba; 25-29 let - 2 osoby; 30-39 let - 2 osoby; 40-49 let - 0 osob; 50 a více let - 1 osoba.

Zkrácené přípravné řízení celkem: 0 osob; podán návrh na potrestání: 0 osob.

5. Trestný čin šíření toxikomanie podle § 287 trestního zákoníku

Počet trestných činů celkem: 4; vedeno řízení proti: 4 osobám

(- z toho: trestně stíháno 4 osoby (v tom 0 žen, 0 mladistvý); obžalováno 4 osoby (v tom 0 žen, 0 mladistvý).

Věková skladba obžalovaných osob: 15-17 let - 2 osoby (z toho žádná dívka); 18-19 let - 1 osoba; 20-24 let - 0 osob; 25-29 let - 0 osob; 30-39 let - 0 osob; 40-49 let - 0 osoby; 50 a více let - 1 osoba.

9. 5 CELKOVÝ POČET PŘESTUPKŮ PODLE § 30, ODS. 1, PÍSM. J) A PÍSM. K) ZÁKONA Č. 200/1990 SB., O PŘESTUPCÍCH

Celkový počet přestupků podle § 30, odst. 1, písm. j) a písm. k) ke zpracování v r. 2015: 85

Celkový počet přestupků podle § 30, odst. 1, písm. j) a písm. k) projednaných v r. 2015: 76

Počet pachatelů přestupků projednaných v r. 2015 podle § 30, odst. 1, písm. j) zákona č. 200/1990 Sb.

(zdroj dat: obce Plzeňského kraje)

Přestupky držení drog § 30 odst. 1, písm. j	Věk osoby	
	Do 18 let	Přes 18 let
Konopné drogy	4	57
Pervitin	1	17
Extáze	0	0
Heroin	0	0
Kokain	0	0
Subutex/Subuxone	0	0
Houby obsahující OPL	0	0
Jiná OPL	1	0
Celkem osob	6	74*

Počet pachatelů přestupků projednaných v r. 2015 podle § 30, odst. 1, písm. k) zákona č. 200/1990 Sb.

Přestupky pěstování rostlin a hub § 30 odst. 1, písm. k	Věk osoby	
	Do 18 let	Přes 18 let
Rostliny konopí	0	9
Jiné rostliny nebo houby obsahující OPL	0	0
Celkem osob	0	9

Množství drog zajištěných v rámci projednaných přestupků podle § 30, odst. 1, písm. j) a k) zákona č. 200/1990 Sb.

Druh drogy	Celkové množství
Konopné drogy (g)	761,53
Rostliny konopí (ks rostlin)	432,70
Pervitin (g)	9,09
Extáze (ks tablet)	0
Heroin (g)	0
Kokain (g)	0
Subutex/Subuxone (ks tablet)	0
Houby obsahující OPL (ks)	0
Jiné rostliny obsahující OPL (ks)	0

Počet pachatelů přestupků projednaných v r. 2015 na úseku ochrany před alkoholismem a jinými toxikomaniemi podle § 30 odst. 1, zákona č. 200/1990 Sb.

Přestupek	Počet osob/pachatelů přestupků
§ 30, odst. 1, písm. a)	35
§ 30, odst. 1, písm. b)	0
§ 30, odst. 1, písm. d)	0
§ 30, odst. 1, písm. e)	0
§ 30, odst. 1, písm. f)	1
§ 30, odst. 1, písm. p)	1

Počet pachatelů správních deliktů podle zákona č. 379/2005 o opatřeních k ochraně před škodami způsobenými tabákovými výrobky, alkoholem a jinými návykovými látkami.

Správní delikt	Počet osob/pachatelů správního deliktu
§ 4: Prodej tabáku pomocí automatu, u kterého nelze vyloučit prodej osobě mladší 18 let věku	0
§ 6 Prodej tabáku osobám mladším 18 let	0
§ 8 Zákaz kouření na veřejných a jiných zákonem specifikovaných místech	1
§ 12 Zákaz prodeje alkoholu (mladším 18 let, pomocí automatů apod.)	0
§ 13 Zákaz prodeje alkoholu na veřejných akcích s důvodným rizikem nárůstu problémů	0
§ 15 Zákaz vstupu osob zjevně pod vlivem alkoholu nebo jiných návykových látek	3

***Poznámka:** „Celkem osob“ nemusí být součtem osob ve sloupci, protože jedna osoba mohla být sankcionována za držení více drog zároveň. Např. 1 osoba, která byla sankcionována zároveň za držení konopných drog, pervitinu a extáze, bude vykázána v každém řádku podle typu drogy, ale jen jednou v řádku „Celkem osob“.

10. KOORDINACE PROTIDROGOVÉ POLITIKY

10.1 INSTITUCIONÁLNÍ ZAJIŠTĚNÍ

10.1.1 Krajské

Krajský protidrogový koordinátor Plzeňského kraje (dále také protidrogový koordinátor) je v organizační struktuře Krajského úřadu Plzeňského kraje zařazen na Odboru sociálních věcí. V roce 2010 byla agendou protidrogového koordinátora pověřena Ing. Pavlína Kučerová, tel. 377 195 087, 733 698 688, e-mail: pavlina.kucerova@plzensky-kraj.cz, přímý nadřízený: vedoucí oddělení správního a realizace projektů Mgr. Hana Jílková. Velikost pracovního úvazku: 0,5, další agenda: koordinátor prevence kriminality. Rada Plzeňského kraje neustavila protidrogovou komisi. Pracovní skupiny byly ustanoveny v případě potřeby. Protidrogový koordinátor spolupracuje s Komisí sociální Rady Plzeňského kraje a s Výborem pro sociální věci a zdravotnictví Zastupitelstva Plzeňského kraje při projednání protidrogové politiky v kraji a při předkládání projektů k získání dotací ze státního rozpočtu. Protidrogový koordinátor se zabývá též agendou prevence kriminality. Protidrogový koordinátor také spolupracuje s krajským školským koordinátorem prevence, který pracuje na Odboru školství, mládeže a sportu KÚPK. Vzájemně si předávají informace o preventivních programech, o organizacích, které provádí prevenci na školách. Protidrogový koordinátor zajišťuje propagační letáky a propagační materiály na prevenci drogových závislostí, pro školy a školská zařízení; při získávání informací kooperuje s KHS, ZZS, ÚZIS v Plzni, Psychiatrickou klinikou FN Plzeň, Policií ČR, NPC, Krajským soudem, Státním zastupitelstvím Plzeň a Probační a mediační službou a jinými institucemi.

10.1.2 Místní

Na patnácti obecních úřadech obcí s rozšířenou působností Plzeňského kraje pracují pověřeni pracovníci zajišťující protidrogovou agendu. Pracovníci jsou zařazeni jako kurátoři pro mládež, kurátoři pro mládež a dospělé a vedoucí odboru sociálních věcí a zdravotnictví. Pracovní úvazky 0,05 - 0,5. Na Magistrátu města Plzně pracuje protidrogová koordinátorka na pracovní úvazek 0,5.

Název a adresa	Jméno pracovníka	Úvazek	Zařazení	e-mail
MěÚ Blovice, Masarykovo nám. 143, 336 01 Blovice	Blanka Kepková	0,1	OSVZ/371516138	blanka.kepkova@mublovice.cz
MěÚ Domažlice, nám Míru 1, 344 01 Domažlice	Bohuslava Šperlová, DiS.	0,2	OSVZ/379 719	bohuslava.sperlova@mesto-domazlice.cz
MěÚ Horažďovice, Mírové nám 1, 341 01 Horažďovice	Bc. Eva Šišková	0,05	OSVZ/371430597	siskova@muhorazdovice.cz
MěÚ Horšovský Týn, n. Republiky 52, 346 01 Horšovský	Zdeněk Doktor, DiS.	0,1	OSV/379415164	z.doktor@muht.cz
MěÚ Klatovy, nám. Míru 62, 339 01 Klatovy	Mgr. Lenka Partinglová	0,2	OSVZ/376347257	lpartinglova@mukt.cz
MěÚ Kralovice, Manětínská 493, 331 41 Kralovice	Anděla Bučková	0,2	OSVZ/373300206	buckova.andela@kralovice.cz
MěÚ Nepomuk, nám. A. Němejce 63, 335 01 Nepomuk	Petra Járová	0,1	OSVZ/371519738	jarovapetra@urad-nepomuk.cz
MěÚ Nýřany, pracoviště Plzeň, Americká 39, 304 66, Plzeň	Ing. Zdeňka Kleknerová	0,2	OSVZ/377168049	zdenka.kleknerova@nyrany.cz
Mag. města Plzně, Náměstí Republiky 16, 306 32 Plzeň	Mgr. Andrea Gregorová	0,5	OBPK/378032256	gregorova@plzen.eu
MěÚ Přeštice, Masarykovo nám. 107, 334 01 Přeštice	Bc. Monika Dobrovolná	0,05	OSVZ/377332539	dobrovolna@prestice-mesto.cz
MěÚ Rokycany, Masarykovo nám. 1, 337 01 Rokycany	PhDr. Blanka Kohoutová	0,05	OSZ/371706260	blanka.kohoutova@rokycany.cz
MěÚ Stod, nám. ČSA 294, 333 01 Stod	Bc. Hana Valachovičová	0,05	OSVZ/379209444	valachovicova@mestostod.cz
MěÚ Stříbro, Masarykovo nám. 1, 349 01 Stříbro	Bc. Alena Ratajová	0,05	OSV/374801170	ratajova@mustribro.cz
MěÚ Sušice, nám. Svobody 138, 342 01 Sušice	Bc. Ivana Geigerová	0,05	OSVZ/376540198	igeigerova@mususice.cz
MěÚ Tachov, Rokycanova 1, 347 01 Tachov	Ing. Marcela Němcová	0,05	OSVZ/374774200	marcela.nemcova@tachov-mesto.cz

Od roku 2010 se každoročně konají Pracovní setkání místních protidrogových koordinátorů s organizacemi poskytujícími protidrogové služby za přítomnosti krajského protidrogového koordinátora v budově Krajského úřadu Plzeňského kraje s cílem prohloubit vzájemnou spolupráci mezi organizacemi poskytujícími protidrogové služby a místními protidrogovými koordinátory. Jelikož většina místních protidrogových koordinátorů zastává i pozici místního koordinátora prevence kriminality nebo jsou pověřeni předávat informace týkající se prevence kriminality kompetentním pracovníkům, jsou každoročně zařazeny do programu aktuální informace o projektu Plzeňský kraj-bezpečný kraj, do kterého je zapojena převážná většina obcí Plzeňského kraje, dále jsou koordinátoři informováni o projektech, které realizuje Plzeňský kraj v rámci vyhlášeného dotačního řízení Ministerstvem vnitra České republiky, Odborem bezpečnostní politiky a prevence kriminality s názvem Program prevence kriminality, jehož smyslem je finančně podpořit neinvestiční a investiční krajské a obecní programy (projekty) z oblasti prevence kriminality.

Pracovní skupina protidrogové prevence města Plzně obnovila svoji činnost v roce 2010, zabývá se také problematikou alkoholu i hazardního hraní. Pracovní skupina se zabývá řešením aktuální situace v oblasti protidrogové prevence a prevence kriminality na území města Plzně a to na všech třech úrovních - primární, sekundární i terciární. Pracovní skupinu řídí a svolává manažer prevence kriminality a protidrogový koordinátor města Plzně, jehož pozice je v organizační struktuře Magistrátu města Plzně zařazena pod Odborem bezpečnosti a prevence kriminality. Oblast protidrogové prevence včetně adiktologických a sociálních služeb pro osoby užívající drogy a osoby ohrožené drogovou závislostí je řešena samostatně odděleně od ostatních oblastí, které jsou zohledněny v komunitním plánování sociálních služeb města Plzně. Členové pracovní skupiny se podíleli na vzniku Koncepce prevence kriminality a protidrogové prevence města Plzně 2016-2020, kterou schválilo Zastupitelstvo města Plzně usnesením č. 131

ze dne 14. 4. 2016. Členové pracovní skupiny jsou mimo jiných také odborníci v oblasti adiktologie a dalších sociálních služeb a institucí zabývajících se drogovou problematikou. Činnost pracovní skupiny je úzce propojena s činností Komise protidrogové a prevence kriminality (KPPK) Rady města Plzně. V roce 2013 se stal členem pracovní skupiny nově také zástupce KPPK. Složení: protidrogový koordinátor a manažer prevence kriminality MMP; zástupce Odboru školství, mládeže a tělovýchovy MMP; zástupce Odboru sociálních služeb; zástupce Odboru státní sociální péče MMP; zástupce Sociálního odboru ÚMO Plzeň 1; zástupce Odboru sociálního ÚMO Plzeň 2; zástupce Odboru služeb - Oddělení sociálních služeb ÚMO Plzeň 3; zástupce Odboru sociálního ÚMO Plzeň 4; protidrogový koordinátor a koordinátor prevence kriminality PK; zástupce Odboru školství, mládeže a sportu KÚPK; zástupce Městské policie Plzeň; zástupce Policie ČR - Městského ředitelství Plzeň; zástupce Probační a mediační služby Plzeň; zástupce Pedagogicko-psychologické poradny Plzeň; zástupce DDÚ Plzeň; zástupce Azylového domu MáTa; zástupce Psychiatrické kliniky při FN Plzeň - odd. detoxifikace; zástupci NNO Centrum protidrogové prevence a terapie, o.p.s., Spolek Ulice Plzeň, POINT 14, Středisko křesťanské pomoci Plzeň, Člověk v tísni, o.p.s.; zástupci škol ŠMP ZŠ a SŠ; zástupce Komise protidrogové a prevence kriminality RMP.

10. 2 HLAVNÍ ZAMĚŘENÍ STRATEGICKÝCH DOKUMENTŮ PROTIDROGOVÉ POLITIKY PLZEŇSKÉHO KRAJE

Síť sociálních služeb je v Plzeňském kraji definována ve **Střednědobém plánu rozvoje sociálních služeb v Plzeňském kraji na období 2015 - 2018**, který byl v roce 2014 vytvořen a schválen Zastupitelstvem Plzeňského kraje usnesením č. 637/14 ze dne 8. září 2014. Tento plán je pravidelně aktualizovaný prostřednictvím dodatků. V roce 2015 byl vydán dodatek č. 1 Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb v Plzeňském kraji na období 2015 - 2018, který mění plán v kapitolách č. 5 Individuální projekty Plzeňského kraje, č. 8 Síť sociálních služeb a č. 9 Financování sociálních služeb. Více informací na <http://www.plzensky-kraj.cz/cs/clanek/strednedoby-plan-rozvoje-socialnich-sluzeb-v-plzenskem-kraji-na-obdobi-2015-2018-0>

a <http://www.plzensky-kraj.cz/cs/clanek/dodatek-c-1-strednedobeho-planu-rozvojesocialnich-sluzeb-v-plzenskem-kraji-na-obdobi-2015-2018-0>. V roce 2016 je plánována další aktualizace sítě sociálních služeb.

Dne 8. prosince 2014 bylo usnesením Zastupitelstva Plzeňského kraje č. 722/14 schváleno aktuální znění Koncepce v oblasti rodinné politiky z hlediska sociálních věcí na území Plzeňského kraje pro rok 2015. Více informací na <http://www.plzensky-kraj.cz/cs/kategorie/koncepce-v-oblasti-rodinne-politiky-z-hlediska-socialnich-veci-na-uzemi-plzenskeho-kraje>

Plzeňský kraj vydal v roce 2012 Katalog poskytovatelů sociálních služeb v Plzeňském kraji. Druhé vydání katalogu poskytovatelů sociálních služeb předkládá přehled registrovaných poskytovatelů sociálních služeb ve smyslu zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů. Katalog obsahuje informace o sociálních službách poskytovaných v Plzeňském kraji, a to jak neziskovými organizacemi, fyzickými či právnickými osobami, obcemi, krajem či ministerstvem. Jsou zde uvedeny služby sociální prevence, sociální péče i sociálního poradenství. Ke každé službě jsou k dispozici základní kontakty na poskytovatele. Přehled služeb je rozdělen podle okresů. Katalog je rozšířen o přehled mateřských a rodičovských center v kraji.

Katalog vydal Krajský úřad Plzeňského kraje nákladem 5 000 kusů.

Více informací: <http://www.plzensky-kraj.cz/cs/clanek/elektronicky-katalog-poskytovatele-socialnich-sluzeb>

10. 3 HODNOCENÍ STRATEGICKÝCH DOKUMENTŮ PROTIDROGOVÉ POLITIKY KRAJE

Hodnocení Koncepce prevence kriminality a sociálně patologických jevů Plzeňského kraje na léta 2013 - 2016 **probíhá každoročně** vypracováním Bezpečnostní analýzy, vč. hlavních bezpečnostních problémů Plzeňského kraje, vyhodnocením programu prevence kriminality a vypracováním Výroční zprávy o realizaci protidrogové politiky Plzeňského kraje doplněné o Analýzu protidrogové politiky na území Plzeňského kraje.

10. 4 ZADANÉ/REALIZOVANÉ ANALÝZY/STUDIE V OBLASTI DROGOVÉ POLITIKY A DROGOVÉ SITUACE

Název: Frýbert, J., Ackrmannová, M. (2015). **Preference jednotlivých opioidů mezi klienty spolku Ulice - Agentura sociální práce**. Realizátor: Spolek Ulice Plzeň

www stránky analýzy/studie ke stažení: <http://casopis.adiktologie.cz/cs/casopis/3-15-2015>

Popis: Cílem bylo zaznamenat, jak klienti vnímají jednotlivé opioidy a jejich subjektivní porovnání. Zjistit důvody pro volbu či zavržení konkrétní látky.

Stručné výsledky/závěry: Nejvíce bodů získal heroin. Na druhé místo klienti dosadili fentanyl. V těsném závěsu pak preferovali Vendal Retard. Na posledním místě skončil Subutex. Na rozhodování měly vliv především cena, délka účinku, síla účinku, čistota látky, bezpečnost, množství aplikací, síla abstinčních příznaků. Výběr se však vždy nezakládá pouze na racionálních ukazatelích a preference vždy neodpovídá reálnému chování. Samotné užívání ovlivňuje z velké části také černý trh a jeho aktuální možnosti (dostupnost drogy a nabídka dealera). Záleží též na finančních možnostech jednotlivých uživatelů.

Název: Kubečková, P., Krumposová P. (2015). **Rivotril**. Realizátor: Terénní program Ulice

www stránky analýzy/studie ke stažení: www.edekontaminace.cz

Popis: Cílem textu bylo zmapovat zvyklosti injekčních uživatelů drog, kteří různé drogy kombinují s Rivotrilem, většinou získaným na černém trhu.

Stručné výsledky/závěry: Text mapuje různé podoby a formy tohoto léku, jež se vyskytují v České republice. Popisuje rizika, která při jeho užívání hrozí a popisuje nebezpečí při jednotlivých kombinacích. Následně poskytuje rady, jak snížit možná rizika a poškození, a jak pomoci v případech předávkování.

10. 5 DALŠÍ VÝZNAMNÉ AKTIVITY OBLASTI PROTIDROGOVÉ POLITIKY V ROCE 2015 NA KRAJSKÉ I MÍSTNÍ ÚROVNI

Název aktivity	Realizátor	Cílová skupina	Popis aktivity
VI. Pracovní setkání místních protidrogových koordinátorů s organizacemi poskytujícími protidrogové služby	OSV KÚPK	místní protidrogoví koordinátoři	Prezentace služeb, seznámení s novými službami organizací poskytujících pro Plzeňský kraj protidrogové služby.
Komponovaný preventivní program Den s Ulicí	Spolek Ulice Plzeň	studenti plzeňských středních škol a učilišť	Dvě divadelní představení TK Advaita s následnou diskusí studentů s klienty v léčbě. Dvě představení TK White Light I. s následnou diskusí studentů s klienty v léčbě.

Projekt Čistý podchod	POINT 14 ve spolupráci s Odborem bezpečnosti a prevence kriminality MMP	klienti terénního programu	Projekt se snaží o to, aby společnost začala vnímat uživatele návykových látek z pozitivnějšího úhlu pohledu a nejen jako ty, kteří jen využívají peněz daňových poplatníků a nic nedělají. Přínosem projektu je postupné získávání pracovních návyků klientů, jejich motivace k léčbě získáním větší sebedůvěry pomocí pracovní činnosti, kterou vnímají jako aktivum pro společnost.
Projekt „Spojme se proti násilí na ženách ze sexbyznysu.“	Rozkoš bez rizika, Spolek Ulice Plzeň	ženy prodávající sexuální služby, příslušníci PČR a strážníci MP	Cílem je zlepšit postavení žen pracujících v sexbyznysu, které čelí strukturálnímu násilí, a umožnit jim přístup ke spravedlnosti prostřednictvím otevření odborné diskuse a poskytováním pomoci v dané oblasti.
Evropský týden testování na HIV	SZÚ - Spolek Ulice a CPPT, o.p.s., organizace, které se zapojily do projektu	uživatelé drog, lidé v prostituci, gay komunita a veřejnost chovající se rizikovým způsobem	Zprostředkování screeningových testů na infekční choroby.
Respektuj 18!	Odbor bezpečnosti a prevence kriminality MMP, Plzeňský Prazdroj, a.s. a CPPT, o.p.s. (odborný garant)	dospělá populace (zejména prodejci alkoholu), děti a mladiství	Projektová kampaň zaměřená na snížení tolerance dospělé populace ke konzumaci alkoholu mladistvými a snížení dostupnosti alkoholu mladistvým.

11 FINANČNÍ ZAJIŠTĚNÍ PROTIDROGOVÉ POLITIKY

11. 1 ZPŮSOB ZAJIŠTĚNÍ SLUŽEB PRO UŽIVATELE NÁVYKOVÝCH LÁTEK A OSOBY OHROŽENÉ PROBLÉMOVÝM HRÁČTIVÍM

11. 1. 1 Způsob financování služeb krajem

Rada Plzeňského kraje dne 15. 12. 2014 usnesením č. 2961/14 vyhlásila dotační program „Program podpory projektů protidrogové prevence v Plzeňském kraji 2015“ pro realizátory protidrogových projektů v Plzeňském kraji. Žadat o neinvestiční finanční dotaci mohli zejména realizátoři protidrogových projektů, kteří si podali na rok 2015 žádost na RVKPP o finanční podporu a prostřednictvím poskytovaných služeb pomáhají na území kraje řešit sekundární či terciární drogovou problematiku.

Rada Plzeňského kraje dne 23. 3. 2015 usnesením č. 3284/15 odsouhlasila rozdělení dotací realizátorům protidrogových projektů v Plzeňském kraji a následně Zastupitelstvo Plzeňského kraje dne 13. 4. 2015 schválilo usnesením č. 829/15 přidělení těchto dotací. Program byl podpořen částkou 2 800 000 Kč.

Na základě usnesení RPK č. 3370/15 ze dne 27. 4. 2015 a usnesení ZPK č. 862/15 ze dne 8. 6. 2015 bylo schváleno rozdělení finančních prostředků v rámci programu „Podpora preventivních aktivit a výchovy k toleranci v roce 2015“. Program byl podpořen částkou 900 000 Kč. Bylo posuzováno celkem 40 žádostí o dotaci. Tu obdrželo 21 žadatelů.

Plzeňský kraj uzavřel smlouvu s Městskou poliklinikou Plzeň, s.r.o., jejímž účelem je zajištění poskytování služeb **protialkoholní záchytné stanice** dle zákona č. 379/2005 Sb., o opatřeních k ochraně před škodami působenými tabákovými výrobky, alkoholem a jinými návykovými látkami a o změně souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Za rok 2015 bylo z rozpočtové oblasti Zdravotnictví na zajištění poskytování Protialkoholní záchytné stanice Plzeň vyčerpáno 2 899 160 Kč.

Samostatný dotační titul pro poskytovatele protidrogových služeb byl vyhlášen v prosinci 2014. Jeho načasování bylo připraveno tak, aby poskytovatelé protidrogových služeb mohli do žádostí předkládaných na Plzeňský kraj zahrnout výsledky co největšího množství dotačních systémů jiných institucí, např. RVKPP, MPSV aj. Poskytovatelům je tak umožněno flexibilně upravit rozpočty podle výsledků těchto dotačních systémů. Do dotačního řízení se mohli hlásit zejména žadatelé s certifikovanými protidrogovými službami. V roce 2014 byla na podporu protidrogových projektů vyčleněna částka ve výši 2 800 000 Kč, která byla na základě usnesení Rady a Zastupitelstva rozdělena mezi poskytovatele protidrogových služeb. Rozdělení přesných částek na projekty doporučila odborná komise jmenovaná Radou PK.

11. 1. 2 Způsob financování služeb ze strany obcí

Město Plzeň dlouhodobě a systematicky podporuje program protidrogové politiky. Samostatný dotační titul pro poskytovatele protidrogových služeb byl vyhlášen od roku 1996. Finanční prostředky na protidrogovou politiku v rámci města Plzně jsou vynakládány na základě rozpočtu města Plzně schváleného Zastupitelstvem města Plzně pro konkrétní rok. Tyto finanční prostředky jsou zahrnuty převážně do rozpočtu Odboru bezpečnosti a prevence kriminality MMP (BEZP MMP). Rozpočet BEZP MMP tvoří: Městský program prevence kriminality (MPPK); projekt Bezpečné město; Komise protidrogová a prevence kriminality RMP; program „Alkohol a mladiství“. V rámci MPPK je každoročně vyhlášen dotační titul pro poskytovatele protidrogových služeb a služeb v oblasti prevence kriminality. Poskytování dotací v oblasti protidrogové prevence se řídí: interní směrnici MMP QS 61-27 Zásady poskytování dotací z rozpočtu statutárního města Plzně; pravidly pro poskytování dotací v oblasti protidrogové prevence; podporování jsou zejména žadatelé s registrovanými sociálními službami.

V rámci KPPK RMP je rovněž každoročně vyhlášen dotační titul pro oblast protidrogové prevence, který se řídí obdobnými pravidly jako dotační titul MPPK. Podporovány jsou zejména projekty: primární prevence s cílovou skupinou dětí a mládeže se zvýšeným rizikem výskytu sociálně patologických jevů; sekundární a terciární prevence drogových závislostí; jiné projekty reagující na aktuální situaci na drogové scéně ve městě Plzni.

Město Klatovy poskytuje finanční příspěvek na provozní náklady spojené s poskytováním služeb terénní sociální práce v oblasti sekundární a terciární prevence na území města Klatovy. S organizací Spolek Ulice Plzeň je uzavřena smlouva o poskytnutí finančního příspěvku. Příjemce se zavazuje poskytnout poskytovateli průběžné čtvrtletní zprávy a průběžné čtvrtletní zprávy a závěrečnou zprávu, společně s vyúčtováním přidělených prostředků do 31. 1. následujícího roku, tj. do 31. 1. 2016. Participace obcí (v regionu Klatovy) na financování v rámci komunitního plánování byla ve výši 40 538 Kč. Město Klatovy se podílelo na zajištění financování drogových služeb ve výši 79 462 Kč.

Město Horažďovice informuje o situaci na území ORP, kdy v minulosti zde působila sociální služba CPPT, o.p.s. Bohužel v roce 2012 ukončila svoji činnost. Vedení města si uvědomuje závažnost daného problému, a proto podporuje preventivní programy na ZŠ Blatenská a Komenského. Výdaje na protidrogovou politiku činí 5 000 Kč (příspěvek na prevenci základním školám) obdobně jako v roce 2014.

Město Rokycany má uzavřenou smlouvu o výkonu terénní sociální práce s neziskovou organizací Spolek Ulice Plzeň. Smlouva je uzavírána vždy na 3 roky již od roku 2005. Poslední prodloužení dodatkem č. 3 z 21. 7. 2014 na dobu od 1. 1. 2015 do 31. 12. 2017. Na základě této smlouvy je poskytována organizaci ze strany města dotace ve výši 85 000 Kč.

Město Sušice od roku 2014 je v Sušici realizován terénní program, který zajišťuje organizace POINT 14. V červenci 2015 byla ukončena spolupráce s organizací CPPT, o.p.s., která zajišťovala dlouhodobý preventivní program na ZŠ od roku 2010. Tento program byl ukončen na základě žádosti ředitelů ZŠ s tím, že si školy budou zajišťovat prevenci samostatně. Financování programu zajišťovalo v plné výši Město Sušice v částce 160 000 Kč ročně. Dále byl realizován probační program ve spolupráci s Člověkem v tísní, o.p.s., jednalo se o program KOST pro mladistvé, kam bylo zařazeno 11 mladistvých klientů.

V roce 2015 byly financovány služby těmito obcemi: Statutární město Plzeň: 6 448 554 Kč PP, TP, KC, OSP, TK, SNP; Tachov: 95 000 Kč KC; Rokycany: 85 000 Kč TP; Klatovy: 120 000 Kč TP; Sušice: 220 000 Kč TP, PP; Nýrsko: 54 000 Kč TP; Přeštice: 15 000 Kč OSP; Horažďovice ve výši 5 000 Kč PP.

Výdaje z rozpočtu kraje 2015

Rozpočtový zdroj	Popis	Výše výdajů (v Kč) na návykové látky	Výše výdajů (v Kč) na hazardní hraní
Program podpory projektů protidrogové prevence v Plzeňském kraji 2015	Program podpory projektů protidrogové prevence v Plzeňském kraji 2015	2 800 000	0
Podpora sociálních služeb v Plzeňském kraji 2015	Podpora sociálních služeb 2015	615 800	200 000
Podpora preventivních aktivit a výchovy k toleranci v roce 2015	Podpora preventivních aktivit a výchovy k toleranci v roce 2015	900 000	0
„Podpora sociálních služeb dle § 101a zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, pro rok 2015 - Plzeňský kraj“	„Podpora sociálních služeb dle § 101a zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, pro rok 2015 - Plzeňský kraj“	3 266 204	0
Záchytné stanice 2015	Zajištění poskytování služeb protialkoholní záchytné stanice	2 899 160	0
Celkem: 10 681 164	...	10 481 164	200 000

Výdaje z rozpočtu obcí 2015

Obce	Popis	Výše výdajů (v Kč) na protidrogovou politiku	Výše výdajů (v Kč) na hazardní hraní
Statutární město Plzeň	PP, TP, KC, OSP, TK, SNP	6 398 554	50 000
Ostatní obce Plzeňského kraje	PP, TP, KC	594 000	0
Celkem: 7 042 554	...	6 992 554	50 000

Výdaje z rozpočtu evropských fondů 2015

Operační program	Nástroj	Celková výše výdajů (v Kč) za kraj	Výše výdajů (v Kč) na protidrogovou politiku	Výše výdajů (v Kč) na hazardní hraní
OP LZZ, ROP, IOP, OP VK, atd.		0	0	0
Celkem: 0	...	0	0	0

Souhrn výdajů podle typu služeb/podle účelu 2013/2014/2015

Typ služeb / Rozpočet	2013		2014		2015	
	kraj	obce	kraj	obce	kraj	obce
Primární prevence	900 000	1 479 000	540 000	1 484 000	900 000	1 933 500
Primárně-preventivní programy škol		500 000	126 000	500 000	700 000	665 000
Primárně-preventivní programy NNO	*900 000	908 000	374 000	908 000	200 000	1 168 500
Jiné a nezařazené preventivní programy		71 000	40 000	76 000		100 000
Harm reduction celkem	1 220 600	2 250 768	1 470 400	2 345 103	4 101 603	2 519 833
Terénní programy	693 200	1 020 760	913 800	1 195 103	1 983 581	1 309 000
Kontaktní centra	527 400	1 230 008	556 600	1 150 000	2 018 022	1 160 833
Sloučené programy KC a TP						
Jiné a nezařazené harm reduction programy (hazardní hraní KC)					100 000	50 000
Ambulantní služby	210 000	463 000	215 000	561 000	485 261	563 000
Ambulantní služby zdravotní						
Ambulantní služby sociální						
Jiné a nezařazené ambulantní služby (subst. léčba)	210 000	463 000	215 000	561 000	485 261	563 000
Preventivní a léčebné služby ve vězení	158 200	160 000	202 700	160 000	393 520	160 000
Rezidenční služby	611 000	948 000	552 700	948 000	650 000	1 003 000
Lůžkové zdravotní služby						
Terapeutické komunity	611 000	948 000	552 700	948 000	650 000	1 003 000
Jiné a nezařazené rezidenční služby						
Služby následná péče	675 200	726 000	613 600	1 176 000	1 218 646	834 000
Následná péče ambulantní	300 000	300 000	184 000	334 000	415 594	346 900
Následná péče pobytová	375 200	426 000	429 600	842 000	703 052	487 100
Jiné a nezařazené služby následné péče (hazardní hraní SNP)					100 000	
Sociální podniky						
Záchytné stanice a ošetření intoxikovaných osob	2 899 160	0	2 899 160	0	2 899 160	0
Prevence drogové kriminality						
Koordinace/výzkum/informace						
Jiné nezařazené (Pracovní a sociální agentura- SKP Plzeň)	**123 000	0	7 300	8 000	32 974	29 221
CELKEM v Kč	6 797 160	6 026 768	6 500 860	6 682 103	10 681 164	7 042 554

* Primárně-preventivní programy škol + Primárně-preventivní programy NNO; ** Pracovní a sociální agentura SKP Plzeň

*** Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi, Nizkoprahová denní centra, Nizkoprahová zařízení pro děti a mládež, Sociální rehabilitace, Domy na půl cesty

12 SLUŽBY POSKYTOVANÉ UŽIVATELŮM NÁVYKOVÝCH LÁTEK, PROBLÉMOVÝM HRÁČŮM A OSOBÁM ZÁVISLOSTÍ OHROŽENÝM

Programy primární prevence v roce 2015 (mimo škol a školských zařízení)

Název projektu/ programu	Realizátor	Typ služby*	Cílová skupina	Charakteristika aktivit	Počet akcí/osob	Certifikace (ano/ne)
Primární prevence	POINT 14	VP	Žáci 8. nebo 9. tříd ZŠ, 1. ročníků SŠ a SOU, pedagogové, rodiče	Dlouhodobý program pro žáky, edukativní semináře pro pedagogy	70/869	Ano
Dlouhodobý program primární prevence, roční program	CPPT, o.p.s.	VP	Žáci 5. tříd ZŠ, žáci 2. stupně ZŠ (vč. víceletých gymnázií)	Viz níže	252 výkonů 880 dětí/66 dalších osob	Ano
Program včasné intervence pro třídní kolektivy	CPPT, o.p.s.	SP	Žáci 2. stupně ZŠ, studenti SŠ, SOU, OU	Viz níže	137 výkonů 478 dětí/58 dalších osob	Ano
Individuální a rodinné poradenství	CPPT, o.p.s.	IP	Děti a dospívající do 18 let, rodiče, zákonní zástupci, blízké osoby	Viz níže	267 výkonů (vč. konzultací po telefonu, e-mailem) 42 klientů/77 dalších osob	Ano
Konzultační a informační servis	CPPT, o.p.s.	VP, SP, IP	Odborná a laická veřejnost	Viz níže	173 výkonů 98 klientů	Ne
Specializační kurz	CPPT, o.p.s.	VP	Školní metodici prevence, pedagogové	Viz níže	112 hodin 9 klientů	Akreditace MŠMT

* VP všeobecná prevence, SP selektivní prevence, IP indikovaná prevence

CPPT, o.p.s.: **Dlouhodobý program primární prevence** je zaměřen na prevenci vzniku rizikového chování u třídních kolektivů 2. stupně, bez rozlišení míry rizika. Program je čtyřletý, trvá od 6. do 9. ročníku. V každém školním roce se uskuteční 4 bloky/tematicky orientovaná setkání se třídou. Témata se netýkají pouze návykových látek, ale i dalších sociálních situací a jevů, ve kterých může dojít k ohrožení přirozeného vývoje dítěte. Program je interaktivní, využívá skupinových procesů a dynamiky, předpokladem je aktivní zapojení účastníků. Metody práce se přizpůsobují účastníkům programu/žákům vzhledem k jejich věku, schopnostem a možnostem, dané situaci. Spolupráce je podmíněna objednávkou a uzavřením smlouvy. Součástí programu je informační a konzultační servis pro pedagogy, popř. rodiče dětí zapojených do programu. **Roční program primární prevence** je nová služba, která vznikla na základě poptávky škol. Program je pro třídní kolektivy 5. až 9. tříd a víceletých gymnázií. Nově může být zapojena kterákoliv třída. V jednom školním roce se uskuteční tři setkání s časovou dotací 3 výukové hodiny (135 minut/setkání), tj. 9 hod přímé práce. Setkání tematicky navazují a vzájemně se doplňují. Programy probíhají za přítomnosti pedagoga. Programy jsou zajištěny pracovníky P-centra, jiný subjekt se na realizaci nepodílí. **Program včasné intervence pro třídní kolektivy** (program selektivní prevence) je zaměřen na předcházení vzniku nebo rozvoji konkrétní formy rizikového chování u těch tříd, kde je identifikováno zvýšené ohrožení. Podnět k zahájení programu může vzniknout ze strany školy (nejčastěji pedagoga, popř. rodiče či dospívajícího) nebo ze strany zaměstnance P-centra. Spolupráce je upravena objednávkou, smlouvou. Program je interaktivní, je zaměřen na konkrétní oblast prevence rizikového chování (zdravé normy ve třídě, vzorce a modely chování, pravidla, vrstevnické vztahy, vztahy k autoritám, atd.) Program zahrnuje intenzivní práci s třídním kolektivem a jejich pedagogem na základě zakázky. Součástí programu je konzultační a informační servis pro pedagoga - nejčastěji třídního učitele. Služba selektivní prevence je poskytována v rámci školní docházky. Programy se přizpůsobují délce vyučování, rozvrhu hodin dané třídy (preferenci některých předmětů oproti preventivnímu programu), prázdninám, volnům. S jedním třídním kolektivem se pracuje cca 2 měsíce, jednotlivé bloky probíhají ideálně v rozsahu 1 setkání za týden. Většina těchto služeb je realizována dvojicí pracovníků - s ohledem na efektivitu práce a náročnost tohoto typu programu. Součástí programu může být také sociometrické šetření zaměřené na mapování vztahů ve třídě formou standardizované metody SORAD nebo nestandardizovanými metodami. **Program včasné intervence pro děti, dospívající a osoby jim blízké/individuální a rodinné poradenství** (program indikované prevence) se zaměřuje na cílenou a kontinuální práci s dětmi se zvýšenou mírou rizika pro vznik a vývoj rizikového chování, jejich pedagogy a rodiče/rodiny. Jedná se o aktivitu mimo rámec školní docházky. Aktivita je realizována formou individuálních odborných konzultací nebo rodinných konzultací, kterých mohou využít pedagogové, děti i jejich rodiče (rodiče a učitelé/sekundární cílová skupina PP, mají přímý vliv na vývoj rizikového chování jedince, práce s nimi je prostředkem pro úspěšné výchovné a vzdělávací působení.) Specifickým cílem je dle zakázky klienta vyhledání zdrojů k řešení konkrétních situací, posílení silných stránek, sociální učení, atp., které mají napomáhat ke zmiřnění nebo zastavení dalšího progresu rizikového chování. **Konzultační a informační servis** (telefonický, osobní, emailem): v oblasti primární prevence, týkající se drogové problematiky a dalších forem rizikového chování, případové poradenství (oblast krátkodobého poradenství a krizové intervence, kontakt na návaznou odbornou péči). Konzultace a informační servis pedagogům poskytujeme rovněž v návaznosti na poskytované služby selektivní prevence (před zahájením spolupráce, v jejím průběhu i po skončení). **Specializační kurz prevence rizikového chování IV běh (SKIV)** jedná se o dvouleté studium tvořené 14 tematicky zaměřenými semináři a odbornou stáží ve střediscích CPPT, o.p.s. Semináře vedou osvědčení lektori s dlouholetou odbornou praxí z různých oblastí práce s lidmi. Délka studia je 255 výukových hod. Podmínkou pro úspěšné absolvování kurzu je nutná účast na min. 215 hod vzdělávání (40 hod možné absence) a složení závěrečné zkoušky. Závěrečná zkouška se skládá z přezkoušení z okruhů vzdělávání a obhajoby písemné práce před zkušební komisí. Cílem kurzu je rozvoj kompetencí školních metodiků prevence a dalších pedagogických pracovníků v oblasti primární prevence a rizikového chování.

- **zhodnocení sítě služeb v oblasti prevence:**

POINT 14: Síť služeb je v Plzni městě dostačující. Řada škol (zejména SŠ a SOU) se potýká s nedostatečným množstvím financí (nebo s nedostatečnou erudací v oblasti žádostí o finance) na programy primární prevence a proto primární prevence realizuje buď zaměstnanec školy anebo organizace nabízející své služby zdarma.

- **hlavní změny v poskytování služeb, zaniklé nebo nové programy v kraji v roce 2015:**

KOTEC o.p.s.: Neposkytuje dlouhodobý program primární prevence. V ORP Tachov a v ORP Stříbro chybí tento program kompletně. Potvrzeno i okresní metodickou prevence Bc. Petrou Veselou (PPP Tachov). Na setkání metodiků prevence okresu Tachov proběhla nabídka k realizaci preventivních programů ze strany CPPT o.p.s. Plzeň. Reakce škol není známa.

- **hlavní nedostatky v poskytování služeb v kraji v roce 2015:**

Centrum protidrogové prevence a terapie, o.p.s.: Je potřeba pokračovat v koordinaci institucí (definovat síť) na poli primární prevence a zajisti kontinuální financování PPP oddělené od NNO a od školských zařízení.

POINT 14: V krajských městech síť služeb dostačující není a opět se lze setkat s preferencí služeb, které jsou poskytovány zdarma a nejsou certifikované.

Služby v oblasti snižování rizik v roce 2015

Název projektu/ programu	Realizátor	Typ služby*	Cílová skupina	Počet osob, kt. služby využily/z toho UD	² Počet kontaktů	³ Počet výměn	Počet vydaných inj. stř.	Územní působnost, spádovost	Certifikace (ano/ne)
Kontaktní centrum	POINT 14	KPS	Uživatelé NL a jejich blízké osoby (rodiče, partneři)	596/301	6 233	-	9 345 (výdejní automat)	Plzeň	Ano
Terénní program	POINT 14	TP	Uživatelé NL	432/432	2 025	1 158	2 351	Plzeň, Nýrsko, Sušice	Ano
K-centrum, kontaktní a poradenské služby	CPPT, o.p.s.	KPS	Uživatelé návykových látek od 15 let a jejich blízcí	560/496	7 594	3 547	101 773 (+ 4 135 kapslí)	Plzeňský kraj	Ano
K-centrum základní poradenské a terapeutické	CPPT, o.p.s.	KPS	Osoby ohrožené závislostí na hře a jejich blízcí	34/21 patologických hráčů	252	-	-	Plzeňský kraj	Ne

služby pro patologické hráče									
TP Ulice	Spolek Ulice Plzeň	TP	Osoby ohrožené závislostí nebo závislé na nelegálních návykových látkách, osoby komerčně zneužívané	563/407	6 859	4 200	126 308	Plzeň, Rokycany, Klatovy, Přeštice	Ano
Kontaktní centrum Tachov	KOTEC o.p.s.	KPS	Uživatelé NL od 15-ti let, osoby blízké (rodiče, partneři)	118/109	4 411	510	18 940	ORP Tachov	Ne
Terénní program Tachovsko a Stříbrsko	KOTEC o.p.s.	TP	Uživatelé NL, osoby ohrožené sociálním vyloučením, od 15-ti let	55/54	329	101	9 083	ORP Tachov, ORP Stříbro	Ano

* TP terénní programy, KPS kontaktní centra, KPS a TP sloučené programy

²Kontakt: každá návštěva/situace, při které dochází k interakci mezi klientem a pracovníkem programu (tzn. poskytnutí určité služby, informace nebo poradenství, vč. skupinového). Příjem telefonického hovoru není kontakt.

³Výměna: kontakt, při kterém dochází k výměně (příp. jen odevzdání či výdeji) jedné nebo více injekčních jehel.

- zhodnocení sítě služeb v oblasti snižování rizik:

POINT 14: KPS: V Plzni je síť služeb dostačující, služby jsou pro klienty dostupné. V Plzeňském kraji je naopak síť služeb nedostatečná. Ve větších městech úplně chybí kontaktní centra a jejich absenci se snaží vynahrazovat terénní programy POINT 14 a Spolek Ulice Plzeň. I přesto v některých městech nízkoprahové služby a programy HR úplně chybí. TP: V Plzni je terénní program a služby HR poskytován organizacemi POINT 14 a Spolek Ulice Plzeň (etnické menšiny a osoby živící se prostitucí).

KOTEC o.p.s.: Služby v oblasti snižování rizik jsou vnímány v ORP Tachov a v ORP Stříbro jako dostačující a dostupné.

Spolek Ulice Plzeň: TP: v roce 2015 byly poskytovány služby v Plzni, Rokycanech, Klatovech a Přešticích. Vyměněno bylo 126 308 stříkaček při 4 200 výměnách, pracováno bylo s 397 problémovými uživateli drog. V základních sledovaných ukazatelích došlo ve vztahu k minulému roku k poklesu, především pak v počtu prvokontaktů. Uživatelé opiátů a opioidů tvoří mezi klienty TP jen 20%. Pervitin je jednoznačně nejvíce zneužívanou látkou. Tomu odpovídá i počet prvokontaktů s uživateli drog, 94% jich jako základní drogu uvádělo pervitin. Hlavní opiátovou drogou zůstává lék Vendal Retard. I v roce 2015 pokračoval nárůst klientů užívajících injekčně fentanylové náplasti. Pokračuje také injekční užívání léku Palladone. Užívání heroínu a Subutexu je velmi sporadické, dle slov uživatelů drog jsou tyto látky velmi těžko dostupné.

- hlavní změny v poskytování služeb, zaniklé nebo nové programy v kraji v roce 2015:

POINT 14: V roce 2015 se podařilo navázat smluvní spolupráci s psychiatrem p. MUDr. Janů, čímž bylo reagováno na potřeby klientů s duálními diagnózami, případně akutními psychiatrickými obtížemi.

KOTEC o.p.s.: Došlo k prohloubení spolupráce KC s OSPOD Tachov ohledně testování na návykové látky rodičů užívajících návykové látky. Kromě testování na tyto látky probíhá u klientů doporučených OSPOD i motivace k abstinenci a podpora v abstinenci. Pro rodiče zapojené do spolupráce s KC je k dispozici podpora ze strany Centra podpory rodiny (SASPRD) KOTEC o.p.s. zvláště co se týká péče o dítě, výchovy, finanční situace, bydlení, atd. Pro děti těchto rodičů nabízí organizace možnost využívat služeb Nízkoprahového zařízení pro děti a mládež (Klub Relax) KOTEC o.p.s. K-centrum je prostorově provázané s Nízkoprahovým denním centrem KOTEC o.p.s., kde část osob bez přístřeší je zároveň aktivními uživateli alkoholu. Je proto příležitost díky tomu pracovat i s uživateli alkoholu na jejich celkové stabilizaci, propojení těchto služeb (KC a NDC) je vnímáno jako vhodné.

- hlavní nedostatky v poskytování služeb v kraji v roce 2015:

POINT 14: Velkým nedostatkem je ambulantní léčba pro drogově závislé jak v Plzni, tak v Plzeňském kraji. Chybí kontaktní a poradenské služby ve městech Plzeňského kraje. Pracovníci OSPODů v krajských městech mají problémy s řešením drogových problémů svých klientů a s jejich odkazováním do dalších služeb. Hlavním důvodem je vzdálenost organizace realizující testování na přítomnost metabolitů drog v moči (je komplikované pro klienta Plzeňského kraje pravidelně se dopravovat do Plzně) a dalším důvodem je nedostatek financí neziskových organizací, jelikož je tato služba pouze vedlejší činností a nevztahuje se na ně Pověření výkonem služeb obecného hospodářského zájmu. Terénní programy plzeňských organizací působí pouze v některých městech a jen v omezeném čase a nemají kapacitu (finance, personál) pokrýt potřeby klientů.

KOTEC o.p.s.: V Tachově chybí noclehárna nebo azylový dům, případně nějaká forma krizového bydlení pro matky nebo rodiny s dětmi. Rodiče, kteří mají dohled OSPOD a snaží se ve spolupráci s KC měnit svou situaci ohledně užívání návykových látek, mají problém sehnat vhodné bydlení.

CPPT, o.p.s.: Služby pro patologické hráče je nutné rozšířit a redefinovat směrem k ambulantním službám v rozsahu Krajské ambulance pro problematiku patologického hráčství, jednání s RVKPP, PK a MMP v roce 2016 zahájena.

Služby v oblasti ambulantní léčby v roce 2015

Název projektu/programu	Realizátor	Typ služby*	Cílová skupina	Kapacita ⁴	Počet osob, kt. služby zař. využily	Počet nově evid. žádostí o léčbu	Územní působnost, spádovost	Certifikace (ano/ne)
Substituční centrum Plzeň	Spolek Ulice Plzeň	SL	Osoby závislé na opioidech	40	43	4	Plzeňský kraj Karlovarský kraj	Ano

* AL - ambulantní léčba, SL - substituční léčba, SP - stacionární program

⁴Kapacita: uvádí se u těch služeb, kde je to relevantní. Kapacita znamená, pro kolik klientů současně je program maximálně určen; počet míst v zařízení/programu.

- zhodnocení sítě služeb v oblasti ambulantní léčby:

Spolek Ulice Plzeň: Substituční centrum Plzeň v prvním pololetí 2015 zaznamenalo nárůst žadatelů o léčbu, takže se počet klientů v substituční léčbě dostal na hranici kapacity. V této souvislosti se centrum rozhodlo, že v případě dosažení kapacity bude stanoven pořadník žadatelů o léčbu. Navýšení kapacity programu bylo zamítnuto vzhledem k tomu, že by stouply náklady na provoz. Upevnila se spolupráce s PK FN Plzeň odd. Detoxifikace, byla tak zajištěna lepší provázanost služeb. Díky této provázanosti je možné klientům v substituční léčbě zajistit izolovaný detox.

- hlavní změny v poskytování služeb, zaniklé nebo nové programy v kraji v roce 2015:

Spolek Ulice Plzeň: Co se týká substituční léčby, nedošlo k žádným změnám, je poskytována pro Plzeňský a Karlovarský kraj.

- **hlavní nedostatky v poskytování služeb v kraji v roce 2015:**

Spolek Ulice Plzeň: Substituční centrum Plzeň je jediným poskytovatelem. Služba tak může být pro některé klienty těžko dostupná. Vzhledem k pravidlům programu je nezbytný denní výdej a klienti často nemají dostatečné finanční prostředky na dojíždění.

KOTEC o.p.s.: Chybí ambulance v Tachově. Psychiatr v Tachově není specializován na závislosti.

Služby v oblasti rezidenční léčby v roce 2015

Název projektu/programu	Realizátor	Typ služby*	Cílová skupina	Kapacita ⁵	Počet osob, kt. služby zař. využily	Počet nově evid. žádostí o léčbu	Územní působnost, spádovost	Certifikace (ano/ne)
Terapeutická komunita Vršiček	SKP Plzeň	RPTK	Muži a ženy 18-45 let závislé na návykových NL	15	31	17	ČR	Ano

*DXT detoxifikace, LZS lůžkové zdravotní služby, RPTK terapeutické komunity, DSZR domovy se zvláštním režimem, - jiné

Kapacita⁵: pro kolik klientů současně je program maximálně určen; počet míst v zařízení/programu

Služby v oblasti následné péče v roce 2015

Název projektu/programu	Realizátor	Typ služby*	Cílová skupina	Kapacita ⁴	Počet osob, kt. služby zař. využily	Počet nově evid. žádostí o léčbu	Územní působnost, spádovost	Certifikace (ano/ne)
Středisko následné péče	POINT 14	Ambulantní i pobytová	Osoby závislé na drogách, alkoholu nebo haz. hraní	9 amb./9 lůžek	22 amb./25 pobytová	50	Plzeňský kraj	Ano
Program následné péče vč. chráněného bydlení	CPPT, o.p.s.	Ambulantní i pobytová služba	Osoby min. 3 měsíce abstinující, rodiče, partneři a blízké osoby	Pobytová část: 10 lůžek Amb. část: 40 měsíčně	125/3 006 kontaktů	67/39** neuspokojených žádostí z důvodu naplněné kapacity	ČR	Ano
Následná péče pro patologické hráče - PNP	CPPT, o.p.s.	Ambulantní i pobytová služba	Osoby min. 3 měsíce abstinující, rodiče, partneři a blízké osoby	Pobytová část: 1 lůžko Amb. část: 5 měsíčně	16/307 kontaktů	9	ČR	Ne

*ambulantní následná péče ambulantní, pobytová následná péče pobytová, jiné

** pro centrální registr 0 (všichni klienti plynule navazují z léčebného zařízení, již jsou evidováni)

- **zhodnocení sítě služeb v oblasti následné péče:**

POINT 14: V oblasti následné péče vnímá organizace pozitivně přítomnost dvou doléčovacích zařízení v kraji, neboť počet zájemců o doléčování dlouhodobě převyšuje kapacitní možnosti obou zařízení.

- **hlavní změny v poskytování služeb, zaniklé nebo nové programy v kraji v roce 2015:**

POINT 14: V roce 2015 se navzdory nedostatku psychiatrů ochotných ke spolupráci podařilo navázat smluvní spolupráci s psychiatrem p. MUDr. Janů, čímž organizace reagovala na potřeby klientů s duálními diagnózami, případně akutními psychiatrickými obtížemi

- **hlavní nedostatky v poskytování služeb v kraji v roce 2015:**

POINT 14: V současné chvíli je v nabídce služeb kraje nedostatek návazné podpory v otázce nabídky/zprostředkování/zajištění bydlení pro matky s dětmi, které úspěšně ukončili doléčovací program a jejichž sociální situace neumožňuje našetřit dostatek prostředků pro počáteční investici do osamostatnění a nedostatečná kapacita azylových domů pro matky s dětmi jim komplikuje i tuto formu „osamostatňování“. Vítán by byl program ala startovací byty.

KOTEC o.p.s.: Chybí následná péče ambulantní i pobytová. Nejbližší je v Plzni. Pro navrátilivší se z léčby v psychiatrických léčebnách nebo terapeutických komunitách do Tachova není tato služba dostupná. Důvodem je většinou zaměstnání a finanční situace. KC částečně supljuje nedostupnost následné péče nabídkou podpory v abstinenci. Optimální takové řešení není. Není vhodné setkávání aktivních uživatelů návykových látek a abstinujících v jednom zařízení, je proto řešeno vymezením doby pro kontakt s abstinujícími.

CPPT, o.p.s.: Poptávka významně převyšuje personální kapacitu.

Ostatní specializované programy v roce 2015

Název projektu/programu	Realizátor	Typ služby*	Cílová skupina	Kapacita ⁴	Počet osob, kt. služby zař. využily	Počet nově evid. žádostí o léčbu	Územní působnost, spádovost	Certifikace (ano/ne)
Pracovní a sociální agentura	SKP Plzeň	Sociální rehabilitace	Os. ohrožené závislostí nebo závislé na NL, 18-64 let	14	48	48	ČR, nejčastěji s přechodným pobytem v Plzni	Ne
Drogové poradenství ve věznicích	CPPT, o.p.s.	Služby ve vězení	Osoby starší 15 let, kt. se pro užívání drog dostaly do konfliktu se zákonem a jsou ve VV či VTOS, rodinní příslušníci, blízcí	2 osoby momentální kapacita	449/2 097 kontaktů	339	Plzeňský kraj Karlovarský kraj Středočeský kraj	Ano

*služby ve vězení, sociální podniky, záchytné stanice apod.

13 PŘEHLED ORGANIZACÍ POSKYTUJÍCÍCH PROTIDROGOVÉ SLUŽBY V PLZEŇSKÉM KRAJI

Organizace: Centrum protidrogové prevence a terapie, o.p.s.

Celé jméno: PhDr. Petr Hrouzek, Ph.D.

Funkce: ředitel

Adresa (zam.): Plzeňská 663/13, 301 00 Plzeň

Zaměstnání/fax: 377 421 034/377 421 374

Mobilní: 724 890 076

E-mail: hrouzek@cppt.cz

Webová stránka: <http://www.cppt.cz>

Projekty: P-centrum, středisko primární prevence CPPT, o.p.s. (Plachého 6, 301 00 Plzeň, kontaktní osoba: Mgr. Jana Kadlecová Bučilová, DiS., vedoucí, telefon: 377 220 325, e-mail: prevence@cppt.cz)

Kontaktní centrum CPPT, o.p.s. (Havířská 11, 301 00 Plzeň, Bc. Klára Šalomová, DiS., vedoucí, telefon/fax: 377 421 374, e-mail: kcentrum@cppt.cz)

Drogové poradenství ve věznici CPPT, o.p.s. (Haviřská 11, 301 00 Plzeň, Jana Repková, DiS., vedoucí, telefon: 377 421 034, 724 890 073, e-mail: vezeni@cppt.cz)
Program následné péče CPPT, o.p.s. (Doudlevecká 71, 301 00 Plzeň, Bc. Pavla Zárybnická, vedoucí, telefon: 377 321 051, e-mail: ambulance@cppt.cz)

Organizace: **KOTEC o.p.s.**
Celé jméno: Mgr. Markéta Černá
Funkce: výkonná ředitelka
Adresa (zam.): Nádražní náměstí 299, 353 01 Mariánské Lázně
Mobilní: 608 656 543
E-mail: projekty@kotec.cz
Webová stránka: <http://www.kotec.cz>
Projekty: Nizkoprahový klub pro děti a mládež, Centrum podpory rodiny, Provoz terénního programu Tachovsko (David Klaus, vedoucí, telefon: 608 656 538), Provoz K-centra Tachov, Denní centrum, Prev-centrum, Projekty

Organizace: **Středisko křesťanské pomoci Plzeň**
Celé jméno: Mgr. Marek Novotný
Funkce: ředitel
Adresa (zam.): Husova 14, 301 00 Plzeň
Zaměstnání: 377 235 526
Mobilní: 777 785 461
E-mail: office@skp-plzen.cz
Webová stránka: <http://www.skp-plzen.cz>
Projekty: Terapeutická komunita Vršíček (Litohlavy 50, 307 01 Rokycany, kontaktní osoba: Miloslav Čech, vedoucí terapeutické komunity, telefon: 774 455 988, e-mail: cech@skp-plzen.cz)
Pracovní a sociální agentura (Božkovská 20, 326 00 Plzeň, kontaktní osoba: Růžena Hausnerová, DiS., telefon: 777 256 133, e-mail: hausnerova@skp-plzen.cz)

Organizace: **POINT14**
Celé jméno: Karel Nyerges
Funkce: ředitel
Adresa (zam.): Husova 14, 301 24 Plzeň
Zaměstnání/fax: 377 235 526/ 377 223 913
Mobilní: 777 642 312
E-mail: office@point14.cz
Webová stránka: <http://www.point14.cz>
Projekty: Kontaktní a poradenské služby, Terénní programy, Primární prevence (kontaktní osoba: Mgr. Michaela Hlavová, vedoucí střediska, telefon: 377 235 526, 777 064 473, e-mail: hlavova@point14.cz)
Služby následné péče (Sušická 75, 326 00 Plzeň, kontaktní osoba: Soňa Černá, DiS., vedoucí střediska, telefon: 777 570 658, e-mail: cerna@point14.cz)

Organizace: **Spolek Ulice Plzeň**
Celé jméno: Mgr. Martin Parula
Funkce: výkonný ředitel
Adresa (zam.): Úslavská 31, 326 00 Plzeň
Mobilní: 728 243 690
E-mail: martin.parula@ulice-plzen.com
Webová stránka: <http://www.ulice-plzen.com>
Projekty: Terénní program Ulice (Úslavská 31, 326 00 Plzeň, kontaktní osoba: PhDr. Jiří Frýbert, vedoucí terénního programu, telefon: 725 705 073, telefon terénní: 720 587 053, e-mail: jirka@ulice-plzen.com)
Substituční centrum Plzeň (Kaznějovská 51, 323 00 Plzeň; kontaktní osoba: Mgr. Markéta Ackrmannová, vedoucí programu; telefon: 725 178 656; telefon do centra: 725 178 646, e-mail: marketa@ulice-plzen.com)

14 PREVENCE RIZIKOVÉHO CHOVÁNÍ

Primární prevence rizikového chování u dětí a mládeže představuje aktivity především v oblasti drogových závislostí, alkoholismu a kouření, kriminality, virtuálních drog, patologického hráčství, záškoláctví, všech forem násilného chování, šikany, xenofobie, rasismu, intolerance a antisemitismu.

Systém organizace a řízení primární prevence rizikového chování u žáků:

- MŠMT
- Krajské úřady - krajský školský koordinátor prevence
- Metodik prevence v pedagogicko-psychologické poradně (dále metodik prevence v PPP)
- Škola - školní metodik prevence

V roce 2015 byla vytvořena krajská pracovní skupina primární prevence rizikového chování (dále jen krajská pracovní skupina PPRCH). Pracovní skupina byla vytvořena s cílem sjednocení postupů v rámci systému primární prevence rizikového chování v Plzeňském kraji a bude se scházet pravidelně 3x ročně. Na jednáních se bude řešit aktuální problematika primární prevence, účastníci si budou vyměňovat své zkušenosti, inspirovat se vzájemně příklady dobré praxe a hledat společná řešení aktuálních problémů.

Školní metodici prevence (ŠMP)

	SŠ	ZŠ	spec. ZŠ
Celkový počet ŠMP	62	159	19
Nejčastější vyučovací povinnost ŠMP	21	22	22
Působnost ve funkci (průměr) let	5,9	6	8,1
Specializační kurz absolvovalo ŠMP	18	37	1
Specializační kurz studuje ŠMP	4	5	0

Pozn.: Data jsou získána z KEVISu ke dni 12. 11. 2015.

Na středních školách v Plzeňském kraji působí 62 školních metodiků prevence (dále jen ŠMP). Nejčastější vyučovací povinnost ŠMP je 21 hodin. ŠMP působí ve funkci v průměru 5,9 roku. Specializační kurz pro školní metodiky prevence absolvovalo 18 ŠMP, v současné době kurz studují 4 ŠMP.

Na základních školách v Plzeňském kraji působí 159 ŠMP. Nejčastější vyučovací povinnost ŠMP je 22 hodin. ŠMP působí ve funkci v průměru 6,0 roku. Specializační kurz pro školní metodiky prevence absolvovalo 37 ŠMP, v současné době kurz studuje 5 ŠMP.

Na základních školách pro děti, žáky a studenty se speciálními vzdělávacími potřebami v Plzeňském kraji působí 19 ŠMP. Nejčastější vyučovací povinnost ŠMP je 22 hodin. ŠMP působí ve funkci v průměru 8,1 roku. Specializační kurz pro školní metodiky prevence absolvoval 1 ŠMP, v současné době kurz nestuduje žádný ŠMP.

ŠMP využívají k zajištění primární prevence na škole nabídek institucí a většinou vytvářejí i vlastní projekt, který je realizován pedagogickými pracovníky školy. Některé školy (zvláště s menším počtem žáků) nemají funkci ŠMP zřízenou. Školy mají zpravidla primární prevenci zapracovanou i do školních vzdělávacích programů.

Školy nejčastěji spolupracují s:

- Pedagogicko-psychologickou poradnou, Plzeň, Částkova 78
- Policií ČR a městskou policií
- speciálně pedagogickými centry a středisky výchovné péče
- městskými a obecními úřady, OSPOD

Školy také využívají nabídek organizací: Centrum protidrogové prevence a terapie, o.p.s., Člověk v tísni, o.p.s., POINT 14, Diakonie ČCE – středisko Západní Čechy, KOTEC o.p.s., Centrum lékařské prevence, Spolek Ulice Plzeň, Bílý kruh bezpečí, z.s., Zdravotní ústav, Ledovec, z.s., STOP PPP, o.s., Asociace "Záchraný kruh" a dalších organizací.

Výhody v práci ŠMP:

- znalost prostředí školy, žáků a studentů umožňuje cílené zaměření prevence na jejich potřeby, lepší spolupráci s třídními učiteli a dalšími pedagogickými pracovníky školy, koordinaci činností ve škole
- možnost včasného a odborného řešení vzniklých problémů
- dobrá spolupráce se subjekty působícími v oblasti primární prevence, zejména PPP a OSPOD

Nevýhody v práci ŠMP:

- nedostatečné finanční prostředky na odměnu ŠMP i na úhradu programů primární prevence, nedostatečný počet bezplatně realizovaných preventivních aktivit pro školy
- nedostatečný počet úvazků metodiků prevence v PPP, omezení rozsahu poskytovaných služeb
- složitost a časová náročnost činnosti ŠMP, ŠMP vykonává činnosti při plném úvazku (tj. 21 - 22 hodin vyučovací povinnosti)

Nezbytností je opora v zákoně, která by zvýšila pozici ŠMP ve škole, a snížení úvazku ŠMP jako u výchovných poradců, aby měl dostatek času na svou práci i další studium. Důležité je také zajištění finančních prostředků z grantů (zvýšení informovanosti o vyhlášených grantových programech) a rozšíření nabídky bezplatných preventivních programů i programů dalšího vzdělávání pro ŠMP, zřízení funkce školního psychologa, školního speciálního pedagoga nebo přítomnost jiného odborníka ve škole.

Důležité je též navýšení úvazků metodiků prevence v PPP tak, aby byly v dostatečné míře zabezpečeny preventivní a intervenční aktivity na školách ve všech okresech Plzeňského kraje.

14. 1 DOTAČNÍ PROGRAMY VYHLÁŠENÉ PLZEŇSKÝM KRAJEM

Plzeňský kraj vyhláší každoročně dotační programy, má tak významný podíl na financování oblasti primární prevence rizikového chování dětí a mládeže na území kraje. Od roku 2003 vyhláší dotační programy zaměřené na podporu primární prevence rizikového chování. Plzeňský kraj každoročně vyhláší dotační program zaměřený na specifickou primární prevenci rizikového chování „Podpora preventivních aktivit a výchovy k toleranci“, dotační program cílený na výchovu mladých lidí k solidaritě, toleranci a porozumění prostřednictvím interkulturního vzdělávání „Podpora mezinárodní spolupráce dětí a mládeže“, dotační programy zaměřené na nespecifickou primární prevenci a volnočasové aktivity dětí a mládeže „Podpora volnočasových aktivit dětí a mládeže“ a „Naplňování Koncepce podpory mládeže v Plzeňském kraji“.

Dotační program „Podpora preventivních aktivit a výchovy k toleranci“ byl v roce 2016 podpořen částkou 900 000 Kč. Cílem programu je výchova mladých lidí k toleranci a porozumění, zlepšení povědomí o odlišných etnických a náboženských skupinách, a tím odbourávání bariér při vzájemné komunikaci. Zlepšení informovanosti v této oblasti by mělo přispět k potlačování xenofobních, antisemitských a rasistických projevů mezi mladými lidmi. V oblasti prevence (sociální komunikace) je podpora zaměřena na rozvíjení osobnosti a vzájemnou komunikaci, na posílení role pedagogů v oblasti tvorby pozitivního sociálního klimatu, sebevzdělávání a vedení kolektivu k soužití bez negativních projevů chování. Program podporuje transformaci škol a školských zařízení na subjekty podporující zdraví a zdravý životní styl v uvedených oblastech a spolupráci s rodiči. Programy primární prevence rizikového chování podporují kromě Plzeňského kraje též obce, města, městyse jakožto zřizovatelé škol a školských zařízení (nejen prostřednictvím svých dotačních titulů), např. statutární město Plzeň, města Klatovy, Stříbro, Sušice aj. MŠMT vyhlásilo dotační program na realizaci aktivit v oblasti prevence rizikového chování v období 2017 - 2020. Do dotačního řízení se mohou přihlásit školy a školská zařízení i nestátní neziskové organizace.

14. 2 PEDAGOGICKO-PSYCHOLOGICKÉ PORADENSTVÍ

V Plzeňském kraji působí 5 speciálně pedagogických center (dále jen SPC), která jsou součástí mateřských a základních škol pro žáky se zdravotním postižením. Jejich působnost je regionální, u některých i nadregionální.

SPC	Působnost v kraji
pro mentálně postižené, Horšovský Týn	Plzeňský kraj
pro sluchově postižené, Plzeň	Plzeňský, Karlovarský, Středočeský kraj (část)
pro zrakově postižené a vady řeči, Plzeň	Plzeňský, Karlovarský, Středočeský kraj (část)
pro mentálně postižené, Plzeň	Plzeňský kraj
pro tělesně postižené a klienty s autismem nebo PAS, Plzeň	Plzeňský kraj

Činnost SPC je zaměřena především na speciálně pedagogickou diagnostiku, poradenské služby, dlouhodobou speciálně pedagogickou intervenci dle individuálních potřeb klientů. Se školami SPC spolupracují při tvorbě individuálních vzdělávacích programů, poskytují metodickou podporu při výchově a vzdělávání integrovaných dětí, žáků a studentů. Často bývá poskytována pomoc i v oblasti krizové intervence. Služby jsou též zaměřeny na reedukační a kompenzační péči, na celkový rozvoj dětí a žáků. Všechna pracoviště poskytují základní služby tak, jak jim ukládá vyhláška č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních, ve znění pozdějších předpisů.

V Plzeňském kraji působí **Pedagogicko-psychologická poradna, Plzeň, Částkova 78** (dále jen PPP), která má odloučené pracoviště v každém okrese Plzeňského kraje. PPP v Plzni a všechna její pracoviště poskytují v plném rozsahu standardní služby podle vyhlášky 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních, ve znění pozdějších předpisů. Snaží se i o rozšíření nadstandardních služeb (EEG biofeedback, různé druhy terapií, růstové skupiny, práce s nadanými dětmi). Všechna pracoviště se snaží o vytváření co nejlepších podmínek a hledání nejhodnějších cest pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami. Všechna pracoviště organizují pravidelná setkávání s výchovnými poradci, školními metodiky prevence, spolupracují s odborem školství, mládeže a sportu Krajského úřadu Plzeňského kraje a odbory školství pověřených obcí, OSPOD a úřady práce.

Na všech pracovištích PPP Plzeň je dlouhodobě prováděna reedukace specifických poruch učení. Speciální pedagogové a někteří psychologové jsou podle svého zájmu soustavně doškolováni v této oblasti a obohacováni o další metody. Používají programy KUPOZ, KUMOT, HYPO, DOV, grafomotorika podle Heyrovské, Dobrý start, cvičení pro děti s LMD, jóga, FIE. Kombinace těchto programů podle potřeb zúčastněných dětí obsahuje kurz pro předškoláky. V rámci dlouhodobého vedení provádí některé metody, které jsou na pomezí nápravy a psychoterapie (AVS, Biofeedback - nyní tuto terapii poskytuje pracoviště Plzeň-jih, Klatovy, Tachov a Domažlice). Dále nabízí dětskou relaxační masáž a psychoterapii (Rogersova nedirektivní terapie, Leunerova terapie denním sněním, systemická terapie a terapie realitou, muzikoterapie, arteterapie, rodinná psychoterapie, biodynamická psychoterapie dle G. Boyesen, krizová intervence, kognitivně-behaviorální terapie). Terapii podle G. Boyesen poskytovala PPP na pracovišti v Plzni 1x týdně několika chlapcům s poruchami chování a s Aspergerovým syndromem, výsledky jsou výborné. Bohužel nelze zařadit do výcviku této terapie více psychologů, protože je velice drahý a náročný na čas i osobní nasazení.

Na každém okrese pracuje jeden zaškolený odborník, který stanovuje podmínky studentů s nejrůznějšími omezeními při státních maturitách, zároveň na každém pracovišti působí na plný či zkrácený úvazek metodik prevence v PPP. Metodici prevence v PPP realizují preventivní a intervenční programy ve školách Plzeňského kraje, poskytují metodickou podporu školním metodikům prevence, ředitelům škol i pedagogům.

V Plzeňském kraji působí **střediska výchovné péče** v Plzni a Domažlicích (obě pracoviště náležejí pod organizaci Dětský diagnostický ústav, středisko výchovné péče, základní škola a školní jídelna, Karlovarská 67, Plzeň). Středisko výchovné péče (dále jen středisko či SVP) v Plzni je moderním etopedickým zařízením s kvalitním odborným personálním i prostorovým zajištěním. Je historicky spojeno s Dětským diagnostickým ústavem, z něhož vzniklo v roce 1996 na základě potřeby věnovat koncepčně rozvíjenou péči o klientelu - děti a mládež, u které se projeví znaky poruch chování, osobnostních poruch, psychických obtíží či narušeného sociálního vývoje. Po období samostatného fungování se, díky trendům respektujícím vývoj společnosti a péče o děti mohly spojit silné stránky a potenciál obou součástí celého zařízení. V současné době tvoří středisko výchovné péče spolu s diagnostickým ústavem jedno zařízení, disponující škálou programů, schopné poskytnout komplexní péči o své klienty, kteří potřebují pomoc. Rodiče tedy nemusí mít žádné obavy z toho, že kontaktem, který naváže se střediskem, se automaticky dostávají do péče diagnostického ústavu. Tam přichází děti pouze na základě soudního rozhodnutí, zatímco do střediska přichází i odchází z něj každý dobrovolně, na základě svého vlastního rozhodnutí. V případě nezletilých na základě rozhodnutí zákonných zástupců, jedná-li se o internátní pobyt. Středisko je dnes moderním etopedickým zařízením s odpovídajícím materiálním i personálním vybavením. Poskytuje péči ve formě ambulantní a internátní. Ve středisku pracují speciální pedagogové, psychologové, vychovatelé, asistenti pedagoga, terapeuti a další odborníci. Protože středisko je státním školským zařízením, je většina služeb poskytována zdarma. Rodiče připlácí pouze v případě, je-li dítěti doporučeno absolvování dvouměsíčního internátního pobytu. Výše tohoto příspěvku se dle příslušného zákona rovná výši životního minima stanoveného věkem dítěte. SVP je určeno dětem plnicím povinnou školní docházkou nebo mladistvým připravujícím se na povolání na střední škole. Pracovníci SVP poskytují rodičům nebo zákonným zástupcům dítěte výchovné poradenství, odbornou metodickou pomoc učitelům, výchovným poradcům, školním metodikům prevence a vychovatelům všech typů škol.

SVP je určeno pro:

- děti s výchovnými a výukovými problémy (s poruchou pozornosti (ADD), případně spojenou s hyperaktivitou (ADHD), se školní demotivací, děti nerespektující řád a pravidla, neplnící školní a domácí povinnosti, děti s konfliktními vztahy s autoritou)
- děti s osobnostními a psychickými problémy (úzkostné a bojácné děti, dále ty, které se staly obětí šikany nebo byly agresory, děti s disharmonickým vývojem osobnosti, problémovými osobnostními rysy, sníženými seberegulačními vlastnostmi, sníženou osobní odpovědností, snadno ovlivnitelné děti, děti se sníženým sebevědomím, narušeným citovým vývojem, apatické, rezignující před každým úkolem apod.)
- děti z problematického rodinného prostředí (dětí s citovou, případně sociální deprivací, nízkou sociokulturní úrovní rodiny, děti pocházející z rodin s problematickými rodinnými vztahy, děti z rozvedených manželství anebo rodin s novým partnerem, s novými sourozenci, kde nedošlo k uspokojivé adaptaci na změněnou situaci, děti z adoptivních nebo pěstounských rodin)
- děti s počínajícími příznaky asociálního případně antisociálního chování (dětí, které se dopustily závažnějších přečinů, kde však nedošlo k výraznějšímu porušení společenských hodnot. Patří sem i dětské útěky z domova, toulavost, záškoláctví, sebepoškozování, konzumace alkoholu, negativismus v jednání s lidmi, výraznější projevy agresivity, drobné krádeže, počínající náznaky vandalství případně výtržnictví)
- děti v počátečním stadiu experimentování s drogami (dětí s prvními příznaky kontaktů např. s alkoholem, marihuanou, případně jinými látkami, počínajícími sklony k možné závislosti na hracích automatech, rozvinutějším tabakismem)

Centrum pomoci dětem, mládeži a rodině STŘECHA (program Salesiánského střediska mládeže - domu dětí a mládeže Plzeň) nabízí dětem, mladým lidem a jejich rodinám pomoc při překonávání životních obtíží souvisejících s výchovou dětí. Ve své práci se zaměřuje na podporu rodiny, práci s problémovým chováním dítěte prostřednictvím různých programů. Posláním centra je poskytovat kvalifikovanou výchovnou, sociální, terapeutickou a duchovní pomoc dětem a mladým lidem ohroženým sociálně patologickými jevy a jejich rodinám a podílet se na rozvoji pedagogické kultury osvětovou a vzdělávací činností.

14. 3 DĚTSKÉ DOMOVY

Činnost dětských domovů upravuje zákon č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

Plzeňský kraj je zřizovatelem 7 dětských domovů s celkovou kapacitou 290 lůžek:

- Dětský domov DOMINO, Plzeň
- Dětský domov, Horšovský Týn
- Dětský domov, Staňkov
- Dětský domov Čtyřlístek, Planá
- Dětský domov, Tachov
- Dětský domov, Kašperské Hory
- Dětský domov, Nepomuk

Počet dětí v dětských domovech se mění v průběhu roku. V Dětském domově Čtyřlístek, Planá existuje skupina nezletilých matek s nezletilými dětmi. Dětský domov je školským zařízením pro výkon ústavní výchovy, ale život dětí umístěných v dětských domovech se přibližuje životu dětí v běžných rodinách. Děti se v místě sídla dětských domovů zapojují do akcí pořádaných školami nebo místními organizacemi stejně jako jejich vrstevníci z rodin. V průběhu školního roku i o prázdninách navštěvují řadu kulturních, poznávacích a sportovních akcí (návštěva divadel, muzeí, sportovních zápasů, zájezdy do zahraničí).

Při Základní škole a Mateřské škole při Fakultní nemocnici, Plzeň, alej Svobody 80 jsou zřízeny tzv. psychiatrické třídy, které jsou určeny žákům 2. - 9. ročníků ZŠ, kteří mají různé psychické nemoci nebo psychické poruchy v důsledku školních, rodinných či dalších vlivů. Jedná se o žáky se zvýšenou mírou agresivity, s poruchami pozornosti a aktivity, s poruchami přizpůsobení se smíšenou poruchou chování a emocí, s disociálními projevy (lži, krádeže aj.), s tendencemi k sebepoškození, depresivní žáky apod. Díky výše zmíněným poruchám osobnosti v oblasti chování, sociální i emocionální mají tyto žáci zvýšený sklon k asociálním jevům i k užívání návykových látek. Žáci jsou přijímáni v jakémkoliv ročníku ZŠ během celého školního roku. Uplatňuje se malotřídní typ výuky podle ŠVP pro základní vzdělávání a individuální přístup.

Při škole jsou zřízeny též tzv. autistické třídy, které jsou určeny pro žáky 1. - 9. ročníku ZŠ s poruchami autistického spektra - vysoce funkční autismus. Žáci jsou přijímáni v jakémkoliv ročníku ZŠ během celého školního roku. Uplatňuje se malotřídní typ výuky podle ŠVP pro základní vzdělávání, individuální přístup, realizuje se tzv. systém strukturovaného učení.

15 PLZEŇSKÝ KRAJ A VEŘEJNÁ SPRÁVA

Plzeňský kraj je jedním ze čtrnácti samosprávných krajských celků. Jejich vznik a činnost jsou od roku 2000 důležitým prvkem veřejné správy v České republice. Kraje jsou samosprávné celky, to znamená, že je nespravuje stát, ale zvolené zastupitelstvo daného kraje. To by mělo přinést občanům kraje větší kontrolu nad jeho činností a více možností ovlivňovat dění na území, na kterém žijí. Kraj pečuje o všestranný rozvoj svého území a o potřeby svých občanů. Při plnění svých úkolů chrání též veřejný zájem vyjádřený v zákonech a jiných právních předpisech.

Kraj jako instituce má velmi podobnou strukturu jako město či obec. Podle zákona č. 129/2000 Sb., o krajích je nejvyšším rozhodujícím orgánem krajské zastupitelstvo. Zastupitelstvo Plzeňského kraje se skládá ze 45 členů (počet zastupitelů je stanoven podle počtu obyvatel kraje). Zastupitelé ze svého středu zvolili hejtmana kraje, hlavního představitele, který kraj navenek reprezentuje a je oprávněn jeho jménem jednat. Jeho pozice v kraji odpovídá zhruba pozici starosty či primátora ve městě či obci. Zastupitelstvo dále volilo radu kraje (svou funkcí odpovídá radě města či obecní radě), která připravuje podklady pro rozhodování zastupitelstva nebo sama rozhoduje v dílčích záležitostech. Rada Plzeňského kraje je devítičlenná (počet členů je také stanoven podle počtu obyvatel kraje).

Jedním z orgánů kraje je krajský úřad. Krajský úřad vykonává přenesenou působnost s výjimkou věcí, které jsou zákonem svěřeny zastupitelstvu nebo zvláštnímu orgánu. Krajský úřad plní úkoly samostatné působnosti uložené mu zastupitelstvem a napomáhá činnosti výborů a komisí. Funkce krajského úřadu jsou vymezeny v § 67 zákona č. 129/2000 Sb., o krajích. Krajský úřad tvoří ředitel a zaměstnanci kraje, zařazení do krajského úřadu. Krajský úřad se člení na odbory a oddělení.

Od začátku roku 2003 vstoupila na území České republiky v platnost další etapa reformy veřejné správy. Zanikly okresní úřady, místo nich byly výkonem státní správy pověřeny tzv. obce s rozšířenou působností. Kromě Plzně, která je statutárním městem od roku 1990, vykonává státní správu v Plzeňském kraji dalších 14 obcí: Blovice, Domažlice, Horažďovice, Horšovský Týn, Klatovy, Kralovice, Nepomuk, Nýřany, Přeštice, Rokycany, Stod, Stříbro, Sušice, Tachov.

16 PROJEKT „PLZEŇSKÝ KRAJ - BEZPEČNÝ KRAJ“

Od roku 2010 byl zahájen projekt „Plzeňský kraj - bezpečný kraj“, který realizuje aktivity přispívající k pocitu bezpečí obyvatel kraje. Projekt „Plzeňský kraj - bezpečný kraj“ je aktivita Plzeňského kraje, vedení Krajského ředitelství policie Plzeňského kraje, Krajského úřadu Plzeňského kraje a dalších subjektů směřující ke zlepšení bezpečnostní situace v Plzeňském kraji. Zákazníkem je zde občan a návštěvník Plzeňského kraje a cílem je vedle zlepšení bezpečnostní situace rovněž zlepšení subjektivního vnímání pocitu bezpečí. K naplnění těchto hlavních cílů směřují jednotlivé dílčí aktivity.

Projekt Plzeňský kraj - bezpečný kraj navazuje na projekt Plzeň - bezpečné město, který je již od počátku roku 2009 realizován na území statutárního města Plzeň. Cílem projektu Plzeňský kraj - bezpečný kraj je rozšířit tuto praxi na území celého Plzeňského kraje. Plzeňský kraj podporuje každoročně dotačním titulem projekty měst a obcí, které směřují ke zvýšení jejich bezpečnosti, a sám

realizuje preventivní projekty pro různé cílové skupiny. Mezi koordinátorem projektu Plzeňský kraj - bezpečný kraj a koordinátorem prevence kriminality funguje úzká spolupráce a výměna informací související se zvyšováním bezpečnosti kraje.

17 SOCIÁLNĚ-PRÁVNÍ OCHRANA DĚTÍ

Ochrana dítěte představuje zajištění práva dítěte na život, jeho příznivý vývoj, na rodičovskou péči a život v rodině, na identitu dítěte, svobodu myšlení, svědomí a náboženství, na vzdělání, zaměstnání, zahrnuje také ochranu dítěte před jakýmkoliv tělesným či duševním násilím, zanedbáváním, zneužíváním nebo vykořisťováním. Ochrana dítěte, která je širším pojmem než sociálně-právní ochrana, tak zahrnuje ochranu rozsáhlého souboru práv a oprávněných zájmů dítěte, a je proto upravena v různých právních odvětvích a v právních předpisech různé právní síly. Tvoří tak předmět činnosti celé řady orgánů, právnických a fyzických osob, a to v závislosti na jejich působnosti. Ochrana dítěte a zajišťování jeho práv se promítá do právních předpisů v oblasti rodinně-právní, sociální, školské, zdravotní, daňové, občanskoprávní, trestní apod., a z toho také vyplývá okruh subjektů, které ji realizují. Z této skutečnosti je zřejmé, že právní úpravu ochrany dítěte nelze zahrnout do jediného právního předpisu. Deklarace práv dítěte, přijatá VS OSN 20. listopadu 1959 a Úmluva o právech dítěte přijatá v roce 1989, deklarují rodinu jako základní jednotku společnosti a přirozené prostředí pro růst a blaho všech svých členů a zejména dětí, která musí mít nárok na potřebnou ochranu a takovou pomoc, aby mohla plnit svou úlohu. Dítě tak ve smyslu těchto mezinárodních dokumentů potřebuje pro svou tělesnou a duševní nezralost zvláštní záruky, péči a odpovídající právní ochranu před narozením a po něm. Listina základních práv a svobod, která je součástí ústavního pořádku České republiky (dále jen "Listina"), věnuje pozornost dětem a rodině v článku 32 tak, že dává rodičovství a rodinu pod ochranu zákona a dětem a mladistvým zaručuje zvláštní ochranu. Zákony proto také respektují jeden ze základních principů fungování rodiny, a to právo a povinnost rodičů společně vychovávat a pečovat o děti, a pokud je toho třeba, požadovat pomoc. Jakékoliv zasahování do soukromí a rodinného života je možné teprve tehdy, jestliže rodiče nebo osoby odpovědné za výchovu dětí o to požádají nebo se o děti nemohou nebo nechtějí starat.

Vedle těchto zmíněných významných dokumentů nalezneme ochranu dětí upravenou i v dalších mezinárodních smlouvách a v právních předpisech níže uvedených.

Co se rozumí sociálně-právní ochranou dětí, vyjadřuje konkrétně zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „zákon o SPOD“), který vymezuje sociálně-právní ochranu dětí v § 1 jako:

- a. ochranu práva dítěte na příznivý vývoj a řádnou výchovu,
- b. ochranu oprávněných zájmů dítěte, včetně ochrany jeho jmění,
- c. působení směřující k obnovení narušených funkcí rodiny,
- d. zabezpečení náhradního rodinného prostředí pro dítě, které nemůže být trvale nebo dočasně vychováváno ve vlastní rodině, přičemž zdůrazňuje, že nedotčeny zůstávají zvláštní právní předpisy, které též upravují ochranu práv a oprávněných zájmů dítěte.

Tato definice, v sobě zahrnuje sociálně právní ochranu v širokém slova smyslu, což je vyjádřeno slovy, že nedotčeny zůstávají zvláštní právní předpisy, které též upravují ochranu práv a oprávněných zájmů dítěte. V zákoně o SPOD jsou upravena jen některá opatření směřující k ochraně dětí, další jsou obsažena v řadě právních předpisů, které se vždy věnují specifické oblasti. Těmi předpisy jsou např. zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 40/2009, trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 141/1961 Sb., trestní řád, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 218/2003 Sb., o soudnictví ve věcech mládeže, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní nebo ochranné výchovy, ve znění pozdějších předpisů, dále právní předpisy o sociálním zabezpečení, zákon č. 379/2005 Sb., o opatřeních k ochraně před škodami působenými tabákovými výrobky, alkoholem a jinými návykovými látkami a o změně souvisejících zákonů, zákon č. 202/1990 Sb., o loteriích a jiných podobných hrách, ve znění pozdějších předpisů, a další.

Z výše popsanych základních právních dokumentů lze odvodit hlavní principy právní úpravy sociálně právní ochrany dětí:

- Předním hlediskem poskytování sociálně-právní ochrany dětí je nejlepší zájem, prospěch a blaho dětí.
- Sociálně-právní ochrana se poskytuje všem dětem bez rozdílu, bez jakékoliv diskriminace podle rasy, barvy pleti, pohlaví, jazyka, náboženství, politického nebo jiného smýšlení, národnostního, etnického nebo sociálního původu.
- Sociálně-právní ochrana se poskytuje bezplatně.
- Sociálně-právní ochrana se poskytuje všem nezletilým dětem mladším 18 let, pokud zletilosti nenabýly dříve.
- Stát je odpovědný za ochranu dětí před tělesným nebo duševním násilím, za ochranu jejich zdravého vývoje z hlediska fyzického, psychického a mravního a ostatních aspektů integrity dítěte jako nositele práv daných Ústavou, Listinou a práv vyplývajících z mezinárodních závazků ČR. Stát však nenahrazuje plnění povinností a odpovědnost rodičů, ani nezasahuje do jejich postavení jako nositelů rodičovské zodpovědnosti, nejsou-li práva nebo vývoj dítěte ohroženy.
- Orgány s obecnou působností na úseku ochrany dítěte jsou soudy a orgány určené zákonem o SPOD, tj. Ministerstvo práce a sociálních věcí, krajské a obecní úřady a ve vztahu k zahraničí Úřad pro mezinárodněprávní ochranu dětí v Brně. Od roku 2013 je orgánem sociálně-právní ochrany dětí i Úřad práce ČR - krajské pobočky a pobočka pro hlavní město Prahu. Sociálně-právní ochranu dětí zabezpečují též kraje a obce v samostatné působnosti, komise pro sociálně-právní ochranu dětí a fyzické a právní osoby, pokud obdrží pověření k výkonu sociálně-právní ochrany.
- Vůdčím pravidlem pro činnost orgánů sociálně-právní ochrany dětí je princip preventivního působení na rodinné vztahy, jsou-li zasaženy tak, že přichází v úvahu působení veřejné moci. Opatření sociálně-právní ochrany dětí jsou hierarchicky uspořádána ve vnitřně provázaný celek, umožňující volbu nástrojů podle konkrétní situace, v níž se dítě nachází, a podle intenzity ohrožení.
- Důraz je také položen na ochranu dětí před sociálně patologickými jevy (tj. prevence rizikového vývoje dětí a minimalizace důsledků působení sociálně patologických vlivů).
- Děti dočasně nebo trvale zbavené svého rodinného prostředí nebo děti, které nemohou být ponechány v tomto prostředí, mají právo na zvláštní ochranu a pomoc poskytovanou státem v podobě některé z forem náhradní výchovy.
- Při volbě řešení je nutno brát potřebný ohled na žádoucí kontinuitu ve výchově dítěte a na jeho etnický, náboženský, kulturní a jazykový původ.

- V případě osvojení dítěte do ciziny je nezbytné respektovat princip subsidiarity, tj. považovat osvojení dítěte do ciziny za náhradní způsob péče o dítě teprve tehdy, jestliže dítě nemůže být předáno do výchovy v rodině osvojitele nebo o ně nemůže být pečováno jiným vhodným způsobem v zemi jeho původu. Pro tuto situaci jsou mezinárodními smlouvami a zákonem o SPOD uceleně formulována pravidla pro kontakt s cizinou ve věcech sociálně-právní ochrany dětí.
- Orgánům sociálně-právní ochrany dětí se ukládá povinnost sledovat výkon ústavní nebo ochranné výchovy, aniž by zasahovaly do řízení a provozu zařízení, kde se vykonává ústavní nebo ochranná výchova; cílem sledování je dodržování práv dětí, rozvoj duševních a fyzických schopností dětí, zda trvají důvody pro pobyt dítěte v zařízení a jak se vyvíjejí vztahy mezi rodiči a dětmi.
- Cílem sociálně-právní ochrany dětí je též sanace rodin.
- Na principu dobrovolnosti se mohou na výkonu sociálně-právní ochrany dětí v zákonem vymezených činnostech podílet i fyzické nebo právnické osoby, které však k takovému působení musí mít pověření. Určité činnosti představující zásadní zásah do postavení dítěte nebo osob za ně odpovědných jsou však vyhrazené státním orgánům nebo orgánům veřejné správy v přenesené působnosti.

18 STRATEGICKÁ ČÁST KONCEPCE PREVENCE KRIMINALITY A SOCIÁLNĚ PATOLOGICKÝCH JEVŮ PLZEŇSKÉHO KRAJE NA LÉTA 2017 - 2020

18.1 VÝCHODISKA KONCEPCE A PRIORITY PLZEŇSKÉHO KRAJE

Závěry vzešlé z práce Pracovní skupiny prevence kriminality Plzeňského kraje jsou shrnuty do tří cílů. Termíny realizace uvedených doporučení jsou stanoveny průběžně po dobu platnosti Koncepce prevence kriminality a sociálně-patologických jevů Plzeňského kraje, tedy v letech 2017 - 2020.

- **Cíl: Zvýšení bezpečnosti práce s komunikačními prostředky**

Projekt Plzeňský kraj - bezpečný kraj realizuje od roku 2014 projekty zaměřující se na školení hlavně v oblasti práce s počítačem (internet, kyberšikana, sociální sítě). Cílovou skupinou tohoto projektu jsou žáci, učitelé, rodiče, sociální pracovníci a policisté. Plzeňský kraj se bude touto problematikou zabývat i do budoucna.

- **Cíl: Preventivní programy pro děti a mladistvé se sociálním znevýhodněním (a jejich rodiče)**

Pracovní skupina doporučuje pokračovat ve spolupráci s organizací Člověk v tísni, o.p.s., popř. s jinými neziskovými organizacemi na programech pro děti a mladistvé se sociálním znevýhodněním (a jejich rodiče). Vzhledem k vykázané trestné činnosti je cílem Plzeňského kraje předcházet trestné činnosti pomocí preventivních programů již u mládeže. Z tohoto důvodu chce Plzeňský kraj v těchto projektech dále pokračovat.

- **Cíl: Snížení majetkové trestné činnosti.**

Nejčastějším typem kriminality na území Plzeňského kraje je majetková trestná činnost, což vyplývá ze statistických údajů. Toto tvrzení platí i na území všech sedmi okresů. Na snížení počtu obětí majetkové trestné činnosti se zaměřují jak projekty pro děti s poruchami chování, tak projekty na seniory, které budou zrealizovány po dobu platnosti této Koncepce.

18.2 PODPORA AKTIVIT PREVENCE KRIMINALITY

Podpora sociální prevence

Zaměřena na odstranění příležitosti k páčání trestné činnosti. Realizace sociálně-preventivních aktivit (volnočasové aktivity definovaných cílových skupin, nízkoprahová, poradenská a krizová zařízení, resocializační a rekvalifikační programy, projekty na zvyšování právního vědomí, šikana, kyberšikana, projekty na eliminaci jevů způsobující sociální vyloučení, finanční gramotnost, apod.)

Podpora situačních opatření

Zaměřena na minimalizaci a eliminaci příležitosti k páčání trestné činnosti, zvyšování pravděpodobnosti odhalení pachatele a snižování zisku z trestné činnosti (městské kamerové dohlížecí systémy, osvětlení rizikových míst, apod.)

Podpora informování občanů

Zaměřena na poskytování objektivních a včasných informací o rizikových jevech, o nebezpečí ohrožení různými formami trestné činnosti a o možnostech ochrany před ní. (medializace rizikových jevů a ochrana před nimi, přednášky, besedy, tisk preventivních materiálů, poradenské služby)

Koordinace činnosti

Spolupráce a metodické vedení kraje v oblasti prevence kriminality ve vztahu k obcím, spolupráce a informovanost mezi všemi subjekty působícími v oblasti prevence kriminality, provázání a předávání koncepčních materiálů, vzdělávání subjektů v oblasti prevence, mapování aktuálních problémů v oblasti prevence kriminality v Plzeňském kraji.

18.3 OBECNÉ CÍLE KONCEPCE PREVENCE KRIMINALITY A SOCIÁLNĚ PATOLOGICKÝCH JEVŮ PLZEŇSKÉHO KRAJE NA LÉTA 2017 - 2020

- Snižování míry a závažnosti trestné činnosti, zvyšování pocitu bezpečí občanů
- Eliminace výskytu rizikových jevů v kraji
- Kvalitní a koordinovaný systém prevence kriminality na krajské a místní úrovni ve smyslu spolupráce participujících subjektů v oblasti prevence a koordinace jejich činnosti
- Podpora systému kvalitních a efektivních programů prevence kriminality
- Posilování odpovědnosti a působnosti obcí kraje v oblasti prevence kriminality a sociální prevence.

18.4 ZDROJE FINANCOVÁNÍ PROJEKTŮ PREVENCE KRIMINALITY

- finanční prostředky ze státního rozpočtu - z kapitoly Ministerstva vnitra vyčleněné na realizaci aktivit oblasti sekundární a terciární prevence
- finanční spoluúčast obcí (v případě projektů obcí) nebo kraje (v případě krajského projektu) na realizaci jednotlivých projektů

- finanční prostředky z rozpočtu Plzeňského kraje poskytované na podporu aktivit v oblasti prevence kriminality
- finanční prostředky z jiných zdrojů

18. 5 ZPŮSOB VYHODNOCENÍ

Hodnocení Koncepce prevence kriminality a sociálně patologických jevů Plzeňského kraje na léta 2013-2016 probíhá každoročně vypracováním Bezpečnostní analýzy, vč. hlavních bezpečnostních problémů Plzeňského kraje, vyhodnocením programu prevence kriminality a vypracováním Výroční zprávy o realizaci protidrogové politiky Plzeňského kraje doplněné o Analýzu protidrogové politiky na území Plzeňského kraje.

18. 6 AKTÉŘI

Na realizaci preventivní politiky Plzeňského kraje se budou podílet subjekty uvedené v institucionální analýze.

18. 7 DLOUHODOBÉ ŘEŠENÍ A OBLASTI PREVENCE KRIMINALITY NA ÚROVNÍ KRAJE

Plzeňský kraj je připraven řešit problematiku prevence kriminality i po ukončení platnosti vládou schválené Strategie prevence kriminality na léta 2016 až 2020. Pozice koordinátora prevence kriminality bude nadále zachována a podporována. Koordinátor prevence kriminality bude koordinovat aktivity v oblasti prevence kriminality na úrovni kraje a metodicky vést manažery prevence kriminality obcí s rozšířenou působností. Plzeňský kraj bude nadále podporovat činnost Pracovní skupiny prevence kriminality Plzeňského kraje, která se bude mimo jiné zabývat zpracováním koncepčních materiálů v oblasti prevence kriminality. Plzeňský kraj bude nadále vyčleňovat finanční prostředky na podporu preventivních aktivit realizované v rámci projektu Plzeňský kraj - bezpečný kraj.

19 ANALÝZA PROTIDROGOVÉ POLITIKY NA ÚZEMÍ PLZEŇSKÉHO KRAJE

Plzeňský kraj každoročně vypisuje dotační program „Program podpory projektů protidrogové prevence v Plzeňském kraji“. Tento program reaguje na způsob a výši poskytování dotací ústředními orgány organizacím realizujícím projekty protidrogové prevence. Realizace programu napomáhá k udržení a realizaci projektů protidrogové prevence v Plzeňském kraji. Podpořeni jsou zejména realizátoři protidrogových projektů, kteří mají platnou certifikaci odborné způsobilosti poskytovatelů služeb pro uživatele omamných a psychotropních látek uznávanou Radou vlády pro koordinaci protidrogové politiky (RVKPP) a podali si žádost na RVKPP o finanční podporu a prostřednictvím poskytovaných služeb pomáhají na území kraje řešit sekundární či terciární drogovou problematiku. Projekty primární prevence jsou financovány z dotačního titulu OŠMS KÚPK.

Plzeňský kraj se snaží o zachování stávající sítě protidrogových služeb, podporuje všechny typy poskytovaných služeb a spolupracuje s obcemi na finančním dofinancování regionálních projektů, které jsou realizovány na území Plzeňského kraje. Každoročně se na schvalování výše dotace shodne hodnotící komise, je pořízen Zápis z jednání hodnotící komise pro rozdělení finančních prostředků v rámci „Programu podpory projektů protidrogové prevence v Plzeňském kraji“. Hodnotící komise také určuje prioritu projektů podle aktuální situace v daném roce, která ovlivňuje konečnou výši dotace na jednotlivé projekty.

19. 1 CENTRUM PROTIDROGOVÉ PREVENCE A TERAPIE, O.P.S. (INFORMACE POSKYTNUTY ORGANIZACÍ CPPT, O.P.S.)

19. 1. 1 Kontaktní centrum

Popis služby dle § 59 zákona 108/2006 Sb., o sociálních službách:

Kontaktní centra jsou nízkoprahová zařízení poskytující ambulantní, popřípadě terénní služby osobám ohroženým závislostí na návykových látkách. Cílem služby je snižování sociálních a zdravotních rizik spojených se zneužíváním návykových látek.

Služby poskytované K - Centrem CPPT, o.p.s.

Poskytované služby snižují rizika a důsledky zneužívání návykových látek, umožňují klientům najít bezpečný prostor pro řešení aktuálních problémů a hledání přijatelných cest ke zmírnění rizik dosavadního životního stylu a pro motivaci k životu bez návykových látek.

Dále Kontaktní centrum poskytuje odborné a laické veřejnosti informace, stáže, spolupracuje na výzkumech atd. se záměrem demytizace drogové problematiky a podporování společenské platformy pro racionální protidrogovou politiku.

Cíle programu:

1. Navázat kontakt a vytvořit vztah důvěry s uživateli návykových látek
2. Zvýšit u klientů povědomí o zdravotních a sociálních rizicích aplikace návykových látek
3. Snižovat sociální a zdravotní poškození uživatelů návykových látek, předcházet destruktivnímu chování a jednání uživatelů návykových látek
4. Podpořit motivaci uživatelů ke změně směrem k méně rizikovému životu
5. Podpořit uživatele motivované k abstinenci k léčbě závislosti a návratu do běžného života bez drog
6. Podpořit klienty při překonávání náročných životních situací
7. Podpořit klienty při zvyšování kompetencí na řešení problémů spojených s užíváním návykových látek
8. Prevence rozpadu a zhoršení sociálních aj. podmínek rodin v kontaktu se závislostí
9. Demytizování drogové problematiky, podpora racionální protidrogové politiky

Cílová skupina:

1. Osoby starší 15 let, které v důsledku užívání návykových látek hledají odborné informace, poradenství a jiné sociální a zdravotnické služby k provedení změn směrem k návratu do společnosti a k životu bez zneužívání návykových látek.
2. Rodinní příslušníci a blízcí uživatelů návykových látek, kteří potřebují orientaci v problematice a odbornou podporu.
3. Od roku 2015 služba dále poskytuje základní poradenské a terapeutické služby patologickým hráčům a jejich blízkým v samostatném segmentu služeb

K-Centrum CPPT	2012	2013	2014	2015 ¹
rozpočet	3 000 000,00	3 087 400,00	3 199 500,00	3 561 333,00
počet klientů*	499/105	482/101	547/72	581/98
počet kontaktů	7000	7432	7358	7594
počet výměn	3170	3535	3730	3547
vyměněné stříkačky**	83900/8900	114075/10380	108941/7962	105921/4135
kapacita služby***	7100	7300	7300	7400
odmítnuté kontakty****	752	652	741	615
úvazky	5,3	4,8	5	5,5

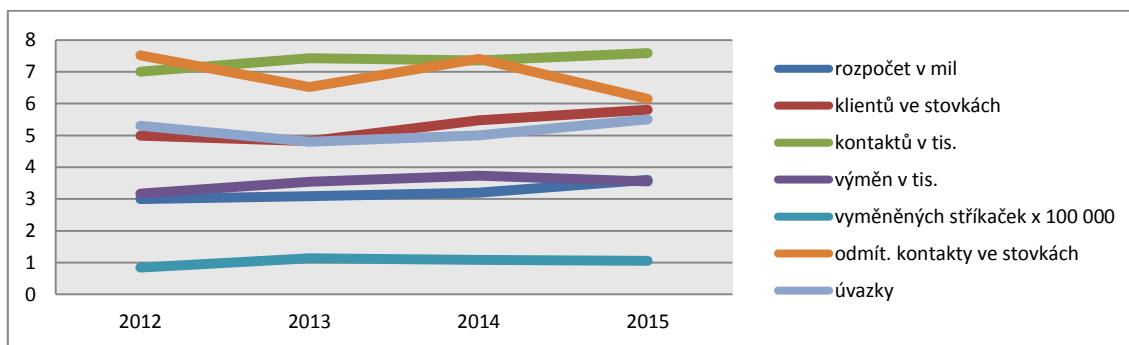
*počet klientů uváděn v poměru drogový/z toho nedrogový

**nabídka kapslí oproti výměnnému inj. materiálu, bezpečnější užívání. Vydaný materiál/ z toho kapsle

***kapacita služby na počet kontaktů/rok

****počet odmítnutí, tzn., kolikrát jsme museli někoho odmítnout, nejedná se o počet odmítnutých klientů, nebylo evidováno. Jde především o klienty Kontaktní místnosti. V letech 2008 a 2009 byla návštěvnost KM výrazně nižší, proto i nižší počet.

¹ včetně segmentu služeb proktologické hráče

Současný stav programu:

Kontaktní centrum je stabilní službou v Plzeňském kraji. Od roku 2015 realizuje dále segment služeb pro patologické hráče a jejich blízké. Pokud se budou finanční prostředky pohybovat kolem cca 3,6 mil Kč a cca 5,5 HPP pracovníků v přímé péči (včetně segmentu pro patologické hráče) je možné zajistit kvalitní poskytování služby bez omezení.

Podfinancování služby by mělo za následek:

1. V krátkodobém horizontu:
 - a. Přesunutí již nakontaktovaných klientů zpět do terénu;
 - b. Injekční materiál bude více sdílen mezi klienty nebo někde ponechán bez možnosti sterilně jej zlikvidovat;
 - c. Snížení počtu osob, které byli se službou v kontaktu;
 - d. Snížení kontaktního času, v rámci kterého měli pracovníci možnost s uživateli drog pracovat na změně životního stylu, které přináší rizika pro ně samotné, ale i pro veřejné zdraví;
 - e. Omezení poradenských služeb pro uživatele drog a především jejich rodiče a blízké, kteří jsou v tíživé životní situaci;
2. V dlouhodobém horizontu:
 - a. V případě zrušení/uzavření služby by kvalifikovaní zaměstnanci odešli do jiných služeb. Pokud by se daná služba měla znovu otvírat, prvotní investice na její otevření by byly mnohem vyšší, než je běžný roční provoz.
 - b. Kvalita pracovníků je zajištěna dlouhodobou prací s cílovou skupinou, absolvováním dlouhodobého vzdělávání v oblasti krizové intervence, psychologických výcviků, atd. Tito pracovníci by nebyli při znovuootevření K-centra k dispozici a trvalo by několik let, než by se noví pracovníci stali kvalifikovanými odbornými pracovníky;
 - c. Napojení se znovu na dotační systém například RVKPP by byl značně problémový, protože například RVKPP již několik let nepodporuje nově vzniklé služby. Znamenalo by to, že by město Plzeň, popřípadě Plzeňský kraj museli suplovat finanční prostředky RVKPP.

19. 1. 2 Drogové poradenství ve věznicích

Popis služby:

V Plzeňském kraji je program Drogové poradenství ve věznicích jediným programem zacíleným na dlouhodobou systematickou poradenskou práci s uživateli drog ve výkonu vazby a výkonu trestu odnětí svobody. Program poskytuje své služby ve Věznicích Plzeň na základě formální smlouvy o spolupráci, uzavřené s věznicí v roce 2008.

Cíle programu:

1. Zvýšení kompetencí klienta při řešení problémů spojených s užíváním návykových látek a pobytem ve vězení;
2. Změna současného chování klienta směrem k péči o vlastní zdraví, zlepšení vztahů s lidmi, abstinenci od návykových látek, léčbě závislosti apod.;
3. Zlepšení orientace klientů v nové životní situaci po propuštění z vězení a stabilizace sociální situace klienta tak, aby nedocházelo k zacyklení nežádoucího životního stylu vedoucího zpět do vězení;
4. Zlepšení vzájemné komunikace klientů s rodinnými příslušníky a jinými blízkými osobami, které podpoří jejich návrat do společnosti bez návykových látek.

Cílová skupina:

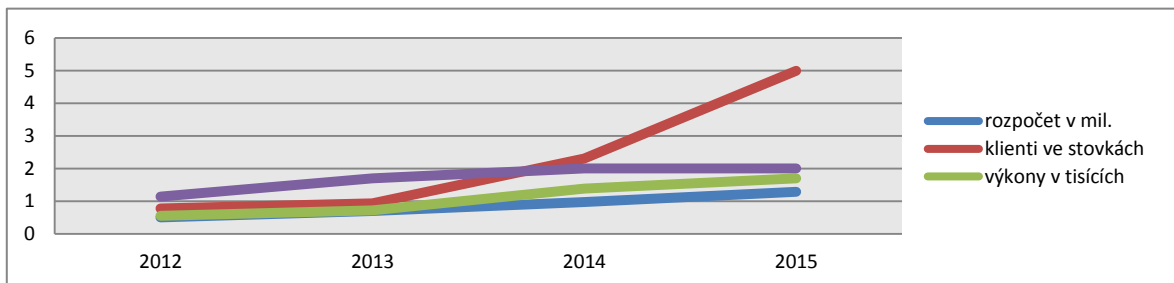
1. Osoby, které se svým rizikovým způsobem života spojeným s užíváním návykových látek dostaly do konfliktu se zákonem a jsou toho času: ve výkonu vazby nebo výkonu trestu, případně ti, kterým lze pomoci navázat spolupráci s Probační a mediační službou a přispět k využití alternativních způsobů trestání či ochranné léčby.

- Osoby po výstupu z výkonu trestu, které nyní hledají podporu ke změně životního stylu směrem k abstinenci, zapojení se do společnosti s možností nástupu na léčbu závislosti.
- Rodinní příslušníci a další blízké osoby uživatelů návykových látek ve výkonu vazby či výkonu trestu.

Vězení CPPT	2012	2013	2014	2015
rozpočet	500000,00	698000,00	971300,00	1290492,00
počet klientů	78	93	231	499
počet výkonů*	546	724	1393	1698
kapacita služby**	100/500	100/1000	300/1500	300/1500
odmítnutí klienti	14	21	32	42
úvazky	1,14	1,7	2,0	2,0

*výkony představují: ind. poradenství, info servis, krizová intervence, vstupní zhodnocení stavu klienta, sociální práce, korespondenční práce

**kapacita: počet klientů/počet rozhovorů/rok

Návaznost, kam služba odkazuje:

Klienti jsou připravováni na návrat z vězení především do léčby. Záměrem služby je umožnit klientovi návrat do společnosti tak, aby bylo minimalizováno riziko jeho návratu k užívání návykových látek, a s tím spojenému páčání trestné činnosti.

Současný stav programu:

Od roku 2014 poskytuje Drogové poradenství ve věznici své služby ve Věznicích Plzeň, Horní Slavkov, ostrov nad Ohří a Oráčov. Své služby směřuje přednostně ke klientům s trvalým pobytem na území Plzeňského kraje, kteří se po výkonu VTOS hodlají vrátit do místa trvalého pobytu. Na úseku postpenitenciární péče se věnuje klientům pobývajícím na území města Plzně a v Plzeňském kraji. Od roku 2014 pracuje služba v úvazkové kapacitě 2,0 HPP. Tento stav současně představuje nutné minimum pro zajištění služeb. V roce 2015 služba rapidně navýšila výkon a nezbytně by potřebovala personálně posílit, neboť poptávka výrazně převyšuje dostupnou kapacitu.

Dopady v případě uzavření služby:

Sociální pracovníci věznice nejsou školeni na práci s uživateli drog. Z tohoto důvodu vznikl program Drogového poradenství ve věznici. Jeho zrušení představuje několik rizik:

- Neexistence spolupráce se sociálními pracovníky věznice a následně s rodinou při delegování klienta do léčby po ukončení trestu a tím snížení recidivy;
- Neexistence zahájení spolupráce s klientem na motivaci řešit svoji závislost;
- Ukončení projektu a jeho znovu obnovení bude daleko nákladnější, než jeho stávající udržení;
- Přísné podmínky na praxi odborníků vstupujících do věznice (věk 25 let, odborná praxe v drogové oblasti minimálně 1 rok nebo 2 roky v jiné sociální službě, povinné absolvování 200 hodin vzdělávacích aktivit ještě před zahájením činnosti v rámci služby). Znovu otevření služby představuje nejdříve vyškolení odborného personálu, aby splňovali podmínky vstupu a následně teprve přímá práce;
- Napojení se znovu na dotační systém například Ministerstvo spravedlnosti by byl značně problémový, protože například Ministerstvo spravedlnosti již několik let nepodporuje nově vzniklé služby. Znamenalo by to, že by město Plzeň, popřípadě Plzeňský kraj museli suplovat finanční prostředky Ministerstva spravedlnosti.

19. 1. 3 Program následné péče

Popis služby dle § 64 108/2006 Sb., o sociálních službách:

Služby následné péče jsou ambulantní nebo pobytové služby poskytované osobám s chronickým duševním onemocněním a osobám závislým na návykových látkách, které absolvovaly ústavní léčbu ve zdravotnickém zařízení, absolvovaly ambulantní léčbu nebo se jí podrobují, nebo osobám, které abstínují.

Vlastní popis služby:

Program následné péče CPPT, o.p.s. poskytuje svými odbornými sociálními službami podporu lidem, kteří se rozhodli pro život bez návykových látek ve chvíli přechodu od závislosti k osobní svobodě. Jsme přesvědčeni, že odborný individuální přístup v tomto nelehkém období výrazně pomáhá snížit riziko návratu k užívání návykových látek a poškozujícímu chování k sobě i společnosti. Svými službami podporujeme klienty při začleňování zpět do společnosti v souladu s jejich potřebami v oblasti zaměstnání, studia, samostatného bydlení, rodinných a přátelských vztahů a v neposlední řadě při obnovování, budování a udržení si zdravého životního stylu a k vyrovnání se s nedávnou minulostí.

Cíle programu:

Cílem služeb PNP je podpořit klienta v období návratu do běžného života a k osobní svobodě. Základním prvkem je uvědomění si omezujících aspektů závislostního jednání a jeho změna směřující pokud možno k úplné nezávislosti na institucionální podpoře a léčebném procesu.

Cílová skupina:

- Osoby, které se rozhodli pro život bez návykových látek, minimálně 3 měsíce abstínují nebo absolvovali léčbu závislosti na návykových látkách a hledají podporu pro udržení této životní změny.
- Rodiče, partneři a blízcí těchto osob.

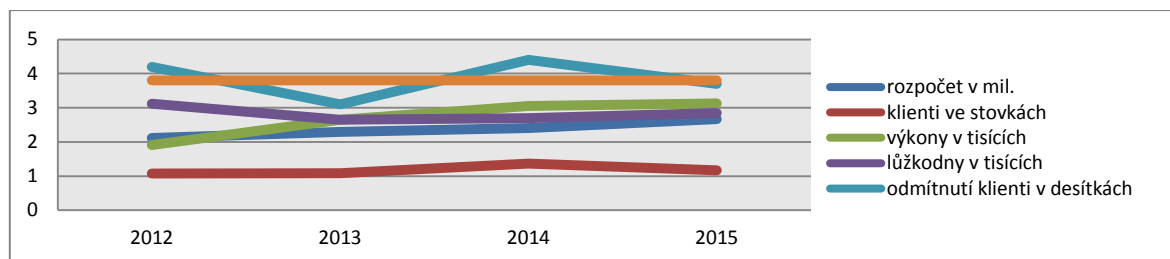
3. Od roku 2014 samostatný segment následné péče pro patologické hráče (pobytovou i ambulanti formou) a jejich blízké.

Následná péče CPPT	2012	2013	2014 ¹	2015
rozpočet	2119000	2286800	2410400	2665000
počet klientů	108	109	137	117
počet výkonů	1913	2654	3049	3125
počet lůžkodnů	3122	2650	2701	2851
kapacita služby	40/10	40/10	40/11	40/11
odmítnutí klienti	42	31	44	37
úvazky	3,8	3,8	3,8	3,8

¹ od roku 2014 včetně segmentu služeb pro patologické hráče

Návaznost, kam služba odkazuje

Následná péče o osoby léčící se ze závislosti zvyšuje úspěšnost léčebného snažení o 40-60%. Již vlastní doba následné péče často znamená výraznou finanční společenskou úsporu - uživatelé služby jsou vedeni k co nejrychlejšímu návratu na trh práce, aktivního řešení případné trestně-právní a dluhové problematiky. Cílový stav po řádném absolvování představuje plná nezávislost na další institucionální podpoře.

Současný stav programu:

Služba od roku 2012 setrvale mírně roste co do nominálního výkonu. Tento stav je možný jen díky opakované změně struktury poskytovaných služeb. Dlouhodobě stabilnímu a vysoce kvalifikovanému týmu. Od roku 2014 poprvé dochází k omezování příjmu klientů do ambulantních služeb a obdobně jako u pobytové složky je veden pořadník zájemců (zejména pak o intenzivní doléčování se skupinovou terapií). Otevírací doba bez předchozího objednání je pro vysokou vytíženost týmu zcela zrušena a do služeb je možné vstupovat pouze po předchozím telefonickém objednání. Pro bezpečné fungování služby je nezbytné dosáhnout alespoň úvazkové kapacity 4,0 HPP.

Dopady podfinancování služby:

1. Dopady v krátkodobém horizontu:

- Uzavření služeb Programu následné péče (PNP) nebude mít v krátkodobém horizontu (1/2 roku - rok) viditelné přímé dopady na populaci.
- Základní problém bude spočívat ve skutečnosti, že vzhledem k veřejnému závazku služby je vlastní uzavírání služby dlouhodobý proces (program klienta trvá 8 - 18 měsíců, chráněné bydlení 6 měsíců). Ukončit probíhající program klienta, tak aby dostal platnému kontraktu a vedl k bezpečnému ukončení či předání do péče bude trvat 1 - 3 měsíce. Samotné ukončování je tedy nákladné.
- V krátkodobém horizontu pocítí uzavření služeb především rodiče a blízcí uživatelů návykových látek, a to v podobě zrušení rodičovské skupiny a poradenství pro rodiče a blízké.

2. Dopady v dlouhodobém horizontu:

- Uzavření následné péče v dlouhodobém horizontu představuje pro společnost ztrátovost v efektivitě léčebných intervencí. Doléčování zvyšuje úspěšnost léčebného pokusu o 40 - 60%. Klient, který je v doléčování, je zpravidla přes 50 % času stráveného doléčováním již produktivní (legálně pracuje a platí pojištění a daně). Pokud klient nenastoupí doléčování lze předpokládat, že v případě obtíží v abstinenci vyhledá léčebnou intervenci - bude ve stavu nemocných, nebo bude čerpat sociální dávky a bude tedy neproduktivní.
- Současně je případné znovu obnovení služeb nákladné. Vzhledem k dlouhodobému průběhu programu efektivního doléčování trvá dosažení plné naplněnosti služby 1 - 2 roky. Dojde-li k uzavření služby, dojde ke ztrátě kvalifikovaného personálu, jeho budování při znovuotevření může posunout dosažení plné efektivity služby k horizontu 3 - 5 let.

Statistické ukazatele poskytovaných služeb viz příloha č. 6.

19. 2 POINT 14 (INFORMACE POSKYTNUTY ORGANIZACÍ POINT 14)

19. 2. 1 Středisko následné péče

Popis služby:

Středisko následné péče pomáhá a podporuje bývalé uživatele návykových látek po léčbě v osamostatnění, odpovědnosti, abstinenci a v návratu do života ve společnosti prostřednictvím poradenství, individuální, skupinové a rodinné terapie a volnočasových aktivit.

Cíle programu:

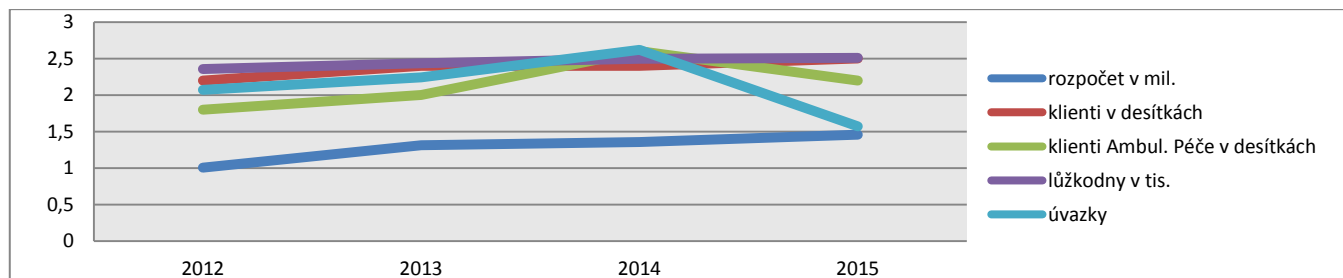
- stabilizace sociální situace klienta (vzdělání, zaměstnání, finanční závazky)
- stabilizace psychického a somatického stavu klienta
- podpora sociálních vazeb klienta
- stabilizace v abstinenci a zvládání relapsu

5. uvědomování si odpovědnosti a její aplikace v životě klienta, nejen po dobu trvání programu, ale i po jeho ukončení

Cílová skupina:

Muži a ženy, matky s dětmi, kteří absolvovali léčbu závislosti, abstinují alespoň tři měsíce a jsou motivovaní k dalšímu životu bez návykových látek. Do terapie s klientem jsou zapojeni také rodinní příslušníci a osoby blízké.

SNP POINT 14	2012	2013	2014	2015
rozpočet	1 005 634	1 310 545	1 354 316	1 458 485
počet klientů	22	24	24	25
počet lůžkodnů	2358	2434	2498	2510
počet klientů ambulantní péče	18	20	26	22
kapacita (pobytová)	8	8	8/9	9
kapacita (ambulance)	10	10	10	10
odmítnutí klienti	0	0	31	30
úvazky	2,07	2,24	2,62	1,572

Návaznost služby:

Středisko následné péče je posledním článkem v celém systému léčby závislých klientů. Klienti, kteří si nemohou najít místo na trhu práce, jsou odkazováni do spolupracující organizace SKP Plzeň (Pracovní a soc. agentura).

Dlouhodobé podfinancování:

- Dlouhodobé podfinancování by mělo za důsledek zkrácení pracovních úvazků a tím omezení provozu v pobytové i ambulantní části služby - dopad na kvalitu poskytované služby.
- Snížení kapacity v obou službách (pobytová, ambulantní).
- Postupné chátrání budovy.

Zánik služby:

- Narušení kontinuity v systému poskytování sociálních služeb.
- Zvýšení počtu klientů opakující léčbu.
- Snížení úspěšnosti léčby.
- Snížení počtu klientů, kteří by se po léčbě začlenili na trh práce.

19. 2. 2 Terénní program

Popis služby dle § 69 zákona 108/2006 Sb., o sociálních službách:

Terénní programy jsou terénní služby poskytované osobám, které vedou rizikový způsob života nebo jsou tímto způsobem života ohroženy. Služba je určena pro problémové skupiny osob, uživatele návykových látek nebo omamných psychotropních látek, osoby bez přístřeší, osoby žijící v sociálně vyloučených komunitách a jiné sociálně ohrožené skupiny. Cílem služby je tyto osoby vyhledávat a minimalizovat rizika jejich způsobu života. Služba může být osobám poskytována anonymně.

Služby poskytované terénním programem Point 14:

individuální poradenství, informační servis, distribuce HR materiálu, asistenční služba, zdravotní ošetření, krizová a situační intervence, potravinová pomoc, testování na HIV, HEP B a C v terénu, sběr infekčního materiálu.

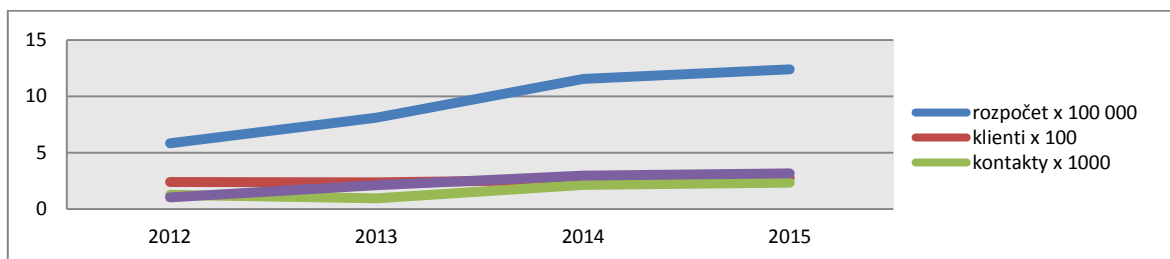
Cíle programu:

Navázat kontakt s klienty, kteří se vyskytují na drogové scéně, motivovat je k návštěvě odborného zařízení, motivace klienta ke komunitní či jiné léčbě, motivace k integraci, popř. reintegraci do společnosti, řešení problémů dle individuálních potřeb klienta, snižování/redukce/odstranění rizik (zdravotních, sociálních apod.) spojených s užíváním drog, dočasné či trvalé zvýšení životní úrovně a sociálních podmínek klienta (bydlení, zaměstnání, rodinné zázemí, předejití či zastavení trestné činnosti).

Cílová skupina:

Program je určen pro osoby experimentující s návykovými látkami, problémové uživatele návykových látek, závislé na návykových látkách.

Terén point 14	2012	2013	2014	2015
rozpočet	582 357,00	812 011	1 154 106	1 238 955
počet klientů	241	238	261	278
počet kontaktů	1 277	942	2138	2352
kapacita služby	200	200	200	200
odmítnutí klienti	0	0	0	0
úvazky	1,03	2,13	2,98	3,17

Návaznost služby:

Služba terénního programu je navázána zejména na Kontaktní centrum Point 14.

Kontaktované klienty pravidelně odkazujeme do Kontaktních center (Point 14, CPPT, o.p.s.) a na výměnné programy (Spolek Ulice Plzeň, CPPT, o.p.s.). Hlavním cílem terénních aktivit je motivace klienta ke změně životního stylu a navázání na další služby v síti poskytovaných soc. služeb. Toto se daří u 90 % klientů.

Současný stav Terénního programu:

Situace terénního programu je kritická. V současné době funguje v personálním obsazení 1 zaměstnanec (přímá práce) + 3 střídající se dobrovolníci. Ze statistického vývoje služby je patrné, že více finančních prostředků znamená možnost personálního obsazení s vyšším počtem zaměstnanců, což má dopad na vyšší efektivitu práce (vyšší počet klientů, kontaktů a výkonů).

Možnosti negativních dopadů při úplném uzavření služby:

- Ohrožení fungování návazných služeb, spousta klientů by zůstala bezprizorní (bez pomoci), protože by se o možnosti pomoci nemuseli dozvědět.
- Narušení sítě sociálních služeb.
- Riziko navýšení počtu nakažených infekčně a pohlavně přenosnými chorobami.
- Menší šance na vyléčení klienta ze závislosti - problém by nebyl včas podchycen, jestli vůbec...

Menší (nebo žádná) osvěta klientů v oblasti bezpečného užívání NL, bezpečného sexu, v oblasti zdraví celkově - tzn. zanedbaná péče o zdraví, vyšší možnost nákazy HIV, HEP, Syfilis.

19. 2. 3 Kontaktní centrum

Popis služby dle § 59 zákona 108/2006 Sb., o sociálních službách:

Kontaktní centra jsou nízkoprahová zařízení poskytující ambulantní, popřípadě terénní služby osobám ohroženým závislostí na návykových látkách. Cílem služby je snižování sociálních a zdravotních rizik spojených se zneužíváním návykových látek.

Popis služby:

Kontaktní centrum (KC) je nízkoprahové zařízení, které nabízí celé spektrum služeb určených nejen pro klienty ve fázi sociálního a zdravotního debaklu, ale také pro klienty, jejichž sociální status je zachován (přestože užívají návykové látky) a pro rodiny (rodiče i nezletilé) ohrožené závislostí.

Služby centra se nezaměřují jen na poskytování Harm reduction služeb (nicméně tyto služby považujeme za nezbytné), ale zaměřují se zejména na navázání kontaktu s klientem a motivaci klienta ke změně životního stylu.

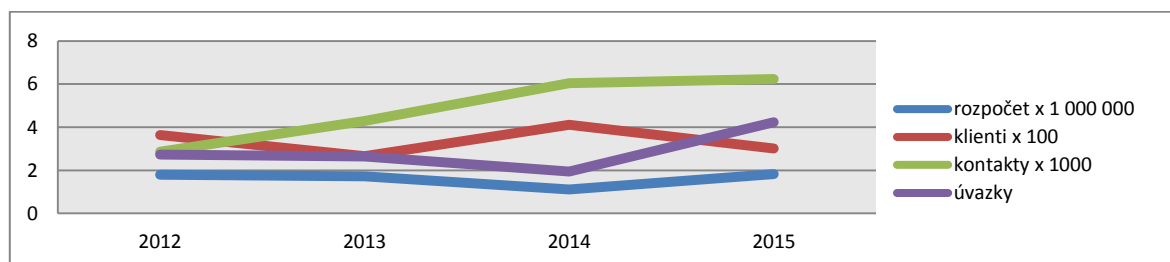
Cílová skupina:

- osoby ohrožené závislostí nebo závislé na návykových látkách,
- osoby, které vedou rizikový způsob života anebo jsou tímto způsobem života ohroženy

Cíle programu:

- stabilizace sociálních podmínek uživatele pro jeho následnou abstinenci např. v oblasti bydlení, zaměstnání, rodinné zázemí, apod.,
- minimalizace sociálních rizik souvisejících s užíváním drog,
- změna rizikového chování uživatelů drog směrem k méně rizikovému,
- minimalizace rizika somatického poškození, popřípadě jeho odstranění či redukce,
- podpora vlastní aktivity a motivace uživatelů k řešení jejich sociální situace.

Kontaktní centrum POINT	2012	2013	2014	2015
rozpočet	1 791 347	1 729 002	1 114 867	1 823 793
počet klientů	364	266	411	301
počet kontaktů	2867	4287	6040	6233
kapacita služby/okamžitá	10	10	10	10
odmítnutí klienti	0	0	0	0
úvazky			1,94	2,33

Návaznost služby:

Služba kontaktního centra je navázána zejména na terapeutické komunity v celé ČR a jiná odborná zařízení poskytující odbornou léčbu závislosti. Dále služba spolupracuje a má některé společné klienty s OSPODY především z Plzně a některých přilehlých obcí.

Současný stav Kontaktního centra:

Ze statistického vývoje služby je patrné, že v roce 2014 navštívilo centrum 411 klientů, přestože byl nižší rozpočet. Tento fakt byl ovlivněn tím, že organizace v tomto roce dostala finance na službu **Nízkoprahové denní centrum (pro osoby bez přístřeší)**. Tato služba byla podpořena částkou 1 497 000 Kč (není připočteno do rozpočtu KC) jako individuální projekt prostřednictvím Plzeňského kraje v rámci programu „Podpora sociálních služeb v Plzeňském kraji - 2. etapa“ z Operačního programu lidské zdroje a zaměstnanost. V současné době je stále služba podfinancovaná.

Možnosti negativních dopadů při úplném uzavření služby:

- Ohrožení fungování návazných služeb, spousta klientů by zůstala bezprizorní (bez pomoci), protože by se o možnosti pomoci nemuseli dozvědět.
- Narušení sítě sociálních služeb.
- Riziko navýšení počtu nakažených infekčně a pohlavně přenosnými chorobami.
- Menší šance na vyléčení klienta ze závislosti - problém by nebyl včas podchycen, jestli vůbec...

Menší (nebo žádná) osvěta klientů v oblasti bezpečného užívání NL, bezpečného sexu, v oblasti zdraví celkově - tzn. zanedbaná péče o zdraví, vyšší možnost nákazy HIV, HEP, Syfilis.

19. 3 STŘEDISKO KŘESŤANSKÉ POMOCI PLZEŇ (INFORMACE POSKYTNUTY ORGANIZACÍ SKP PLZEŇ)

19. 3. 1 Pracovní a sociální agentura

Popis služby:

Pracovní a sociální agentura (dále jen PSA) poskytovala **podporované zaměstnání** (na základě pracovní smlouvy) pro nezaměstnatelné klienty přicházející z Terapeutické komunity Vršíček (či zařízení podobného typu) a klienty hledající zaměstnání.

Od roku 2013 jsme podporované zaměstnání **přestali zajišťovat**, služba byla neudržitelná z důvodu nedostatku finančních prostředků. Nadále jsme však přesvědčeni o potřebě podporovaného zaměstnání, které vrací klienty na trh práce.

Stále poskytujeme pracovní a sociální poradenství, osobní asistence při jednání s úřady, pomoc při hledání pracovního místa.

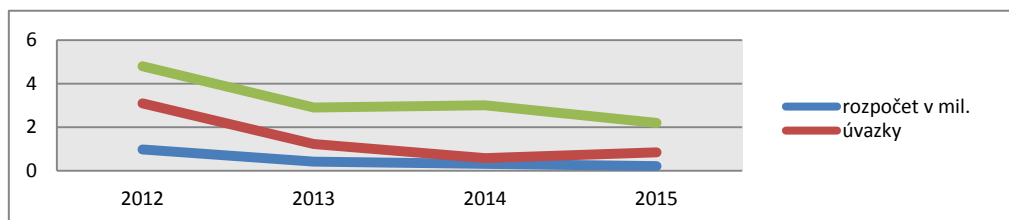
Cíle programu:

Naším cílem je pomoci klientům k dosažení samostatnosti, nezávislosti a soběstačnosti.

Cílová skupina:

Služba je určena pro dospělé osoby v nepříznivé sociální situaci nebo nesnadno zařaditelné na trhu práce, kteří nejsou schopni řešit tuto situaci vlastními silami. Služba je určena i pro osoby ohrožené závislostí nebo závislé na návykových látkách. Věk 18 až 64 let.

PSA SKP	2012	2013	2014	2015
rozpočet	982 071	422 000	316 000	209 779
počet klientů	48	29	30	22
kapacita služby	14	14	14	14
odmítnutí klienti	1	0	0	0
úvazky	3,1	1,223	0,583	0,85

Návaznost, kam služba odkazuje:

V PSA jsou zaměstnáváni klienti ze Střediska následné péče - z organizace Point 14 a uživatelé z Domu na půl cesty a dále uživatelé bez přístřeší, bez sociálních dávek, kteří přicházejí přímo z „ulice“ a mají současně trvalý pobyt v Plzni.

Sociální rehabilitace se věnuje klientům terapeutické komunity Vršíček. Klienti ve třetí fázi využívají služeb sociální rehabilitace (poradenství v oblasti získávání zaměstnání, rekvalifikace apod.). Výsledkem této spolupráce je téměř stoprocentní zaměstnanost našich klientů, při odchodu z TK.

19. 3. 2 Terapeutická komunita Vršíček

Popis služby dle § 68 zákona 108/2006 Sb., o sociálních službách:

Terapeutické komunity poskytují pobytové služby i na přechodnou dobu pro osoby závislé na návykových látkách nebo osoby s chronickým duševním onemocněním, které mají zájem o začlenění do běžného života.

Vlastní popis služby:

Terapeutická komunita Vršíček (dále jen TKV) poskytuje pobytový, **resocializační program** pro muže a ženy ve věku 18 - 45 let se závislostí na návykových látkách. Program je založen na bio-psycho-socio-spirituálním modelu závislosti - situace a problémy klienta jsou vnímány a řešeny z těchto úhlů pohledu. Klienti při odchodu z komunity uvádějí obvykle zlepšení své situace ve všech těchto čtyřech oblastech svého života.

TKV je jediná terapeutická komunita v Plzeňském a Karlovarském kraji.

Služby poskytované Terapeutickou komunitou Vršíček:

poskytnutí stravy, poskytnutí ubytování, zprostředkování kontaktu se společenským prostředím, sociálně terapeutické činnosti, pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí.

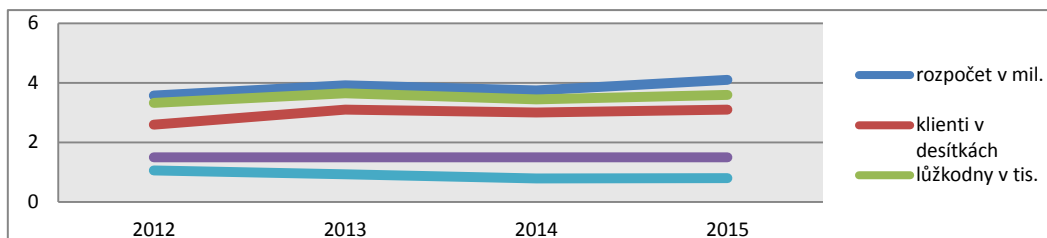
Cíle programu:

1. Harmonizace osobnosti podpora stylu života bez drog a položení základů pro návrat do společnosti.
2. Změna chování a myšlení, které vyčleňují klienta ze společnosti a způsobují jemu i jeho okolí psychickou a fyzickou újmu.

Cílová skupina:

Osoby ohrožené závislostí nebo závislé na návykových látkách.

TK Vršíček SKP	2012	2013	2014	2015
rozpočet v tis.	3 570	3 918	3 754	4 100
počet klientů	26	31	30	31
počet lůžkodnů	3 330	3 653	3 445	3 602
Využití lůžek	78 %	67%	63%	66 %
kapacita služby	15	15	15	15
odmítnutí klienti	0	0	0	0
úvazky	10,61	9,304	7,951	8,002

Návaznost, kam služba odkazuje:

Klienti, kteří nastupují do TKV mají trvalá bydliště po celé ČR. Před nástupem se však dlouhodobě zdržují v Plzni a jejím okolí, kde páchají trestnou činnost nebo obtěžují okolí jako bezdomovci v parcích a jinde. Naši klienti k nám přicházejí zejména z kontaktních center (především Point14), detoxů (především plzeňský detox ve fakultní nemocnici na Plzeň - Lochotín) a psychiatrických léčeben (z toho především Dobřany). Po dokončení programu mohou klienti přejít do doléčovacího centra Středisko následné péče - Chráněné bydlení. Klienti ve třetí fázi využívají služeb sociální rehabilitace (poradenství v oblasti získávání zaměstnání, rekvalifikace apod.). Výsledkem této spolupráce je téměř stoprocentní zaměstnanost našich klientů při odchodu z TK.

Co se stane, když se bude muset TKV zavřít:

1. Klienti, kteří nenastoupí do TK, budou "na ulici" v Plzni a budou páchat trestnou činnost a zvýší se kriminalita. Momentálně jde o 13 osob, které máme v komunitě. Celkově cca o 35 osob, které k nám v průběhu roku nastoupí.
2. S klienty se nezačne pracovat na hrazení svých závazků vůči státu, městu apod.
3. Propustí se sehraný terapeutický tým, který se v případě získání nových finančních prostředků již ze stejných lidí znovu nevytvoří.
4. Obecně léčba v terapeutické komunitě vychází pro město, kraj i stát nepoměrně levněji, než rizikový uživatel návykových látek, pohybující se na hraně zákona a svým rizikovým způsobem života ohrožující majetek a zdraví občanů.

19. 4 SPOLEK ULICE PLZEŇ (INFORMACE POSKYTNUTY ORGANIZACÍ SPOLEK ULICE PLZEŇ)

19. 4. 1 Substituční centrum

Popis služby:

Substituční léčba je standardní léčebný postup (svou charakteristikou patří do principu harm reduction). Jedná se o náhradu dosud užívané nelegální látky (drogy opiatového typu) látkou, která má podobné účinky a je podávána legálním a bezpečným způsobem. Substituční program má nezastupitelné místo v síti sociálně zdravotních služeb pro osoby závislé na OPL. Jedná se o jediný program svého druhu v Plzeňském kraji.

Cíle programu:

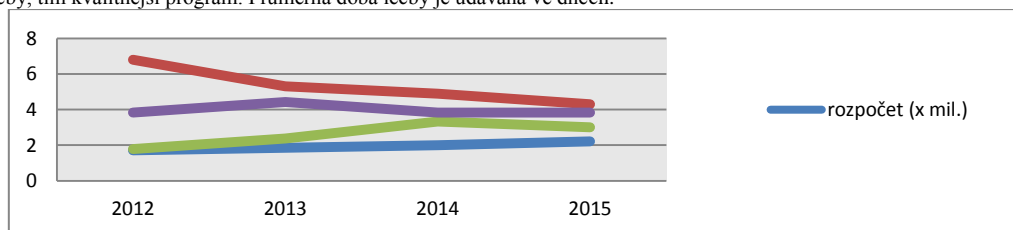
Ambulantní, farmakologická a psychosociální léčba opiatových závislostí.

Cílová skupina:

Osoby s indikovanou závislostí na opioidech.

Substituční Ulice	2012	2013	2014	2015
rozpočet	1 707 000,00	1 864 420,00	2 001 680,00	2 210 184,00
počet klientů	68	53	49	43
průměrná doba klienta v programu	179	237	333	301
kapacita služby	40	40	40	40
odmítnutí klienti	0	0	0	0
úvazky	3,83	4,43	3,83	3,83

Poznámka: Počet klientů udává, kolik klientů se v daný rok léčilo v SL. Vyšší počet klientů znamená kratší dobu trvání léčby. Substituční léčba je udržovací terapie, proto čím delší doba léčby, tím kvalitnější program. Průměrná doba léčby je udávána ve dnech.

Návaznost, kam služba odkazuje:

Substituční centrum je především návaznou institucí. Asi nejdůležitější službou, do které odkazovala, byla Pracovní a sociální agentura SKP Plzeň.

Současný stav Substitučního centra:

Centrum je na hranici své kapacity. Ta je stanovená velikostí prostoru, ve kterém se nachází. Klesající počet uživatelů léčby je pozitivním indikátorem kvality poskytovaných služeb. Pokud je v SL vysoký počet klientů nad kapacitu, znamená to jejich velkou fluktuaci. Současných 43 klientů odpovídá dobře nastavenému prahu služby, ve které je klient schopen prosperovat.

Substitučnímu programu pomalu narůstá rozpočet, což je dáno zkušenými pracovníky zdr. personálu (narůstá mzda) a také vedlejší službou testování klientů pro potřeby OSPOD (jednotlivá UMO, PMS).

Rizika podfinancování služby:

1. Dlouhodobé podfinancování:
 - a. Snížení počtu zaměstnanců, snížení kapacity služby, její dosažitelnosti, snížení počtu klientů.
 - b. Zvýšení počtu uživatelů opiátů v Plzni, obnovení vztahu klient + dealer, nárůst pocitu nebezpečí obyvatel Plzně.
 - c. Nárůst drobné kriminality ve městě a znásobení finančního dopadu, volně pohozených injekčních stříkaček
 - d. Zvýšení výskytu infekčních chorob ve městě - HIV, syfilis, žloutenky B, C.
 - e. Narušení spolupráce s OSPOD.
2. Zánik služby:
 - a. Zánik jediného substitučního centra v západních Čechách.
 - b. Zánik důležité alternativy k léčbě opiátových závislostí.
 - c. Výrazné zvýšení drobné kriminality v Plzni.
 - d. Předimenzování psychiatrického oddělení ve FN Plzeň.

19. 4. 2 Terénní program

Popis služby dle § 69 zákona 108/2006 Sb., o sociálních službách

Terénní programy jsou terénní služby poskytované osobám, které vedou rizikový způsob života nebo jsou tímto způsobem života ohroženy. Služba je určena pro problémové skupiny osob, uživatele návykových látek nebo omamných psychotropních látek, osoby bez přístřeší, osoby žijící v sociálně vyloučených komunitách a pro jiné sociálně ohrožené skupiny. Cílem služby je tyto osoby vyhledávat a minimalizovat rizika jejich způsobu života. Služba může být osobám poskytována anonymně.

Služby poskytované terénním programem Spolku Ulice Plzeň:

individuální poradenství, informační servis, kontaktní práce, krizová intervence, krizová intervence po telefonu, sociální práce, zprostředkování screeningových testů na infekční nemoci (HCV, HBV, HIV, syfilis), úkony potřebné pro zajištění práce s klientem, zhodnocení stavu klienta, výměnný injekční program, základní zdravotní ošetření, neodkladná první pomoc, zhodnocení stavu a potřeby drogové služby.

Kromě výše vyjmenovaných služeb, poskytuje i další služby, které však nemá certifikované. Jedná se o: beseda, individuální poradenství pro rodiče a osoby blízké klientům, interaktivní seminář, komponovaný preventivní program, korespondenční práce, přednáška, telefonické, písemné a internetové poradenství, vzdělávací seminář.

Cíle programu:

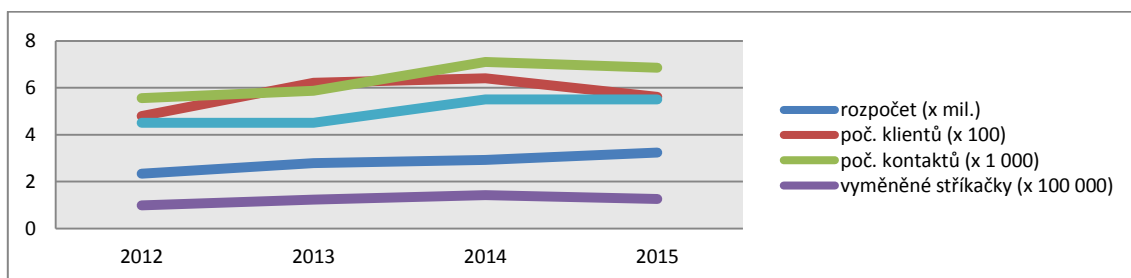
1. Vyhledávat a kontaktovat cílovou skupinu a v případě zakázek překračujících poslání programu je odesílat do sítě sociálních služeb
2. Zlepšit či zachovat zdravotní stav klienta
3. Zlepšit či zachovat sociální situaci klienta
4. Ochraňovat veřejné zdraví

Cílová skupina:

1. Osoby ohrožené závislostí nebo závislé na návykových látkách
2. Osoby komerčně zneužívané a osoby pohybující se v sex-businessu

Terénní program Ulice	2012	2013	2014	2015
rozpočet	2 342 348	2 788 435	2 916 466	3 231 667
vlastní zdroje (zaokr.)	344 00	210 235	46 466	88 335
počet klientů	330/480	447/621	467/640	405/561
počet kontaktů	5 563	5 879	7 106	6 859
vyměněné stříkačky	98 381	123 201	142 047	126 308
kapacita služby	200	200	200	200
odmítnutí klienti	0	0	0	0
úvazky	4,5	4,5	5,5	5,5

Poznámka: počet klientů uváděn v poměru drogový/celkový (včetně nedrogových); kapacita služby je nastavena na 200 kontaktů za týden při přímé práci s klienty. Od 2014 pracuje program na žádost PK v Plzni a 3 regionálních městech, 2015 došlo k nárůstu mezd z příkazu MPSV.

Návaznost, kam služba odkazuje:

Terénní program Ulice je prvním záchytným bodem pro klienty, kteří nejsou zachyceni v síti sociálních služeb. V tomto ohledu je zcela nezbytným krokem pro vstup do prostoru sociálních služeb pro ty, kteří toho nejsou schopni sami. Odkazuje dále na služby, jakými jsou např. substituční centrum, detoxifikační oddělení FN Plzeň, terapeutické komunity, K-centrum CPPT, o.p.s., do programů POINT 14, služby hygienické a venerologické stanice, apod.

Současný stav Terénního programu:

Terénní program je na první pohled finančně stabilní, jeho rozpočet dokonce roste. Bohužel od roku 2010 jej musíme do financovat z vlastních zdrojů. Podle grafu se zdá, že program dosáhl svého maxima v roce 2014. Uvidíme, jaký bude rok 2016 a zda se potvrdí, že čísla z roku 2014 jsou maximální. Od roku 2014 program pracuje kromě Plzně také v dalších 3 regionálních městech. Věnuje se výzkumu a publikování odborných textů.

Rizika podfinancování programu:

1. Dlouhodobé podfinancování:
 - a. Snížení počtu zaměstnanců, snížení kapacity služby, její dosažitelnosti, snížení počtu klientů.
 - b. Nárůst osob, uživatelů drog, sociálně vyloučených nezachycených v síti sociálních služeb.
 - c. Nárůst drobné kriminality ve městě, volně pohozených injekčních stříkaček.
 - d. Nárůst pocitu nebezpečí obyvatel Plzně.
 - e. Zvýšení výskytu infekčních chorob ve městě - HIV, syfilis, žloutenky B, C.
 - f. Předimenzování návazných služeb K-Centrum, terénní program POINT 14, snížení počtu osob léčených substituční léčbou, přeplnění detoxifikačního oddělení FN Plzeň.
2. Zánik služby:
 - a. Zánik jediného terénního výměnného a prostitučního programu v Plzni a okolí.
 - b. Narušení sítě sociálních služeb, jejího systému prvotního záchytu.
 - c. Výrazné zvýšení drobné kriminality a šíření infekčních chorob v Plzni.
 - d. Průměrných 600 klientů bez služby, nebo přejde do služby podobné, návazné.
 - e. Předimenzování návazných služeb vysoko nad hranici udržitelnosti.
 - f. Narušení základního pilíře protidrogové politiky země.
 - g. Velmi problematická obnovitelnost programu.
 - h. Negativní PR města

19.5 KOTEC O.P.S. (INFORMACE POSKYTNUTY ORGANIZACÍ KOTEC O.P.S.)

KOTEC

19.5.1 Kontaktní centrum

Popis služby dle § 59 zákona 108/2006 Sb., o sociálních službách: Kontaktní centra jsou nízkoprahová zařízení poskytující ambulantní, popřípadě terénní služby osobám ohroženým závislostí na návykových látkách. Cílem služby je snižování sociálních a zdravotních rizik spojených se zneužíváním návykových látek.

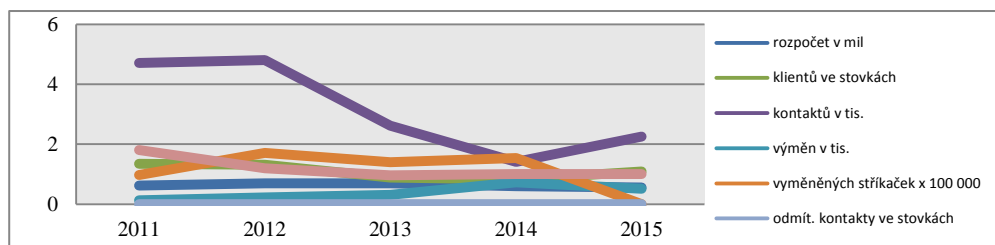
Služby poskytované K-centrem Tachov:

Cíle programu: Cílem programu je snižování rizik u uživatelů drog, ochrana veřejného zdraví, a pokrytí základních životních potřeb pro uživatele programu.

Cílová skupina: uživatelé drog, především problémoví a rizikoví, většinou bez kontaktu s jinými institucemi

K-centrum Tachov	2012	2013	2014	2015
rozpočet	696 000	690 000	595 100	554 986
počet klientů*	131/10	89/23	82	109
počet kontaktů	4 811	2 620	1 411	2 258
počet výměn	224	308	729	510
vyměněné stříkačky	17 078	14 032	15 369	0
kapacita služby	200	200	200	200
odmítnuté kontakty	0	0	0	0
úvazky	1,2	0,965	1,0	1,0

*počet klientů uváděn v poměru drogový/nedrogový

Současný stav programu: V současné době je provoz kontaktního centra v podstatě možný jen díky provázanosti s provozem nízkoprahového denního centra, protože sdílejí stejné prostory a personál, a tím se výrazně snižují náklady programu (v dopoledních hodinách běží provoz NDC, v odpoledních KC).

Kontaktní centrum nabízí všechny standardní činnosti - snižování rizik, hygienický program, potraviny, možnost pobytu na kontaktní místnosti včetně využití PC a připojení k internetu. Pracovníci poskytují především základní sociální poradenství a připravují klienty k nástupu do léčby. Tým KC a NDC tvoří celkem 3 pracovníci, z toho personální obsazení KC je 0,7 úvazku. Kontaktní centrum nemá platný certifikát odborné způsobilosti RVKPP ČR.

Bez kombinace financování KC a NDC není možné kontaktní centrum udržet. Udržitelnost KC se po roce 2015 vyvíjí směrem k ukončení činnosti v Tachově a přesunu klientů do minimální péče v terénu. Rizikem minimální péče je nemožnost poskytnout klientům hygienický servis a v chladných obdobích pobyt na kontaktní místnosti.

19. 5. 2 Terénní program

Popis služby dle § 69 zákona 108/2006 Sb., o sociálních službách: Terénní programy jsou terénní služby poskytované osobám, které vedou rizikový způsob života nebo jsou tímto způsobem života ohroženy. Služba je určena pro problémové skupiny osob, uživatele návykových látek nebo omamných psychotropních látek, osoby bez přístřeší, osoby žijící v sociálně vyloučených komunitách a jiné sociálně ohrožené skupiny. Cílem služby je tyto osoby vyhledávat a minimalizovat rizika jejich způsobu života. Služba může být osobám poskytována anonymně.

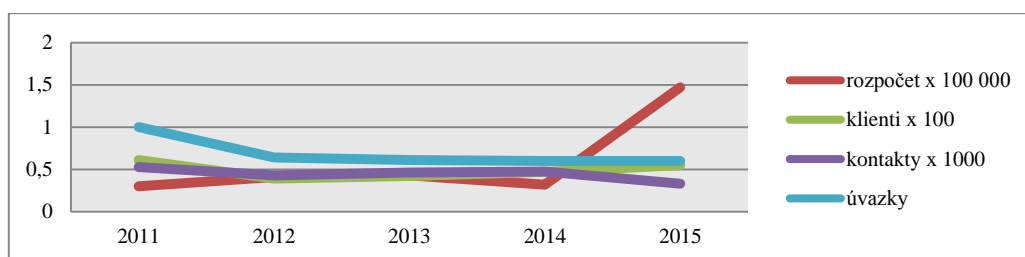
Služby poskytované terénním programem Kotec, o.s.:

Cíle programu: Hlavním cílem části programu pro uživatele drog je snižování rizik a ochrana veřejného zdraví.

Cílová skupina: uživatelé drog, především problémoví, rizikoví, ti, kteří nejsou v kontaktu s kontaktním centrem, nebo s ním v kontaktu být nemohou.

Terénní program	2012	2013	2014	2015
rozpočet	412 000	429 126	318 500	1 472 230,66
počet klientů	39	42	47	55
počet kontaktů	431	464	474	329
kapacita služby*	440	440	440	440
odmítnutí klienti	0	0	0	0
úvazky	0,64	0,61	0,6	0,6

* Kapacita je uvedena jako roční, společná pro TP UD i TSP SVL, dle Rozhodnutí o registraci.

Návaznost služby: Služba je navázána na KC Tachov, OSV MÚ Tachov a OSV MÚ Stříbro, KHS Plzeňského kraje, SZÚ Plzeň, a návazné odborné služby poskytovatelů Ulice o. s., CPPT o. p. s. Plzeň a TK Vršiček.

Současný stav Terénního programu: Terénní program v současnosti působí v ORP Tachov a ORP Stříbro, přičemž vyhledává rizikové skupiny osob a skupiny uživatelů drog, aby naplňoval svůj hlavní cíl snižování rizik. Pracovníci poskytují činnosti snižování rizik v podobě výměnného programu, zdravotní výchovy, dále základní sociální poradenství a doporučení do návazných služeb, popř. asistenci. Úvazek TP na práci s uživateli drog je cca 0,8. Pro rok 2014 předpokládáme max. počet TSP (nejen pro práci s uživateli drog, ale i pro práci se sociálně vyloučenými osobami) v počtu 2 pracovníci.

Možnosti negativních dopadů při úplném uzavření služby: Pokud nebudou v TP poskytovány základní činnosti, lze očekávat zvýšení pravděpodobnosti výskytu následujících jevů:

- osoby nakažené hepatitidou typu C a virem HIV, z důvodu sdílení použitého injekčního materiálu.
- osoby s akutní potřebou ošetření zánětu žil, náklady na ošetření nemohou být hrazeny ze ZP - uživatelé drog mají na ZP většinou dluhy,
- drobná majetková kriminalita, z důvodu opatření peněz na drogy, ale také na sterilní zdravotnický materiál,
- výskyt kontaminovaného materiálu v lokalitách, kde se pohybuje nezasažená populace, z důvodu malé zdravotní výchovy a nemožnosti odpad odevzdat na tomu určených místech.

19. 6 POROVNÁNÍ VYBRANÝCH UKAZATELŮ:

Název organizace	Následná péče v Plzeňském kraji					
	Centrum protidrogové prevence a terapie, o. p. s.			POINT 14		
	2013	2014	2015	2013	2014	2015
rozpočet	2 286 800	2 410 400	2 665 000	1 310 545	1 354 316	1 458 485
počet klientů	109	137	117	24	24	25
počet lůžkodnů	2650	2 701	2 851	2 434	2 498	2 510
kapacita služby*	40/10	40/11	40/11	10/8	10/9	10/9
odmítnutí klienti	31	44	37	0	31	30
úvazky	3,8	3,8	3,8	2,24	2,62	1,572
dotace PK	512 200	460 000	400 000	140 000	134 000	100 000

Název organizace	Kontaktní centra v Plzeňském kraji								
	CPPT, o.p.s.			POINT 14			KOTEC, o. s.		
	2013	2014	2015	2013	2014	2015	2013	2014	2015
rozpočet	3 087 400	3 199 500	3 561 333	1 729 002	1 114 867	1 823 793	690 000	595 100	554 986
počet klientů*	482/101	547/72	581/98	266	411	301	89/23	82	109
počet kontaktů	7 432	7 358	7 594	4 287	6 040	6 233	2620	1 411	2 258
kapacita služby	7 300	7 300	7 400	10	10	10	200	200	200
odmítnutí klienti	652	741	615	0	0	0	0	0	0
úvazky	4,8	5,0	5,5	3,04	1,94	2,33	0,965	1,0	1,0
dotace PK	376 400	370 000	320 000	84 000	33 000	300 000	0	92 000	60 000

* Počet klientů je uváděn v poměru drogový/nedrogový

Terénní programy v Plzeňském kraji									
Název organizace	Spolek Ulice Plzeň			KOTEC, o. s.			POINT 14		
rok	2013	2014	2015	2013	2014	2015	2013	2014	2015
rozpočet	2 788 435	2 916 466	3 231 667	429 126	318 500	1 472 230	812 011	1 154 106	1 238 955
počet klientů	447/621	467/640	405/561	42	47	55	238	261	278
počet kontaktů	5 879	7 106	6 859	464	474	329	942	2 138	2 352
kapacita služby*	200	200	200	440/820**	440	440	200	200	200
odmítnutí klienti	0	0	0	0	0	0	0	0	0
úvazky	4,5	5,5	5,5	0,61	0,6	0,6	2,13	2,98	3,17
dotace PK	485 200	445 000	480 000	0	84 000	70 000	161 000	299 000	270 000

* každá organizace má uvedenou kapacitu na jiné časové období (KOTEC - roční, Ulice - týdenní, POINT 14 uvádí denní kapacitu 9)

** kapacita je uvedena jako roční, společná pro TP UD i TSP SVL, podle rozhodnutí o registraci

20 UŽITÉ ZDROJE A MATERIÁLY

- Matoušek, O. Slovník sociální práce. 1. vyd. Portál. Praha 2003. str. 217, heslo sociální vyloučení. ISBN 80-7178-549-0
- www.czso.cz
- www.mpsv.cz
- www.policie.cz
- www.mvcr.cz
- www.bezpecnykraj.cz
- GAC spol. s r. o., Nová škola o. p. s., Analýza sociálně vyloučených romských lokalit a komunit a absorpční kapacity subjektů působících v této oblasti, [online]. [cit. 9. 10. 2006]. http://www.esfcr.cz/mapa/int_pz.html

21 SEZNAM PŘÍLOH

- Obsahové vyhodnocení Programu prevence kriminality 2013 - viz příloha č. 1
- Obsahové vyhodnocení Programu prevence kriminality 2014 - viz příloha č. 2
- Obsahové vyhodnocení Programu prevence kriminality 2015 - viz příloha č. 3
- Vývoj indexu nezaměstnanosti 2012 - 2015, vývoj indexu vyplacených dávek 2012 - 2015, vývoj indexu kriminality 2011 - 2015 - viz příloha č. 4.
- Vývoj kriminality v ČR 2011 - 2015 - viz příloha č. 5
- Statistické ukazatele poskytovaných služeb CPPT, o.p.s. - viz příloha č. 6.

Link na internetovou prezentaci kraje věnovanou drogám: <http://www.plzensky-kraj.cz/article.asp?sec=2052>

Koncepci vypracovala:

Ing. Pavlína Kučerová, krajský protidrogový koordinátor a koordinátor prevence kriminality, Odbor sociálních věcí KÚPK

Kontrolu Koncepce provedla:

Mgr. Hana Jílková, vedoucí oddělení správního a realizace projektů, Odbor sociálních věcí KÚPK

Na Koncepci spolupracovali:

Pracovní skupina prevence kriminality Plzeňského kraje
Pracovníci odboru sociálních věcí KÚPK